

Forgia

KATOLIČKI LIST

ZVONIA

GODINA: VII

BROJ: 4 (66)

Subotica, travanj (april) 2000.

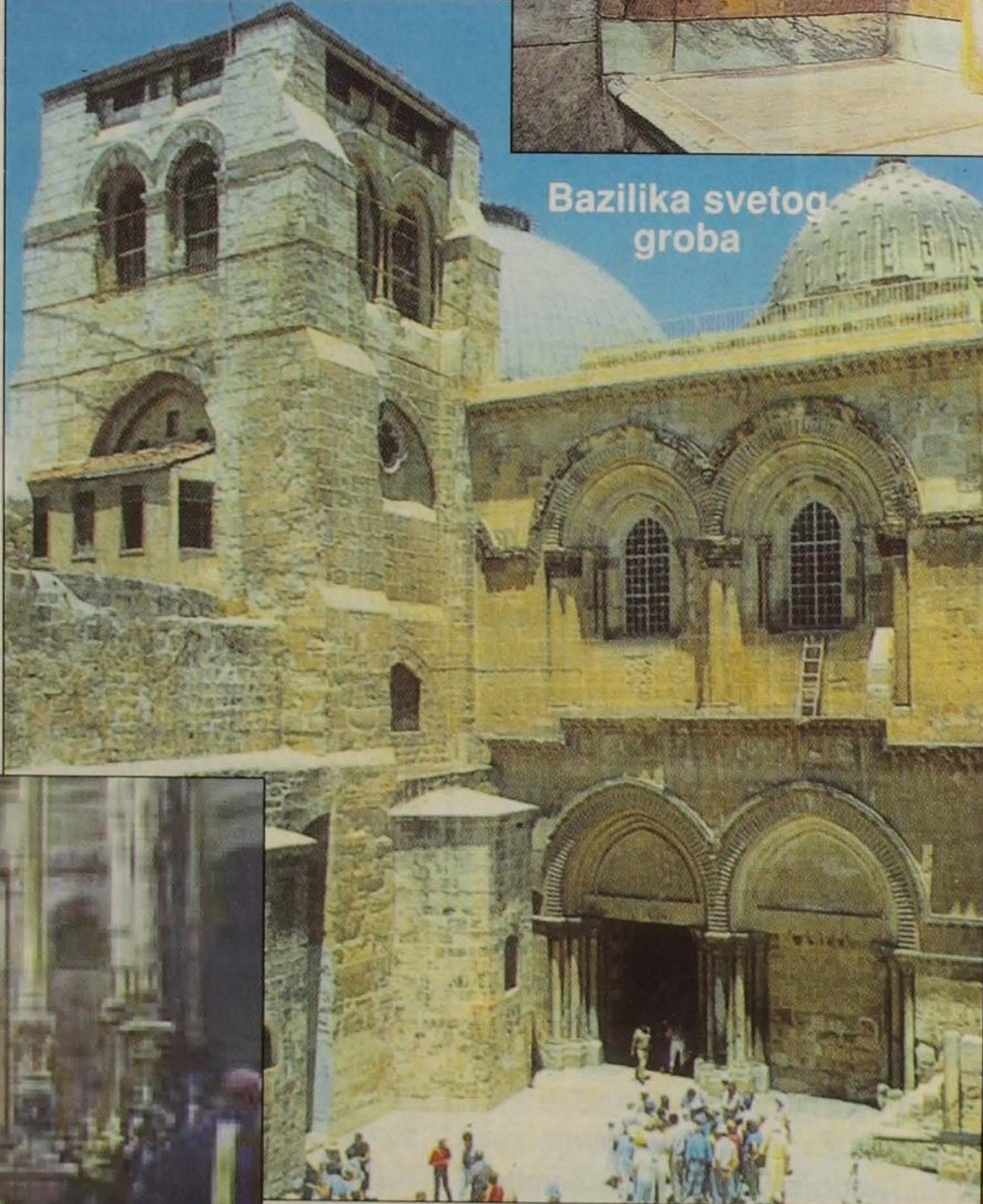
Cijena: 15,00 N. din.

Na Kalvariji

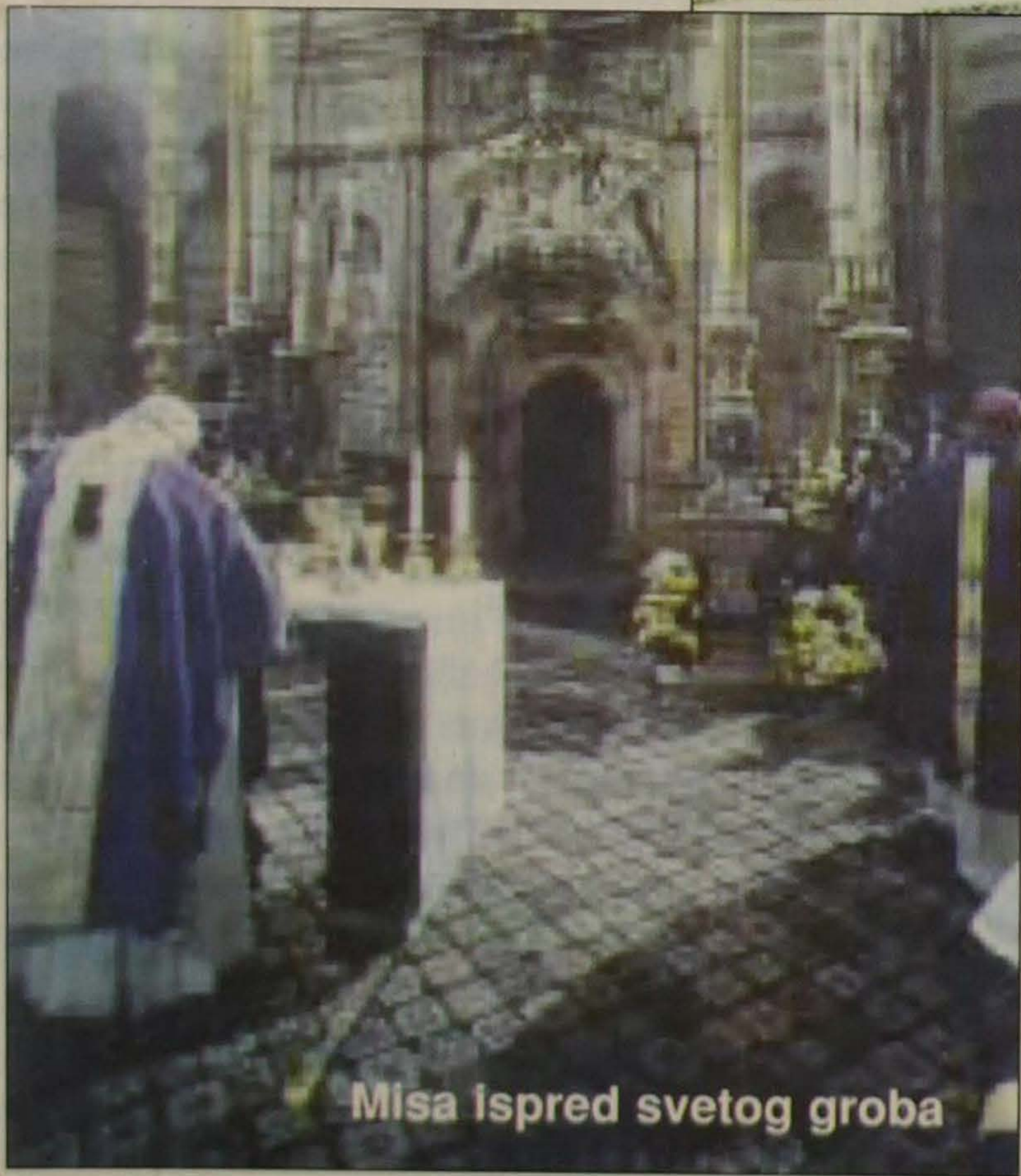
**R
L
U
J
R** **O
N
M** **U
S
K
R
S
N
U**
**K
O
J
I**

Kristov grob
današnji izgled

Bazilika svetog
groba

**PAPA
NA
NAJSVETIJEM
MJESTU
NA
ZEMLJI**

Misa ispred svetog groba

**SRETAN
USKRS**

Na Isusovom grobu

MAJKA SVIH CRKAVA - NAJSVETIJE MJESTO NA SVIJETU

Ovogodišnji Uskrs obasjava nekoliko povijesnih događaja koji su se zbili u krilu Katoličke Crkve. Prve korizmene nedjelje Papa je u bazilici sv. Petra zatražio oprost za sedam grijeha Katoličke Crkve u protekla dva milenija kršćanstva i ujedno oprostio svima koji su na bilo koji način činili zlo Katoličkoj Crkvi. Netko je to nazvao najvažnijim događajem Velikog jubileja 2000. Slijedilo je potom veličanstveno Papino hodočašće u Svetu Zemlju. Franjevačka Kustodija Svete Zemlje nazvala je to hodočašće Petrovim povratkom u Isusovu domovinu - ožujka Godine Gospodnje 2000. Doista je bilo dirljivo promatrati tog divnog "Starca" kako, hodajući Kristovim stopama, širi Kristov mir i zrači njegovu ljubav na sve ljude. Mir i ljubav bili su prepoznatljivi u njegovim susretima sa Židovima i muslimanima, baš kao i s katolicima i pravoslavnicima...

Teško je iz neprocjenjive riznice riječi i događanja tih dana izvući samo nešto jer sve je bilo dirljivo, lijepo i duboko. No, budući da me prostor nuka na to, a i svetkovina Uskrsa, odlučio sam zaustaviti se na nekoliko Papinih riječi koje je izrekao u bazilici sv. Groba u toj "majci svih crkava" - kako je rekao navodeći sv. Ivana Damaščanskog - ispred "praznog Isusovog groba" u svečanoj Euharistiji na "vrhuncu njegovog hodočašća":

"Ovdje, pred svetim grobom i Golgotom, dok obnavljamo svoju vjeru u Uskrslog Gospodina, možemo li posumnjati da će nam u snazi Duha Životvorca biti uskraćena snaga kako bismo nadvladali naše podijeljenosti i zajednički poradili na izgradnji budućnosti pomirenja, jedinstva i mira? Ovdje... poslušajmo još jednom Gospodina koji govori svojim učenicima: 'hrabri budite; ja sam pobijedio svijet' (usp. Iv 16,33)". A zatim je pozvao sve članove Crkve da obnove poslušnost Gospodinovoj zapovijedi da nose Radosnu vijest u sve krajeve zemlje, i dodao: "U zoru novog milenija, treba s krovova vikati onu čudesnu novost: 'Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni' (Iv 3,16). 'Gospodine, ti imaš riječi života vječnoga' (Iv 6,68)". S tog NAJSVETIJEG MJESTA NA SVIJETU, kao "ponizni Petrov nasljednik" uputio je Gospodinu riječi koje mu je nekoć uputio "ribar Petar": "Gospodine, kome da idemo, samo ti imaš riječi života vječnoga" te grčki, latinski i ruski ponovio: "Krist je uskrsnuo! Doista je uskrsnuo! Amen."

Ne mogu vam, dragi čitatelji, ni ja u ovom uskrsnom uvodniku u godini Velikog jubileja izreći bolju poruku. Niti dodati što bitno tako bogatom sadržaju ovog broja Zvonika. Zato ovdje zastajem i samo potičem da svi učinite "hodočašće u Svetu Zemlju" ovih svetih dana, jer svaka crkva, svaki oltar na kojem se slavi Euharistija jest u tom času "najsvetije mjesto na svijetu" i uprisutnjuje Krista Raspetog i Uskrsnulog. Stoga ove godine s posebnom sabranošću sudjelujmo u obredima Velikog četvrtka, petka i subote; doživimo Kristov pashalni misterij u punini kako bi nam Uskrs u ovoj Svetoj godini bio doista jedinstven - na duhovnu korist i radost. I ne zaboravimo Papin poticaj: Širimo svugdje Isusovu radosnu vijest.

Aleluja! SRETAN VAM USKRS želi SVIMA,

vaš urednik

HRAM U TRI DANA

Herod Veliki (umro 3/4. po Kr.) bio je veliki graditelj. Tako je sagradio veliki i lijepi primorski grad Cezareju (40-tak kilometara sjeverno od Jope) u čast Cezaru i učinio ga sjedištem rimskih upravitelja (Pilat, Feliks, Fest) a u njemu je i apostol Pavao dvije godine bio u tamnici. Herod je sagradio i tvrđavu Antoniju koja se nalazila na sjeverozapadnom uglu hramskog zida i, kako opisuje povjesničar Josip Flavije, osim prostorija za vojsku, imala je konformno uređene prostorije za upravitelja (koji je ovamo dolazio za blagdane) s raskošnim kupaonicama. No, Herodov najveći građevinski pothvat jest Hram u Jeruzalemu. Ubrajao se među sedam svjetskih čuda (piramide, babilonski vrtovi, ...). Hram se počeo graditi 19. godine prije Krista i gradio se četrdeset šest godina. Bio je ponos svakog Židova a pogotovo farizeja.

Možemo zamisliti kakvu je konsternaciju izazvala Isusova izjava: "Razvalite ovaj hram i ja ću ga u tri dana podići!" No, Isusove riječi imaju veću dubinu od smisla koji su razumjeli njegovi slušatelji. Na to upozorava i sam Ivan evanđelist koji opisuje taj događaj: "No on je govorio o hramu svoga tijela." Svakako da je najtemeljnije i najneposrednije značenje ovih Isusovih riječi njegovo vlastito uskrsnuće. To će biti ono znamenje koje Židovi traže od njega. Oni će srušiti hram njegova tijela, njegovog čovječstva a on će ga treći dan u sjaju i slavi uskrsnog preobraženja još divnije obnoviti. To će biti "Jonin znak" kako ga sam Isus naziva kad kaže: "Doista, kao što Jona bijaše u utrobi kitovoj tri dana i tri noći, tako će i Sin čovječji biti u srcu zemlje tri dana i tri noći" (Mt 12,40). Isusovo uskrsnuće će biti to znamenje koje oni

traže od njega i on će im ga dati, ali oni ni tada neće povjerovati u njega.

A zašto Isus spominje Hram? Evo zašto! Hram je prebivalište Božje, mjesto gdje Bog na poseban način prebiva. Ako je to tako, onda je Isus i njegovo čovječstvo najistinskiji i najautentičniji hram koji je ikada na ovoj zemlji postojao. Većeg prebivališta Božjeg među ljudima nikada nije bilo niti će ga biti. Tu je najdublji razlog što kršćani nisu gradili hramove. Nisu to činili niti onda kada su 313. godine dobili slobodu. Evo svjedočanstva mučenika Justina (umro 160.) koji u svojem djelu "Dijalog s Trifunom" (razgovor kršćanina i Židova) kaže: "Vi Židovi imate Hram i žrtvenik, kod nas je to prošlo otkad je Krist došao." Isus je obećao svojim učenicima da će biti prisutan, da će biti s njima i tamo gdje su samo dvojica sabrani u njegovo ime (Mt 18,20). A Isus je Hram! Stoga kršćanima nije bilo važno gdje će se sastati, niti su trebali više rukotvorene hramove. Važno im je bilo da su zajedno u Isusovo ime, jer njihova zajednica sabrana oko Isusa postaje Hram kao što piše Petar u svojoj krsnoj katehezi: "Pristupite k njemu, Kamenu živomu što ga, istina, ljudi odbaciše, ali je u očima Božjim izabran, dragocjen, pa se kao živo kamenje ugrađuje u duhovni Dom za sveto svećenstvo ..." (usp. 1 Pt 2,4-5).

Rimski general Tito (sin cara Vespazijana) razorio je s 12. rimskom legijom Jeruzalem i hram. Ostao je samo dio zapadnog zida, poznat danas kao "Zid plača". Hram je prestao vršiti svoju funkciju a Isus je izvršio svoju riječ, u tri je dana podigao Hram, istinsko prebivalište Božje u koje se ugrađuju kršćanici "kao živo kamenje". Nije li onda anahrono i dekadentno govoriti o bilo kojem drugom hramu osim o kršćanskoj zajednici?

Tadej Vojnović, ofm

Piše: mr. Andrija Kopilović

**16. 04. 2000. - CVJETNICA
NEDJELJA MUKE GOSPODNJE**

Iz 50,4-7; Fil 2,6-11; Mk 14,1-15,47

Poslušni Sluga

"Sin čovječji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dadne svoj život kao otkup mjesto svih!" (Mt 20,28). Isus je Sluga koga je navijestio prorok Izaija. Vjoran naumu Božje ljubavi predaje se trpljenju i smrti. No on ne doživljava neuspjeh u toj smrtnoj borbi, već nas sve sa sobom predvodi uskrsnuću i pravome životu. Izaija u pjesmi o Sluzi Gospodnjem naglašava slobodnu i postojanu poslušnost Božjeg čovjeka onome koji ga podržava i koji mu pomaže da nadvlada iskušenje. Poslušnost nas po koji puta zbunjuje ali je ona, vjernički, jedna od najspasenjskijih kreposti. Naime, staviti sebe u volju Božju znači osigurati si put spasenja. Jer, Bog niti hoće niti može čovjeka kušati i voditi putevima koji bi ga odvodili od njega samoga nego može htjeti samo ono što je čovjeku za spase-nje i što je čovjeku na slavu. Stoga poslušnost Bogu znači staviti se na raspolaganje Božjoj volji unatoč čestom nerazumijevanju svih okolnosti. Sigurni put spasenja je: neka se vrši volja Tvoja! Isus nas cijelim svojim bićem uvodi u tu krepost od utjelovljenja do predanja na križu. Sav se njegov život očituje u jednome stavu, prema Ocu, a to je stav predanja u njegovu volju. Zato i naš ulazak u Gospodnji Vazam jest prihvaćanje volje Božje, biti u volji Božjoj.

**30. 04. 2000. - DRUGA
VAZMENA NEDJELJA**

Dj 4,32-35; 1 Iv 5,1-6; Iv 20,19-31

Prva kršćanska zajednica

Kristovo uskrsnuće označava početak bratske zajednice koja se vjerom u uskrslog Gospodina okupljala da nastavi njegovo djelo. Promatrajmo tu mladu Crkvu vjernu Kristu uskrsnome. I suvremena Crkva treba širiti svijetom tu izvornu snagu i preobražavati svijet. Kakva je naša zajednica? Da li i mi osjećamo potrebu da se obnovimo u vjeri te današnjem svijetu dajemo svjedočanstvo koje je pružala prva crkvena zajednica? Prvi su kršćani živjeli životom koji je izazivao divljenje kod ne-pripadnika Crkve. Živjeli su u posvemašnjem bratstvu, radosno su ispunjavali svoje poslanje, međusobno su dijelili materijalna dobra i tako davali svjedočanstvo o novom životu koji su primili od uskrslog Krista. Crkva je bila prva koja je uočila, snagom svoje vjere, da su ljudi braća i sestre i da s braćom ljudima valja bratski podijeliti sve. Da je služenje potrebnima i siromasima služenje Bogu, doslovno su shvaćali pa su se tako i ponašali. Stoga su imali osobitu osjetljivost za ostvarivanje zajedništva materijalnih dobara. Time su davali svjedočanstvo da su živi organizam, koji suosjeća sa svakim dijelom tijela, sa svakim svojim članom, svu tjeskobu i radost. S druge strane, na taj način, mnogi od učenika su bili oslobođeni "zemaljskih briga" i mogli su se posvetiti isključivo svjedočanstvu vjere i propovijedanju evanđelja. Propovjednik je tada bio nadasve svjedok.

Iz sadržaja

<i>Papa u Svetoj Zemlji</i>	4
<i>Oproštajni posjet nuncija Subotici</i>	7
<i>Euharistijski kongres ministranata</i>	10
<i>Obnavlja se bikovačka crkva</i>	11
<i>Novi beogradski nadbiskup</i> ...	13
<i>Intervju: Dr. Marko Sente iz drugog ugla</i>	14
<i>Ubio sam 48.000 beba (potresno svjedočanstvo beogradskog ginekologa)</i> ...	32
<i>Oprost se ne može namijeniti za žive</i>	37
<i>Živjeti budućnost - sada (uskrsna poruka biskupa Ivana)</i>	38

23. 04. 2000. - NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODNJEGA

Dj 10,34a.37-43; Kol 3,1-4; Iv 20,1-9

Svjedočanstvo: Krist je živ!

Na temelju vlastitog iskustva i iskustva kršćanske zajednice Petar daje svjedočanstvo o Kristovu uskrsnuću. Tvrdi da će ljudi biti suđeni prema svojoj vjeri u uskrslog Isusa. Koji budu u njega vjerovali, imat će i udio u njegovu životu. Petrovo iskustvo je postalo svjedočko. Njegovo iskustvo nije samo na razini spoznaje i doživljaja. Ono je više od toga - na razini vjere. Samo uskrsnuće, koliko god se naslanja na povijesni događaj, ono je u isto vrijeme i iskorak iz ove povijesti u jednu, nama nepoznatu, ali stvarnu nadpovijest - početak novoga čovjeka, uskrsloga i vječnoga. Petar vrlo zorno dokazuje činjenicu da je taj Krist, koji je pred očima svih uistinu umro i pokopan, ali je sada stvarno živ, nov kao uskrsli - preobraženi. Kršćanstvo je stoga vjera koja se naslanja na činjenicu ali snagom vjere izdiže se iznad činjenice i navješćuje jedan drugi, spasenjski svijet u kojem su drugačiji odnosi a ipak pravi; u kojem će čovjek biti konačni, dovršeni čovjek u punom smislu: novi čovjek. Stoga je Uskrs kao dan novosti nenadmašiva ponuda i izazov: ostvariti ono što je Krist ostvario kao Mesija ali dostići i ono što je dostigao on u slavi uskrsnuća. Mi jesmo na svijetu ali smo okrenuti, putujući sretno ovim svijetom, prema onom vječnom u kojem ćemo živjeti puninu.

7. 05. 2000. - TREĆA VAZMENA NEDJELJA

Dj 3,13-15.17-19; 1 Iv 2,1-5a; Lk 24,35-48

Poziv na posvećenje

Smrt i uskrsnuće su dva neodjeljiva vida Kristova otajstva. Život nas kršćana trajno je obraćanje. Svako razdoblje našega života ima se očitovati kao smrt starim navikama i napredak u novom životu koji je Krist donio svijetu. Krist je "Sluga" na kojem se savršeno ostvaruje Božji naum s čovjekom. Predan je smrti, no Bog ga je uskrsio. Kršćanska zajednica daje svjedočanstvo o njegovu uskrsnuću. Novi život te zajednice jest kvasac obraćenja za sve ljude. Spasenje je namijenjeno svim ljudima. Ali, sredstvo spasenja - vjera u Isusa - je milost koju Bog daje po onima koji su izabrani biti posrednicima. Svjedočenje je osobita zadaća posredništva Crkve i to svih njenih članova. Crkva je odgovorna, jer je poslana, biti sakramentom Krista. Ako zataji svoju svjedočku službu, postaje odgovornom za tamu koja nastaje u tom vremenu i prostoru gdje ju je Bog predvidio za poslanje. Dakle, niti pojedini član Crkve, a niti opća ili mjesna Crkva ne može odustati, zaniijekati i napose zanemariti svoje poslanje svjedočenja kako bi drugi po tom svjedočenju prepoznali i primili poziv na obraćenje. Obraćenje je Božje djelo u čovjeku, ali zajednica Uskrsloga Krista je put tog obraćenja.

"TRAŽIMO VOĐU KOJI ĆE NAM POKAZATI PUT"

Čuđenje i uzbuđenje, gotovo strah od mogućih incidenata osjećao se u zraku kada se Petar naših dana vratio u zemlju odakle je, prije dvije tisuće godina, započeo svoje poslanje. Prije pape Wojtyły samo je Pavao VI. - prije 36 godina uspio nogom stupiti na svetu zemlju Božju. Ni jednom rimskom prvosvećeniku nije uspjelo poći apostolovim stopama otkako mu je Krist povjerio vodstvo svoje Crkve.

Korak mu nije bio tako odlučan kao onaj njegova prethodnika. Nije mu bio ni tako čvrst, ni brz. U sebi je nosio svu težinu njegovih ljeta, težinu bolesti, ali snagu radosti i pouzdanja, prepuštanja u ruke Božje. Petrov je korak, dok je hitao za svojim Spasiteljem i Gospodinom, bio hitar, korak čovjeka u najboljoj životnoj dobi. Korak Petra naših dana, pape Ivana Pavla II., dok je hodao Mojsijevim, Petrovim i Isusovim stopama, bio je korak stara, no ne obeshrabrena ili klonula čovjeka. Možda je Papin korak u tih sedam blagoslovljenih dana pohoda svetim mjestima Svete Zemlje i bio vidno težak, glas u tih sedam dana ponekad drhtav i slab, no poruka i koraka i glasa bila je snažna, povijesna, nepovijeljiva. Poruka vjere, ali i poruka koja je u sebi imala jake političke konotacije, bez obzira na to što Sveti Otac u Svetoj Zemlji nije išao poput moćnika ovog svijeta, u političku misiju. Zato mu se i vjeruje više nego tim moćnicima, zato mu se i više divi i njegove se riječi više slušaju. Jače su jer su iskrenije, jer se "iza njih" ne kriju nikakve skrivene namjere, tajno priželjkivani ciljevi. Njegovi su ciljevi jasni: MIR. Pomirenje s Bogom, pomirenje među ljudima, pomirenje sa samim sobom. Naviknuo nas je, u više od dvadeset godina pontifikata, taj istinski protagonist svih suvremenih povijesnih zbivanja jasnim i otvorenim nastupima o velikim temama vezanim za prošlost i budućnost čovječanstva da hrabrost istine može postati "zarazna" jer se temelji na stijeni vjere. Nasljednik skromnoga i poniznoga ribara s Galilejskog jezera svjedočio je, i ovaj put, vjernost Crkve Kristovoj poruci: istini i ljubavi.

Jordanci, kršćani i muslimani jedan su narod i obitelj

Sve to bilo je jasno još prvoga dana, 20. ožujka u Amanu, glavnome gradu Jordana, gdje je Sveti Otac "pozdravio sve koji žive u Kraljevstvu Hasemita", kršćane katolike i nekatolike, muslimane koje "sljedbenici Isusa Krista izuzetno poštuju, sve muškarce i žene dobre volje". Već sam bio u Egiptu, bio sam na Sinaju, podsjetio je Papa i rekao: "Danas sam u Jordanu, zemlji koja mi je bliska po Svetom pismu: zemlji koja je posvećena po prisutnosti samoga Isusa, prisutnosti Mojsija, Ilije i Ivana Krstitelja, kao i svetaca i mučenika prve Crkve. Vaša je zemlja poznata po

svojoj gostoljubivosti i otvorenosti prema svima. To su kvalitete jordanskoga naroda koje sam puno puta doživio u razgovorima pokojnoga kralja Huseina i koje su potvrđene u mojemu susretu s Njegovim Veličanstvom u Vatikanu, u rujnu prošle godine", rekao je Sveti Otac obraćajući se jordanskom kralju Abdulahu riječima: "Veličanstvo, znam koliko se brinete o miru u svojoj zemlji i na cijelome području, i koliko je za Vas važno da se svi Jordanci - muslimani i kršćani - smatraju jednim narodom i jednom obitelji. Na ovom području svijeta ima teških i hitnih pitanja koja se tiču pravde, prava naroda i država koja se moraju riješiti za dobro svih onih kojih se tiču i uvjet su za trajni mir. Bez obzira koliko teško, bez obzira koliko bilo dugačko, traganje za mirom mora se nastaviti. Bez mira ne može biti autentičnog razvoja za ovo područje, niti boljšeg života za njegove narode, niti svijetlije budućnosti za njegovu djecu." Sveti Otac pohvalio je Jordan zbog njegovih mirovnih napora te obećao i dalje zauzimanje Katoličke Crkve u suradnji s pojedinim državama i osobama dobre volje u promicanju dostojanstva ljudske osobe. Svoju je molitvu obećao osobito i za cijeli jordanski narod, kao i za sve one izbjeglice koje su se sklonile u tu zemlju, a osobito za mlade koji predstavljaju velik dio tamošnjeg pučanstva. Slušali su ga kralj Abdulah II., kraljica Rania, latinski jeruzalemski patrijarh Michel Sabbah, patrijarhalni vikar Amanna Salim Sayegh, grčkomeletski biskup Amanna George El-Murr, kustod Svete Zemlje fra Giovanni Batistelli i jordanski muftija. Pozdravljajući ga, kralj Abdulah mu je rekao: "Vi ste čovjek vjere, mira i oprostjenja."

Mojsijevim očima s brda Neba

Odmah potom Sveti Otac krenuo je na brdo Nebo, mjesto odakle je Mojsije gledao Obećanu zemlju, i tamo se kratko zadržao u privatnom posjetu tamošnjoj crkvi i samostanu. U kratkom, ali prevažnom pohodu i govoru, Papa je istaknuo da Kristu, "Onome koji je 'Alfa i Omega, prvi i posljednji, početak i kraj'" posvećuje svaki korak "ovoga putovanja u zemlju koja je Njegova".

Poruka s amanskoga stadiona

Petrov nasljednik, hodočasnik u zemlji koju su svojom nazočnošću posvetili Mojsije i Ilija a u kojoj je o ljubavi poučavao i čudesa činio Isus, proslavio je euharistijsko slavlje 21. ožujka na amanskom stadionu, u zemlji u kojoj je i prva Crkva pružila svjedočanstvo i vratio se "hodočašćem obraćenja i pokore, pomirenja i mira" na "početke naše vjere". "Tražimo vođu koji će nam pokazati put", rekao je Sveti Otac upućujući na Ivana Krstitelja, "posljednjega u nizu proroka koji su živom održali i potkrepljivali nadu Božjega naroda", ističući potom da u povijesti spasenja osobitu važnost imaju Deset zapovijedi: "Deset zapovijedi uklesanih u stijeni na Sinaju, ali upisanih u ljudsko srce od početka stvaranja, božanska su pedagogija ljubavi jer pokazuju jedini sigurni put za ispunjenje naše najdublje želje: neugasivoga traganja ljudskoga duha za dobrom, istinom i skladom." U Isusu, Sinu Božjemu, ispunilo se obećanje dano Abrahamu i Zakon darovan Mojsiju: "Isus je ostvarenje obećanja", rekao je okupljenim kršćanima Papa potičući ih da si njihove "obitelji, župe, škole, laičke udruge, mladeški pokreti za vrhovni cilj postave jedinstvo i ljubav. Ne postoji učinkovitiji način za društveno, profesionalno i političko sudjelovanje u djelu pravednosti, pomirenja i mira", rekao je Sveti Otac potičući sve, osobito vjernike laike, da se ne boje preuzeti mjesto i odgovornosti koje im u Crkvi pripadaju. Svojim malim prijateljima, djeci koja su primila prvu pričest, Papa je poručio: "Isus je vaš

najbolji prijatelj. On zna što vam je u srcu. Ostanite sjedinjeni s njim i svojim se molitvama spominjite Crkve i Pape." Pričestilo se, prvi put, dvije tisuće djece, a pedeset tisuća ljudi sudjelovalo je na misi ponosno mašući jordanskim, iračkim, libanonskim i palestinskim zastavama.

Tamo gdje je kršten Isus...

Na obale Jordana, tamo gdje je, prema predaji, kršten Isus, Papa se uputio poslijepodne. Na svojem odredištu, Wadi-Al-Kharraru na istočnoj obali Jordana, Sveti je Otac pred više tisuća ljudi u molitvi podsjetio na temeljno značenje krštenja za kršćane, a potom je nazočne blagoslovio vodom iz Jordana.

Papa u Tel Avivu

Isto poslijepodne, Sveti Otac napustio je jedne domaćine, Jordance, i pošao drugima, Izraelcima. "Jučer sam s visina brda Neba preko Jordanske doline vidio ovu blagoslovljenu zemlju. Danas, s dubokim osjećajima hodam tlo Zemlje na kojoj je Bog izabrao 'postaviti svoj šator' i dopustio čovjeku da ga sretne na izravniji način", istaknuo je odmah po dolasku u Tel Aviv Sveti Otac. Zahvaljujući Bogu na velikoj milosti što mu je omogućio

pohoditi neka od svetih mjesta, Papa je izraelskom predsjedniku Ezeru Weizmanu rekao: "Gospodine Predsjedniče, Vi ste poznati kao čovjek mira i tvorac mira. Svi mi znamo kako je žurna potreba za mirom i pravdom, ne samo za Izrael, već i za cijelu regiju", te potom istaknuo važne povijesne korake u uspostavljanju dobrih diplomatskih odnosa između Svete Stolice i Države Izraela, dodajući kako cijeli svijet danas s pozornošću prati mirovni proces na tome području, a "kršćani i Židovi, s novim uzajamnim otvaranjem, moraju poduzeti hrabre napore kako bi se otклонili svi oblici predrasuda. Moramo se boriti kako bismo uvijek i posvuda prikazivali pravo lice Židova i židovstva, kao i kršćana i kršćanstva, i to na svakoj razini mentaliteta, učenja i komuniciranja". "Molim da moj pohod pridonese rastu međureligijskog dijaloga", istaknuo je Sveti Otac nazivajući svoje putovanje u Izrael hodočašćem i "prilogom trima vjerskim tradicijama koje sužive u toj zemlji", Židovima, kršćanima i muslimanima. "Neka mir bude Božji dar zemlji koju je On izabrao za svoju!" - završio je pozdrav Papa, kojega je izraelski predsjednik pozdravio ističući osobito zauzimanje Svetoga Oca u borbi za ukidanje antisemitizma i rasizma, koje je Papa nazvao grijehom protiv Boga. Weizman je govorio i o izraelskim mirovnim nastojanjima i istaknuo ulogu Jeruzalema koji je "glavni grad i izvor ponosa Države Izrael". "Naša je ruka pružena na mir našim arapskim susjedima. Mi žudimo za tim mirom, o njemu sanjamo, za njega molimo", rekao je Weizman Papi koji je potom pošao na odmor u apostolsku nuncijaturu u Jeruzalemu, dok se prethodno, u privatnom posjetu, zaustavio u Al-Maghatsu blizu Jerihona, na zapadnoj obali Jordana, mjestu na kojemu je, prema predaji, kršten Isus, a koje danas nadzire Izrael, te održao kratak govor.

U Isusovu rodnom mjestu

"Dragi predsjedniče Arafat, ekscelencije, dragi palestinski prijatelji", počeo je svoj govor Ivan Pavao II. u Betlehemu, na autonomnom palestinskom području. "Ovdje je Djevica Marija rodila Isusa Krista. Te riječi zapisane na mjestu na kojemu je, prema predaji, rođen Isus, razlog su Velikoga jubileja 2000. One

su razlog mojega današnjeg pohoda Betlehemu. One su izvor radosti, nade i dobre volje koja je kroz dva tisućljeća ispunjavala beskonačna ljudska srca i onda kada su samo čuli: 'Betlehem'." Ističući kako je poruka Betlehema "Radosna vijest pomirenja među ljudima, mira na svakoj razini odnosa među pojedincima i narodima", Papa je rekao da je Betlehem "univerzalno raskrižje gdje se svi ljudi mogu susresti kako bi zajedno gradili svijet koji je na visini našega ljudskog dostojanstva i naše sudbine". "Mir palestinskom narodu! Mir svim narodima regije!" - rekao je Papa ističući da se pravedni i trajni mir ne može nametnuti silom, već se do njega dolazi pregovorima. "Priželjkujem da moj današnji pohod izbjegličkom logoru Dheisheh bude međunarodnoj zajednici podsjetnik na potrebu odlučne akcije za poboljšanje situacije palestinskog naroda", rekao je Papa koji je istaknuo da su palestinske težnje za domovinom opravdane. Potom je Papa na trgu ispred špilje Isusova rođenja, u kojoj je pred oltarom u grčko-pravoslavnoj bazilici Rođenja Isusova dugo na koljenima molio i 20 minuta se zadržao u molitvi na mjestu gdje je Marija, prema predaji, položila Isusa, s 50 tisuća vjernika slavio misu i još jednom sve pozvao na mir, a kršćane da se ne boje zbog toga što su tamo manjina, te iz Betlehema, "srca njegova vjerskog hodočašća", kako je rekao, pošao u izbjeglički logor Dheisheh.

Kamen na koji je bilo položeno Isusovo tijelo nakon skidanja s križa

Solidarnost s prognanim Palestincima

U tom je izbjegličkom logoru Sveti Otac izrazio svoju solidarnost s prognanim i izbjeglim Palestincima. "U tijeku cijeloga svojeg pontifikata osjećam se blizim palestinskom narodu u njegovoj patnji. Pozdravljam svakoga od vas i nadam se i molim da vam moj pohod dadne barem malo utjehe u vašoj teškoj situaciji. Ako tako Bog želi, ovaj će pohod privući pozornost na vašu trajnu patnju. Lišeni ste mnogih stvari koje predstavljaju temeljne potrebe ljudske osobe: prikladnih nastamba, zdravstvene pomoći, odgoja i rada", istaknuo je Sveti Otac dodajući da je još gore što su lišeni "ne samo materijalnih dobara već i slobode, blizine rodbine, vašeg okružja i kulturnih tradicija koje su hranile vaš osobni i obiteljski život". /.../

Na odlasku s Palestinskoga autonomnog područja Papa je zahvalio vođi palestinskog naroda Jaseru Arafatu na srdačnosti, ističući pritom nastojanje Katoličke Crkve da neprestano djeluje za mir na Bliskom Istoku i ostane bliska svim narodima.

Poruka svećenicima iz Jeruzalema

Četvrtoga dana svojega hodočašća u Svetu Zemlju, 23. ožujka, Papa je slavio misu u kapeli Posljednje večere u Jeruzalemu, u zajedništvu s biskupima različitih katoličkih obreda, prisjećajući se osobito Isusove Posljednje večere s apostolima i značenja euharistije za ekumenski dijalog s kršćanima drugih Crkava i zajednica. Jubilejska je godina osobita prigoda za sve svećenike za rast u shvaćanju misterija koji slave na oltaru, istaknuo je Sveti Otac, te rekao da upravo zbog toga, tu, "u Gornjoj dvorani gdje je utemeljeno jedinstveno svećeništvo Isusa Krista kojega svi mi dijelimo, želim potpisati Poruku svećenicima za Veliki četvrtak", poruku koju Papa uobičajeno svećenicima upućuje za njihov dan svake godine.

Potom se Sveti Otac susreo s oba izraelska nadrabina kojima je zahvalio što su ga primili u Hechal Schlomu, ističući da se nada kako će taj susret dovesti do boljih kontakata između kršćana i Židova. "Osobno sam uvijek želio biti ubrojen među one koji na

obje strane djeluju kako bi se nadišle predrasude i zajamčilo sve šire i potpunije priznanje duhovne baštine koju dijele Židovi i kršćani", rekao je Papa ponavljajući svoje riječi iz pohoda rimskoj židovskoj zajednici: "Vi ste naša starija braća... Puno toga imamo zajedničkog. Zajedno možemo učiniti puno za mir, za pravednost i za bratskiji i ljudskiji svijet", rekao je nadrabnim Papa koji se istoga dana susreo - kao pravi papa - s predsjednikom Weizmanom u predsjedničkoj palači, ističući da svi moramo biti spremni "zaliječiti rane prošlosti kako se više ne bi otvorile. Moramo raditi za novo doba pomirenja i mira između Židova i kršćana. Moj pohod predstavlja zalag da će Katolička Crkva učiniti sve moguće da se zajamči da to ne bude samo san, već stvarnost".

"Crkva odbacuje svaki oblik rasizma"

Isto takvo zalaganje Sveti Otac ponovio je u mauzoleju holokausta "Yad Vashem": "Na ovome mjestu spomena, razum, srce i duša osjećaju krajnju potrebu za šutnjom. Šutnjom u kojoj se sjeća... Šutnjom jer nema dovoljno jakih riječi da se oplache užasna tragedija Shoaha", započeo je Papa ističući da je u "Yad Vashem došao kako bi odao počast milijunima Židova koji su, lišeni svega a osobito svojeg ljudskog dostojanstva, ubijeni u holokaustu", a nitko nema pravo "zaboraviti ili ignorirati što se dogodilo". "Kao rimski biskup i nasljednik apostola Petra, židovskom narodu jamčim da je Katolička Crkva, motivirana evanđeoskim zakonom istine i ljubavi a ne političkim razmišljanjima, duboko ožalošćena zbog mržnje, djela progona i očitovanja antisemitizma usmjerenih protiv Židova od kršćana u svako doba i na svakom mjestu. Crkva odbacuje svaki oblik rasizma kao nijekanje slike Stvoritelja koja se nalazi u svakome ljudskom biću", istaknuo je Papa i molio za nove odnose između Židova i kršćana, "za novu budućnost u kojoj više neće biti antižidovskih osjećaja među kršćanima ili antikršćanskih osjećaja među Židovima, već uzajamno poštovanje koje se zahtijeva od onih koji časte jedinoga Stvoritelja i Gospodina i gledaju na Abrahama kao zajedničkog oca u vjeri". Na njegovu mu je govoru i djelovanju, vidno potresen, zahvalio i izraelski premijer Ehud Barak.

Toga je doista bremenitoga dana ostalo vremena za još jedan, isto tako bremenit, međureligijski susret na Papinskom institutu "Notre Dame" na kojemu je Papa rekao da je duboko svjestan da je ova zemlja sveta za Židove, kršćane i muslimane i zahvalio svim nazočnim što se zalažu za mir, pravednost i za međureligijski dijalog. Vjerske vođe ne moraju nuditi "tehničke formule za rješene društvenih, ekonomskih i političkih problema", ali im je zadaća "nadasve poučavati istinu vjere i pravilnoga ponašanja", rekao je Sveti Otac ističući: "Religija i mir idu zajedno!"

Na Brdu blaženstava s mladima

Više je od sto tisuća mladih katolika iz cijeloga svijeta došlo u podnožje Brda blaženstava, blizu Korazima, 24. ožujka da bi slavilo misu s Papom. Ondje je, na obalama Genezaretskog jezera, Isus izrekao svoja blaženstva, podsjetio je Papa mlade koji "bolje od drugih" razumiju zašto je potrebno obraćenje srca jer u sebi čuju i "drugi glas", glas koji im govori da nisu blaženi ponizni, dobri, mirotvorci, već "oholi, nasilni, oni koji napreduju bez obzira na cijenu, koji nemaju skrupula, koji su bez milosti, nepošteni, koji ratuju umjesto da se zalažu za mir". No, "Isus vam nudi bitno dru-

gačiju poruku" rekao je mladima Papa: "On nije samo izrekao blaženstva, On je Blaženstva!"

Četiri sata u gradu Isusove mladosti

U subotu 25. ožujka boravio je Sveti Otac četiri sata u Nazaretu i tamo, u bazilici Navještenja - upravo na blagdan Blagovijesti - slavio misu s pet tisuća vjernika. U središtu je njegove propovijedi bio događaj od prije dvije tisuće godina: anđelovo navještenje Mariji i njezin spremni odgovor koji je omogućio utjelovljenje Sina Božjega. Misu su prenosile brojne svjetske televizije, a Papa je pozvao na zaštitu života: "Predlažem svim ljudima dobre volje da štite život i da potiču poštovanje dostojanstva svakoga ljudskog života." Na taj je način još jednom istaknuo da svatko ima pravo na život, od začeca do prirodne smrti. S predstavnicima drugih kršćanskih Crkava susreo se Papa toga istog dana navečer, u okviru ekumenskog susreta u palači grčko-pravoslavnog patrijarha Diodorosa I., u kojemu je sve kršćane pozvao da nadiđu međusobne podjele. "Opravdana je različitost među Crkvama, rekao je Papa, no ona se ne protivi jedinstvu.

Kruna cijeloga hodočašća

Zadnjega dana svojega hodočašća u Svetu Zemlju, u nedjelju 26. ožujka, Sveti je Otac u Jeruzalemu, jedno za drugim, posjetio najvažnija židovska, kršćanska i muslimanska svetišta toga grada: džamiju Al-Aksa, Trg Hrama, Zid plača i crkvu Kristova groba. Nigdje prožetost i isprepletenost triju monoteističkih religija nije tako jaka, tako jasna kao u Jeruzalemu, "gradu mira" i njegovim svetištima. U Al-Aksi pozdravili su ga veliki muftija Ikrima Sbri i palestinski političar Eaisal Hussein.

Sljedeća je Papina "etapa" bio Zid plača: bez pratnje, bez fotografa. Papa sam pred Zidom, potresen, poput brojnih molitelja i sam je u pukotinu u zidu stavio svoju "ceduljicu", a na njoj ispisane riječi iz njegove velike "molitve za oprostjenje i pomirenje" upućene židovskom narodu. Riječi, rukom ispisane, na ovome mjestu, poput testamenta.

Potom je slijedila misa u crkvi Isusova groba, koja se naziva i crkvom Uskrsnuća, u crkvi koja je najvažnije svetište kršćanstva; u njoj se slave Isusovo raspeće, polaganje u grob i uskrsnuće, a Papa ju je nazvao "majkom svih crkava" i "najsvetijim mjestom na zemlji". Iz te je crkve Papa uputio jaku eku-

mensku poruku: "Neka Bog ojača želju za jedinstvom i mirom u svima koji su po krštenju dobili dar novoga života", potičući kršćane da po cijelome svijetu hrabro pronose najvažniju poruku: Isus je uskrsnuo. Na kraju posljednje mise u Svetoj Zemlji još je jednom Sveti Otac zamolio za oprostjenje za sve grijeha koje su kršćani učinili kroz povijest.

Pohodio je Papa i armenskog apostolskog patrijarha Jeruzalema Torkoma II. Manogiana u katedrali sv. Jakova te krenuo na put od Jeruzalema do Tel Aviva, od Tel Aviva do Rima. "Operacija stari prijatelj", kako se kodirano nazivala organizacija i priprema Papina pohoda Svetoj Zemlji, uspješno je privedena kraju. Papa je vidio to blagoslovljeno tlo, hodočastio Svetom Zemljom, molio i zaklinjao: Mir, pomirenje, jedinstvo! U ime Božje, papa koji gotovo da visi na križu, ne politizira već moli, razmatra i blagoslivlja. Kamo god ide. /Glas Koncila, br. 14, 12. travnja 2000./

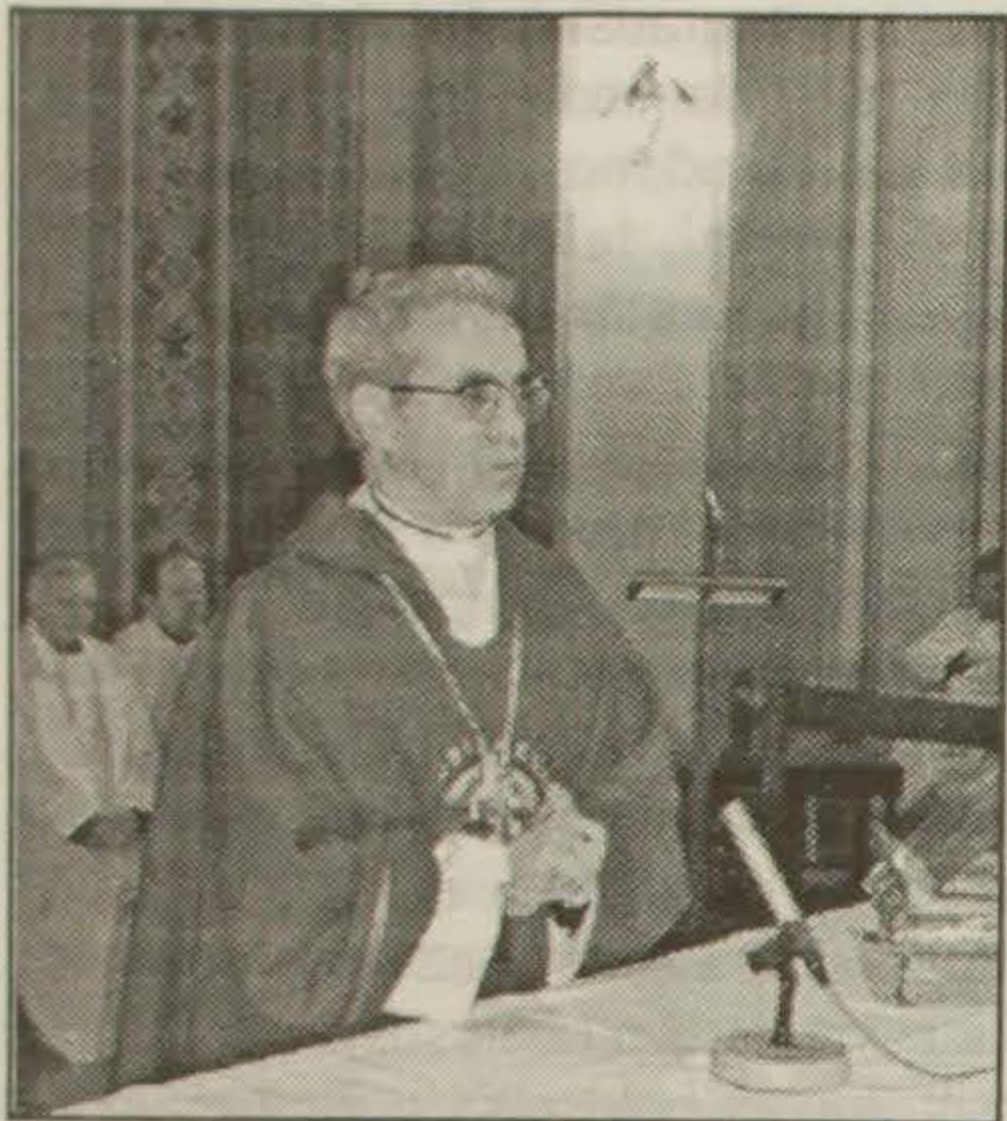

Papa stavlja svoju molitvu u Zid plača

OPROŠTAJNI POSJET APOSTOLSKOG NUNCIJA SUBOTICI

U ponedjeljak 27. ožujka u oproštajnom posjetu Subotici i Subotičkoj biskupiji boravio je apostolski nuncij **Santos Abrill y Castello**, koji je imenovan apostolskim nuncijem u Argentini.

S predstavnicima mjesne samouprave u subotičkoj "Gradskoj kući"

Nuncij je u 10 sati posjetio subotičku "Gradsku kuću" gdje se susreo s predstavnicima mjesne samouprave **Imreom Kernom**, predsjednikom Izvršnog odbora skupštine općine Subotica, te **Lazom Vojnić Hajdukom**, šefom protokola. U pratnji Nuncija bio je subotički biskup **mons. dr. Ivan Péntzes**, tajnik Apostolske nuncijature u Beogradu **mons. Ramon Tonquet**, biskupski ceremonijar **mr. Andrija Kopilović** i som-

borski župnik **Josip Pekaović**. U razgovoru s Nuncijem g. Kern je istaknuo vrlo dobre odnose mjesne samouprave s Katoličkom Crkvom koja je puno pridonijela ostvarenju suživota svih građana Subotice bez obzira na vjeru i narodnost te da mjesna samouprava nije mogla za deset godina ispraviti nepravde koje je Crkvi nanio bivši režim. On je Nunciju prenio pozdrave i zahvalnost gradonačelnika **Józsefa Kasze**, koji je bio službeno odsutan.

U svom odgovoru Nuncij je naglasio kako je služba Crkve služba čovjeku a Crkva služeći čovjeku i navješćujući mu evanđeosku istinu osposobljava ljude za istinsku demokraciju. Stoga bi oni na izborima morali dati glas onima za koje vjeruju da će isto tako najviše služiti ljudima. Nuncij je poručio gradonačelniku da ustraje hrabro na započetom putu izgradnje suživota svih građana Subotice. Poželio je također da se takav model učvrsti i u Vojvodini te proširi na cijelu zemlju.

Sa svećenicima u biskupskom domu

U 11 sati Nuncij se u biskupskom domu susreo sa svećenicima i redovnicima. On je svećenicima među ostalim naglasio važnost upravo Subotičke biskupije na čitavom području sadašnje Jugoslavije jer katolici u ovoj biskupiji predstavljaju sa katolicima Zrenjaninske biskupije dvije trećine svih katolika u SRJ. O svojoj službi nakon četiri godine rekao je da mu se čini da državne vlasti sada imaju malo više respekta prema Crkvi nego prije. Vlasti su, naime, cijenile što je Papa među prvima digao svoj glas protiv rješavanja problema bombardiranjem i što je Nuncijatura za čitavo vrijeme ostala otvorena a on je bio koordinator svih veleposlanstava za to vrijeme. Biskupu i svećenicima je rekao: "Uvijek sam se radovao kad sam dolazio u Suboticu, jer sam dolazio u biskupiju koja je, recimo tako, jedina nada Katoličke Crkve u cijeloj ovoj zemlji. Prisutnost ove biskupije je jako važna. Puno puta sam se pitao što bi bilo od Katoličke Crkve u ovoj zemlji da nema i nije bilo tako velikoga doprinosa svećenika, pogotovo Subotičke i Zrenjaninske biskupije... Gledajući broj svećenika ovo je najveća skupina svećenika u cijeloj zemlji. Imajući također u vidu časopis "Zvonik" koji se izdaje ovdje, on je glas Crkve koji se čuje ne samo ovdje nego polako i pomalo dopire do svih prostora gdje su katolici u ovoj zemlji. Ovdje imamo i sjemenište koje je budućnost ove biskupije... Iz Subotice nosim najljepše uspomene i sjećanje... Nastavite dalje stvarati, odnosno djelovati u ovoj Crkvi i učinite je prisutnom na prostorima gdje živite. Radite pogotovo na tome da sve vrijednosti koje su naše vjerske i kršćanske budu što prisutnije u društvu. Pogotovo radite na tome da VI budete promicatelji jedinstva i razu-

mijevanja koje je tako potrebno u ovome društvu a na koje nas obvezuje i naš Gospodin Isus... Nemojte se umoriti u ovoj svojoj misiji. Nemojte se umoriti. Vjerujem da dolaze bolja vremena. Gospodin je s nama i on će nam pomoći. Hrabrite se i idite naprijed..."

Misa u katedrali

Slijedila je sv. misa u 12 sati u katedrali-bazilici sv. Terezije. Sv. misu je predvodio Nuncij u zajedništvu s domaćim biskupom **Péntzesom**, s četrdesetak svećenika i uz sudjelovanje vrlo lijepog broja vjernika premda je bio radni dan i vrijeme ne baš prikladno za ovakvo slavlje. Na početku mise Nuncija je pozdravio biskup domaćin izrazivši mu zahvalnost za sve što je činio za ovu mjesnu Crkvu u protekle četiri godine i poželio mu puno Božjeg blagoslova na novoj dužnosti. U svom oproštaju i prigodnoj propovijedi Nuncij je rekao: "Nisam mogao otići iz Jugoslavije a da ne dođem ovamo u Suboticu i slavim s vama ovu Euharistiju... Zahvaljujem Bogu za vas. Zahvaljujem Bogu za Crkvu koja živi na ovim prostorima i koja je tako značajan dio Crkve u Jugoslaviji. Zahvaljujem Bogu za ono što vi svjedočite i živite ovdje. Za mene je uvijek bila velika radost kada sam dolazio u Suboticu kao predstavnik Sv. Oca. Vidjeli ste da sam bio puno puta... Uvijek kada sam pisao relacije Sv. Ocu o životu Crkve ovdje, mogao sam s radošću pisati o životu subotičke Crkve, o angažmanu vaših svećenika i onome doprinosu koji vjernici i Crkva daju ovome društvu. Ono što bih vam htio reći u ovome času jeste riječ: Hrabro. Idite naprijed. Nemojte posustati u vjernosti Kristu, Crkvi i društvu u kojem živite. Izvor snage i novi poticaj i izvor nade u tom smislu može nam dati i hodočašće Sv. Oca u Svetu Zemlju..." Papa je svojim hodočašćem u Svetu Zemlju, istakao je Nuncij, htio dati svoj doprinos narodima onih krajeva koji trpe zbog ratova a čeznu za mirom i ponijeti im malo nove kršćanske nade.

"To isto", rekao je Nuncij, "moramo činiti i mi na ovim prostorima. Ta nada potrebna je i vama koji živite u ovim krajevima pritisnuti raznim poteškoćama i koji čeznete za boljim vremenima... I budući da smo kao kršćani nositelji te nade, znajmo zauzimati se za istinsko bratstvo. Znajmo svjedočiti tu nadu nošeni vjerom. Svjedočimo da su mir i pomirenje mogući i tako dajmo svoj doprinos da bi sutra i ovdje bilo bolje. Temeljni razlog naše nade jeste Kristovo uskrsnuće koje i mi moramo zračiti oko sebe u svim životnim poteškoćama. Povezani sa Sv. Ocem, s vašim biskupom i svećenicima, redovnicima i redovnicama i ujedinjeni međusobno izgrađujte jednu čvrstu kršćansku zajednicu koja duboko živi svoju vjeru i koja hodi u nadi. Ustrajte u takvom životu i računajte s mojim molitvama a preporučam i sebe i moje potrebe za novu misiju koja me čeka kako bismo bili svi ujedinjeni u istoj Crkvi i u istoj ljubavi prema Kristu Gospodinu. Neka nam na našem putu svima pomaže Blažena Djevica Marija, Isusova majka, naša majka i majka Crkve."

Molitva za jubilejski, potpun oprost

Na kraju sv. mise biskup domaćin s katedralnim župnikom i Nuncijem pošao je do prigodnog oltara na kojemu je u katedrali intronizirano Evanđelje s upaljenom svijećom kao znak da je ta

Molitva za potpuni oprost

crkva u godini Velikog jubileja oprosna. Oni su sa vjernicima izmollili Apostolsko vjerovanje na četiri jezika koji se govore u biskupiji: hrvatskom, mađarskom, slovačkom i njemačkom. Tako su okupljeni vjernici koji su ispunili potrebne uvjete zadobili i potpuni oprost, a potom je Nuncij podijelio zajedno s biskupom domaćinom okupljenim vjernicima i svećenicima apostolski blagoslov.

Poslije sv. mise s Nuncijem su se oprostile redovnice. Slijedio je ručak zajedno sa svećenicima i sjemeništarcima, a poslije ručka Nuncij je imao kraći susret sa sjemeništarcima i njihovim poglavarima i tako završio ovaj oproštajni posjet našoj biskupiji.

Andrija Anišić

KORIZMENE INICIJATIVE U ŽUPI MARIJE, MAJKE CRKVE U SUBOTICI

Korizma, kao jedno od privilegiranih razdoblja crkvene godine, u svakoj župi je na svoj način nadahniteljska i pastoralno najaktivnija. Uz uobičajeni pastoral: korizmene pouke u crkvi, rad s katekumenima, pouka po salašima, križni put..., u ovoj Jubilarnoj godini u župi Marije, Majke Crkve uvedene su neke novine.

Započeli smo s tjednom tribinom "Ponedjeljkom u osam". To je "otvorena" tribina na koju dolaze i mladi, a najviše odrasli. Dolaze i nekatolici, kako iz ove župe tako i iz drugih gradskih župa. Iz tribine u tribinu broj prisutnih se povećavao tako da sada ni u crkvi nema dovoljno sjedećih mjesta. Do sada su obrađene teme: 1. Jubilej - značenje; 2. Nauk o oprostima; 3. Smrtni, teški i laki grijeh; 4. Naša kršćanska braća: pravoslavci i protestanti; 5. Gatanje, vraćanje i praznovjerje; 6. Liturgijski tumač Svetoga Trodnevlja; 7. Uskrs - početak novoga čovjeka. Predavanja je držao župnik mr. Andrija Kopilović, a uvijek plodna rasprava postajala je iz tjedna u tjedan sve duža. S ovom tribinom nastaviti ćemo i poslije korizme, možda ne tjedno ali svakako dva puta u mjesecu.

Uveden je dan bolesnika ali kao priprava za Uskrs. U četvrtak uoči Cvjetnice u 10 sati su starije i bolesne osobe brigom cijele zajednice donešene u crkvu gdje je bila prilika za ispovijed a onda je slijedila biskupska sveta misa pod kojom su biskup i četiri svećenika podijelili sakrament bolesničkog pomazanja svim starijim i bolesnim članovima župne zajednice. Ovo je svojevrsni Jubilej bolesnika u župnoj crkvi koja je svaka mjesto oprosta za stare i bolesne koji ne mogu hodočastiti dalje.

Jednako je tako u planu da časne sestre i izvanredni djelatnici svete pričesti svim bolesnicima i starijima poslije mise Večere Gospodnje donesu pričest na Veliki četvrtak i tako učine cijelu zajednicu dionicima toga sakramenta koji se svima preporuča osobito na taj dan.

Po salašima je svaki tjedan u Korizmi (na tri mjesta) okupljenoj zajednici, koja moli križni put, svaki put došao župnik i u nastavcima tumačio Otajstvo Euharistije. Tako su u godini Euharistije i ti dijelovi župe bili obuhvaćeni intenzivnom poukom i pripravom za Euharistijski kongres.

Karitas je isto tako, bolje nego do sada, bio na usluzi braći u nevolji. Podijeljeno je 600 paketa sješenja i, dok su stizali paketi za obitelji, svaki mjesec je 120 obitelji dobivalo pakete zahvaljujući Međunarodnom Caritasu. Aktivisti su bili brojni i oduševljeni djelatnici i posrednici. Za Uskrs će se jednako tako iz vlastitih sredstava naći pomoć za braću u potrebi. /Zv/

JOSIPOVE KREPOSTI ZA TREĆE TISUĆLJEĆE

Mr. Zvonko Blaško - propovijeda na devetnici

U subotičkoj župi sv. Roka od 10. do 19. ožujka održana je drevna devetnica u čast sv. Josipu. Svaku večer u 17 sati bila je prigodna pobožnost (Križni put, krunica, klanjanje...) a u 17,30 sati sv. misa i prigodna propovijed te pjevane litanije u čast sv. Josipu pred njegovim oltarom. Okvirna tema propovijedi bila je "Josipove kreposti za treće tisućljeće". Propovijedali su svećenici Subotičke biskupije te dva dana mr. Zvonko Blaško, direktor Caritasa Beogradske nadbiskupije.

Devetnica je završila u nedjelju svečanom sv. misom koju je predvodio subotički biskup mons. dr. Ivan Péntzes u zajedništvu s domaćim župnikom Andrijom Anišićem i svećenicima grada. Na sv. misi pjevao je župni zbor pod ravnanjem s. Silvane Milan uz orguljsku pratnju mr. Ervina Čelikovića.

Svaku večer okupljao se vrlo lijepi broj vjernika a podijeljeno je svakog dana između 250 i 300 svetih pričesti.

SJEĆANJE NA BISKUPA LAJČU BUDANOVIĆA

U okviru devetnice sv. Josipu u subotičkoj župi sv. Roka svećenici i vjernici su se 16. ožujka sa zahvalnošću sjetili svog velikog biskupa mons. Lajče Budanovića o 42. obljetnici njegove smrti. U 17 sati župnik Andrija Anišić predvodio je klanjanje za duhovna zvanja, a mladi su pročitali tekstove Tone Kujundžić: "Biskup Budanović i mladi" i Andrije Anišića: "Budanovićeve briga za svećenički podmladak".

Sv. misu za pokojnog biskupa Budanovića predvodio je biskupski vikar za pastoral mons. Stjepan Beretić, koji je govorio u svjetlu teme "Sv. Josip uzor radnika i ures domaćeg života" također i o izvanrednoj marljivosti i radinosti biskupa Budanovića. /Zv/

SOMBORSKA TRIBINA O KORIZMI

U nedjelju 12. ožujka u župi sv. Križa u Somboru održana je tribina na kojoj je govorio msgr. Stjepan Beretić, subotički katedralni župnik, a tema je bila "Korizma - vrijeme milosno".

U uvodnom dijelu predavač je iznio učenje Katoličke Crkve o korizmi. To je vrijeme od Pepelnice do sv. mise Večere Gospodnje na Veliki četvrtak. To je vrijeme u kojem treba više moliti. Treba vršiti djela pobožnosti i dobrotvornosti. Osobito treba obdržavati post i nemrs. Treba češće ići na sv. misu, ispovijedati se i pričešćivati, pozornije slušati Božju riječ. Predavač je naglasio da je lijepo i Bogu ugodno svaki petak, a osobito u korizmi, uzdržavati se od mesa. On se prisjetio naših starih i njihovog uzdržavanja od pića i pušenja u korizmi.

A. S.

IZ ŽIVOTA CRKVE U BAČU

Pjevači iz Sonte u uzvratnom posjetu

Mali župni zbor sv. Pavla iz Bača je hladnog 22. studenog 1998. posjetio svog bivšeg župnika Željka Augustinova i njegovu "novu" župu. Tada smo pjevali na misi, a domaćini su nas lijepo ugodili. Sklopljena su tada mnoga nova prijateljstva a rastali smo se uz obećanje da će nam Sončani doći u uzvratni posjet. Rat ih je u tome omeo...

Ali, evo njih u Baču 26. 03. ove godine. Stigli su nam Sončani predvođeni župnikom **Željkom Augustinovićem**. Sada su na misi pjevanje predvodili mladi iz Sonte. Misu su služili naši župnici, **Željko Augustinov i Miroslav Orčić**. Susret je poslije mise nastavljen u vjeronaučnoj dvorani uz zakusku, a domaćini su nakon toga goste povelili svojim domovima na ručak. Poslije ručka s gostima smo obišli kalvariju, zidine i franjevački samostan u Baču. Treba li reći da je bilo prekrasno slušati povijest iz vremena Turaka, a radost zajedništva nije mogla pokvariti ni kiša koja je počela padati.

Ovaj posjet potvrđuje da je prijateljstvo među vjernicima Bača i Sonte neraskidivo.

Korizma u znaku Križnoga puta

Na Križnom putu okuplja se lijep broj vjernika, osobito djece i mladih, koji i predvode ovu pobožnost. Čini se ipak da

Senka (lijevo) i Maja (desno) na pokladama

bi na ovoj pripremi za Uskrs mogao biti veći broj vjernika i da su mnogi tek tradicionalno pristupili pepeljenju i olako shvatili poruku: "Obratite se i vjerujte evanđelju". Ali, naš nebeski Otac je strpljiv, a Uskrs se bliži.

I na kraju, iako je vrijeme poklada, prela i maškara odavno iza nas, ne možemo odoljeti da vam ne pošaljemo ove dvije maštovito i brižljivo pripremljene maske koje su prošetale kroz Bač.

Marizela S. i Elizabeta Kesler

KORIZMA U BAJMOKU

Oproštenje. Čak i pri samom spomenu ova riječ stvara u nama tisuće pitanja. Steći oproštenje - kako? Pravi odgovor na to leži u samom čovjeku - pokajati se istinski i s istinskim kajanjem zatražiti odrješenje. Pravo vrijeme da se razmišlja o ovome jeste vrijeme korizme. Korizma je, naime, vrijeme kad se čovjek povlači u sebe i razmišlja o svom kršćanskom identitetu i o svemu onome što ga zasjenjuje.

Ove, jubilarne godine, mi smo u Bajmoku na poseban način obilježili početak korizme. Sveta misa započela je svečanom ulaznom procesijom. U procesiji smo unosili križ, simbol naše vjere, Evanđelistar, simbol Božje riječi, i trnovu krunu, jedan od simbola korizme. Za vrijeme ulazne procesije pjevali smo litanije Svih Svetih. Za ovu prigodu i oltar smo dolično okitili. Na oltaru je dominiralo trnje i ljubičasta boja, a sve nas je to trebalo podsjetiti i motivirati za daljnji rast u vjeri, kroz istinsko pokajanje za sve naše grijeha. Svečanu svetu misu slavili su naši svećenici **Slavko i Attila**.

Kroz korizmu svakog petka u našoj crkvi obavljamo pobožnost Križnog puta, na kojoj se okuplja lijepi broj djece i mladih. Svatko tko sudjeluje u ovoj pobožnosti i nakon toga na svetoj misi, može jednim srcem (napravila ih je naša katehista Ivana) ukrašiti trnje kojim smo okitili oltar. Nadamo se da će do Uskrsa ovo trnje biti ukrašeno srcima naših dobrih djela i odricanja.

I naši vjeronaučni susreti mladih prožeti su korizmenim temama, koje imaju za cilj da nas u ovoj jubilejskoj korizmi pripreme što bolje za Vazmene blagdane.

Mirela Sakač

OKRUNJEN LIK CRNE GOSPE KOD FRANJEVACA

U subotu 25. 03., na svetkovinu Navještenja Gospodnjega, u kapeli Crne Gospe u franjevačkom samostanu u Subotici biskup **mons. dr. Ivan Péntzes** svečano je blagoslovio ponovo okrunjen lik drevne slike Crne Gospe. Krunjenje je učinjeno darovima vjernika iz Đurđina, koji su se Crnoj Gospi utekli u zagovor za vrijeme rata 1991. godine da ih zaštiti od ratnih stradanja. Stoga je toga dana za vjernike iz Đurđina bilo zavjetno hodočašće pod geslom "**Majko naše prošlosti,**

budi majka naše sadašnjosti i budućnosti" (kard. Franjo Kuharić). Poslije obreda blagoslova slike, biskup je u pratnji svećenika i vjernika u ophodu pošao u crkvu gdje je bila svečana sv. misa. Na početku mise biskupa, vjernike iz Đurđina i njihovog župnika **Lazara I. Krmpotića**, kao i sve okupljene vjernike i svećenike, pozdravio je gvardijan **o. Andrija Matić**, naglasivši kako se ova misa slavi u trenutku kada i Papa u Nazaretu služi Euharistiju na mjestu gdje je "Riječ tijelom postala". Prigodnu propovijed o značenju svetkovine Navještenja u godini Velikog jubileja, održao je biskup subotički. Na

Biskup Ivan predvodi sv. misu

koncu mise biskupu i franjevcima zahvalio je đurđinski župnik **Krmpotić** i ujedno obrazložio motive njihovog zavjeta Crnoj Gospi.

Poslije sv. mise vjernici iz Đurđina zadržali su se još neko vrijeme u posebnoj zahvalnoj pobožnosti i molitvi u kapeli Crne Gospe pred ponovo okrunjenom njezinom slikom. /Zv/

JUBILEJSKA GODINA U BAJMOKU

U cilju promicanja vjerskog života, u našoj župi sv. Petra i Pavla u Bajmoku, a u povodu godine Velikog jubileja, pokušali smo novim pastoralnim aktivnostima i sadržajima obogatiti vjerski život naših župljana.

Tako su naši svećenici **Slavko** i **Attila**, sa svojim suradnicima, pokrenuli "**Informator**" naše župe. Svrha i cilj ovog službenog glasila naše župe je što bolja informiranost vjernika, a osobito onih s kojima se rjeđe susrećemo na našim liturgijskim slavljinama. Na stranicama ovog glasila vjernici mogu naći niz zanimljivih informacija koje im omogućuju što bolji uvid u pastoralnu djelatnost i život župne zajednice. "Informator" izlazi mjesečno, a do sada su izašla dva broja ovog malog glasila bajmočke župe.

U župi je pokrenuta i kršćanska tribina "**Otvoreni razgovori**". Do sada su održane dvije tribine na kojima smo raspravljali o ulozi vjernika laika u životu Crkve. Tribina se održava svakog prvog utorka u mjesecu, u večernjim satima. Na početku tribine naši svećenici održavaju trideset minutno predavanje na hrvatskom i mađarskom jeziku, a nakon toga slijedi razgovor. Nažalost, do sada se na tribini okupilo tridesetak osoba, ali se nadamo da će se ona omasoviti i steći veći broj zainteresiranih.

Mirela Sakač

PROCVJETAO "KRIŽ OD TRNJA"

U crkvi Isusova Uskrsnuća u Subotici svake korizme dnevno se obavlja pobožnost Križnog puta - tako desetljećima, pa i ove, jubilejske godine.

Na poticaj župnika ili drugih kateheta okupi se tu i lijepa grupica vjeroučenika. Dapače, i mladi imaju kod toga glavnu ulogu. Tako dva ministranta u ljubičastom stoje pred oltarom: jedan drži procesijski KRIŽ a drugi krupnim slovima ispisanu NAKANU za koga taj dan molimo. Na pr.: za našeg biskupa, za bolesnike i sl. Treće dijete se pridruži ovoj dvojici držeći i najavljujući koja je POSTAJA. Kod toga se izmjenjuju: svaku postaju drži drugo dijete i na kraju ono izmoli Oče naš.

Osim toga, djeca i mladi predmole tekst Postaje na mikrofону kod ambona. A vjernici i ostala djeca u klupama sve to pobožno prate.

Prije par godina netko od vjernika je iz pobožnosti načinio KRIŽ OD DEBELOG TRNJA koji je montiran, kroz korizmu, s desne strane oltara. Jednoga jutra se s tim križem dogodilo nešto neuobičajeno: na bodljama tajanstvenog križa pojavili su se cvjetovi u obliku srca različitih veličina i različitih boja. Svaki dan ih je bilo sve više. Sredinom korizme ti neobični cvjetovi prekrili su gotovo sve male i velike bodlje od vrha do dna "KRIŽA OD TRNJA".

Brzo smo shvatili da ta srca simboliziraju LJUBAV manjih i većih vjeroučenika prema trpečem Isusu po dobrim djelima i po vjernom sudjelovanju na Križnom putu koji se predvečer obavlja u našoj crkvi smještenoj u zelenilu velikoga gradskog parka.

Živjeli cvjetovi "srca" koji su željeli prekriti grubo trnje grijeha i utješiti Isusa raspetog na pravom drvenom križu! Zato naši vjeroučenici mogu radosni čestitati

SRETAN USKRS iz župe Isusova Uskrsnuća!

U ime svih

s. M. Anđelina

VIJEĆE I SKUPŠTINA KATOLIČKOG INSTITUTA "IVAN ANTUNOVIĆ"

Vijeće i Skupština Katoličkog Instituta za povijest, kulturu i duhovnost "Ivan Antunović" zasjedali su 27. ožujka u prostorijama subotičke župe sv. Roka. U radu Vijeća i godišnje skupštine sudjelovala je većina članova Instituta. Dnevni red Vijeća i Skupštine bilo je izvješće o radu Instituta i pojedinih odjela u proteklom razdoblju te plan rada za ovu godinu. Radom Vijeća ravnao je **mr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta, a rad Skupštine je koordinirao **Josip Pekanović**, član Predsjedništva Instituta.

Članovi Skupštine Instituta "Ivan Antunović"

Pročelnici svih odjela su u iscrpnim izvještajima prikazali rad odjela i planove za tekuću godinu iz kojih je očigledno da je Institut prisutan u svim sferama crkvenog i društvenog života.

U završnom dijelu rada Skupštine glasovalo se za izmjenu nekih dijelova Statuta i primljeno je deset novih članova, među kojima je jedna redovnica i devetoro vjernika laika. Na završetku rada Skupštine predsjedavajući je zahvalio svim članovima na djelatnom sudjelovanju u radu Instituta, a nove članove pozvao na zauzetu suradnju.

Franjo Ivanković

KRIŽNI PUT NA SUBOTIČKOJ KALVARIJI

U nedjelju 2. travnja Križnim putem za mlade započelo je hodočašće Subotičana na omiljenu im Kalvariju. Na pobožnost Križnog puta okupilo se nekoliko stotina mladih i drugih vjernika. Križni put su predmolili mladi subotičkih župa, a na koncu ove pobožnosti prigodnu propovijed održao je **vlč. Marinko Stantić**.

Sljedeće nedjelje ovu divnu pobožnost predvodila su djeca, što opširnije bilježi tekst o jubilejskom susretu ministranata. /Zv/

**Sretan i blagoslovljen
Uskrs
svim čitateljima
"Zvonika"
želi Katolički institut
za kulturu, povijest
i duhovnost
"Ivan Antunović"**

JUBILEJSKI KONGRES MINISTRANATA

Na petu korizmenu nedjelju (9. travnja), kako je kalendarom biskupijskih događanja predviđeno, održan je ministrantski kongres u subotičkoj katedrali. Program je započeo u 14 sati i trajao je do 17 sati. Okupilo se oko 400 ministranata iz tridesetak župa Subotičke biskupije. Najudaljeniji i najbrojniji su bili ministranti iz Temerina, njih pedeset.

Program se odvijao po jezičnim skupinama. Prva postaja kongresa bila je na subotičkoj kalvariji, gdje su sa ostalom školskom djecom ministranti obavili i predvodili pobožnost Križnog puta. U isto vrijeme je mađarska skupina imala program u sjemeništu. U 15 sati su zazvonila sva zvona na katedrali i tada su svi ministranti zajedno, obučeni u ministrantska odijela, sa zastavicama u rukama, na čelu s križem svečano ušli u katedralu. Čekao ih je subotički biskup.

Slijedio je pozdrav na mađarskom **mons. Josipa Miocsa**, rektora sjemeništa a na hrvatskom **mons. Marka Forgića**, duhovnika sjemeništa. U ime odsutnog župnika ministrante je pozdravio na oba jezika i upoznao sa znamenitostima katedrale župni vikar **vlč. Ervin Kovács**. Nakon čitanja poslanice Galaćanima i proroka Izaije, biskup je želio svakog ministranta pozdraviti osobno. Tako su svi ministranti pristupili biskupu, predstavili se i dobili spomen sličicu. Slijedila je biskupova homilija u kojoj je obradio tri teme. Jubilej je prikazao kao "generalno čišćenje" cijeloga našega bića i iskreni obrat na bolje. Ministrante je prikazao kao prve suradnike svećenika i zato potencijalne kandidate za duhovna zvanja a zatim je protumačio svoj biskupski grb i geslo da bi im približio svoju pastirsku službu. Slijedila je molitva vjernih, potom oprosne molitve te biskupov blagoslov. Na izlazu iz katedrale svatko je počašćen slatkišima te se program nastavio za hrvatsku grupu u sjemeništu a za mađarsku na kalvariji.

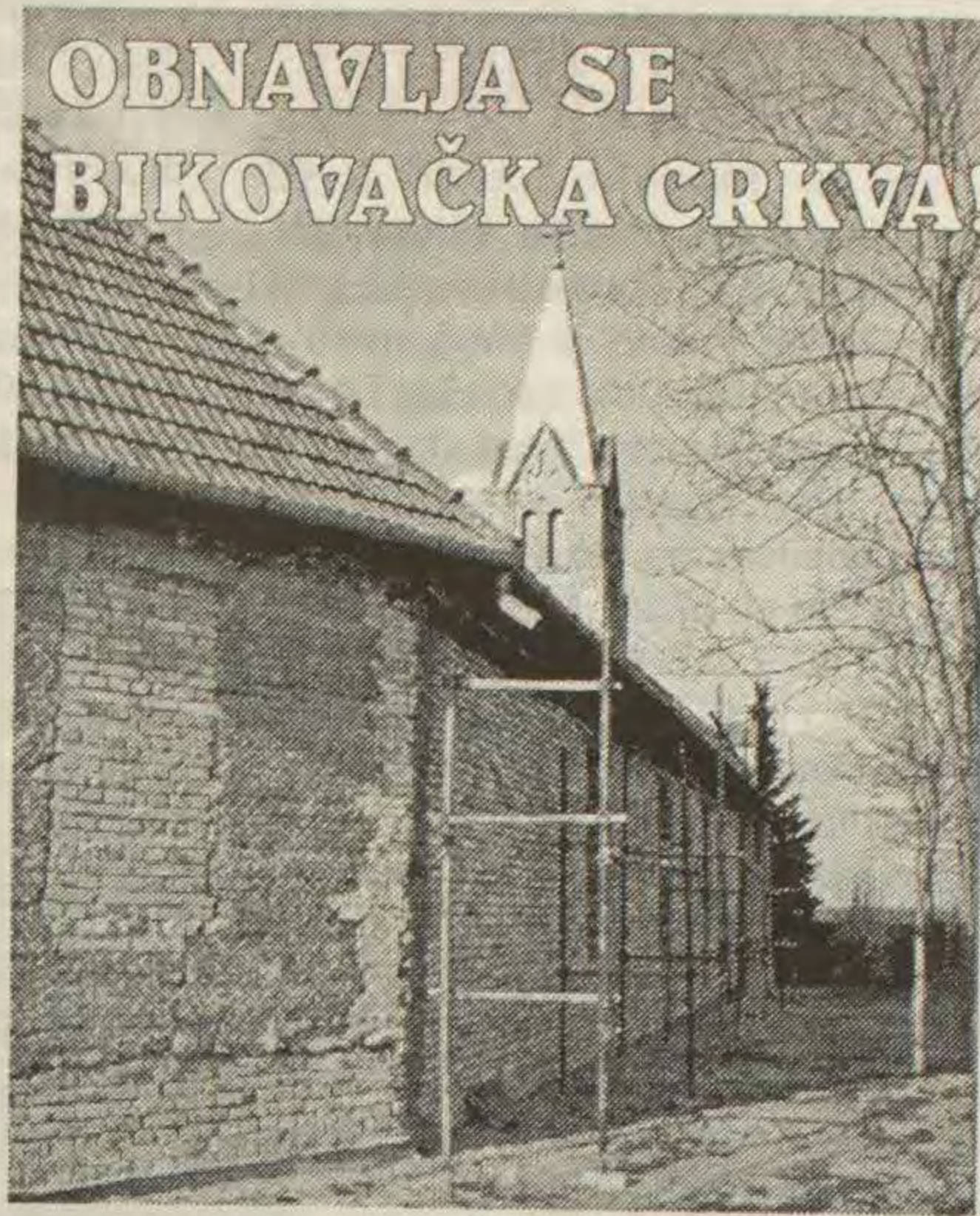

U sjemeništu su rektor i sjemeništarci pozdravili ministrante, upoznali ih sa životom u sjemeništu te su ministranti imali prilike razgledati sjemenište i prostorije u kojima žive i rade sjemeništarci. Za jedno lijepo poslijepodne procvala je katedrala i njezina okolica ministrantskim odijelima, živošću i radošću a opći je dojam da je ovakva manifestacija doživljaj za ministrante i neobično je primijetiti kako su se brzo prijateljili kako sa sjemeništarcima tako i međusobno jer ih povezuje ista služba. Neki su pitali - kad ćemo ponovo doći...

Po prvi puta u zboru ministranata bilo je i djevojčica iz župa gdje je ta služba pripuštena i njima a u skladu je s nedavnim dopuštenjem Kongregacije za obred.

A. K.

OBNAVLJA SE BIKOVAČKA CRKVA!

U Zvoniku broj 48 objavili smo reportažu pod naslovom "Ruši li se bikovačka crkva?!". U ovom broju, pak, s radošću i zadovoljstvom možemo napisati gornji naslov. Kako nas je izvijestio župnik, **vlč. Julije Bašić**, zahvaljujući novčanoj potpori međunarodnog Caritasa "Kirche in Not" iz Königsteina, Skupštine općine Subotica, Izvršnog vijeća Vojvodine, mnogih obitelji i pojedinaca kako iz župe tako i drugih, te poduzeća "Mlekara" - Subotica, "Fidelinka" - Subotica, Zavoda za zaštitu zdravlja - Subotica, ZZ "Salaš" - Subotica i "Zrnomag" - Subotica, radovi na "spašavanju" i obnovi crkve su započeli. Radove izvodi ZZ "ZANAT" iz Subotice pod vodstvom **Zdravka Petkovića** i uz nadzor **ing. Adama Saulića**. Do sada su izbijeni zidovi od zemlje (od nabijanice je sada samo svetište), iskopani i izliveni su novi temelji te izidani novi zidovi. Sve je ovo učinjeno stručnim radom tako da krov nije uopće pomican. Zahvaljujući marnom, dragovoljnom radu župljana, također je odnešen sav šut (42 prikolice).

Radovi su u tijeku, a dokle će se stići u obnovi i uređenju ove naše lijepe i jedinstvene crkve, ovisi o daljnjoj pomoći. Župnik stoga apelira ponovo na obitelji, pojedince, susjedne župe, kao i firme (mnogima je uputio molbu) da daju svoj prilog, kako bi se započeti radovi mogli i dovršiti. Ovim putem župnik posebno apelira na sve BIVŠE BIKOVČANE u zemlji i inozemstvu da se prisjete svog rodnog kraja, svoje rodne župe te pošalju svoj prilog za obnovu nekoć i njihove župne crkve.

Svoje priloge možete uplatiti na sljedeće račune:

DINARSKI:

SUBOTIČKA BISKUPIJA - Prva preduzetnička banka d.d.
- Mešovita banka, Beograd - filijala Subotica. Broj računa:
46600 - 621 - 2 - 21; 5022 - 240 - 0511480.

DEVIZNI:

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR, valuta - devizy fiók,
SZEGED, Klauzál tér 5; Péntes János K 104 339

DEM: 11775355 - 11981079

ATS: 11775355 - 11981196

Naravno uz naznaku: "Za crkvu u Bikovu"

Svoj dar možete odnijeti i osobno u Župni ured na Bikovu ili poslati poštanskom uputnicom na adresu: Rimokatolički župni ured, 24206 Bikovo, br. 207.

Uz iskrenu zahvalnost svima koji su do sada na bilo koji način pomogli, župnik unaprijed zahvaljuje i svim budućim darovateljima a ovo, Bogu ugodno djelo, preporuča i u molitve čitateljima Zvonika. /Zv/

DIJAMANTNI JUBILEJ

U crkvi sv. Marije u Subotici 5. 03. 2000. godine bila je velika svečanost - Veronika i Ivan Vukov obilježili su 65 godina svoga braka. Vidno je zbog ove ne-svakidašnje obljetnice bio uzbuđen i mladi župnik Sungyi Károly pred kojim su Veronika i Ivan ponovili svoje obećanje vjernosti i ljubavi koje su dali još prije 65 godina i kojem su ostali vjerni.

Dobri Bog ih je blagoslovio s petero djece koji su njihovo bogatstvo. Iako je i u njihovu životu bilo i teških trenutaka, oni su proživjeli svoj život u skladu s Božjim zakonom u kojem je bilo - ljubavi i poštivanja. Nije ni čudo jer su oboje, i Veronika i Ivan i sami potekli iz vjernih obitelji.

Slavlje u crkvi bilo je divno, što se vidjelo i na njihovim licima. Slavljenici su primili sakramente i obnovili vjernost jedno drugom a njihovu sreću podijelili su sa svojom djecom, unucima i župnom zajednicom.

Ovo je zapravo prekrasna priča o ljubavi koja ostaje za sva vremena u nekom drugačijem obliku, ali koja ne prestaje ni poslije smrti.

Jelica Bukvić

BRIGA ZA CIGANE (EVANGELIZACIJA)

Od 17. do 19. 03. 2000. u Barceloni je održan 25. susret pastoralnih radnika koji pastoriziraju i Cigane-Rome. Organizator je "Comité Catholique International pour les Tsiganes" sa sjedištem u Merksemu (Belgija). Inicijator, glavni organizator i financijer ove institucije je bračni par Elisa i Leon TAMBOUR.

Tema ovogodišnjeg susreta bila je HODOČAŠĆE. Održana su četiri izlaganja, zatim se radilo po grupama, a na kraju je priređen okrugli stol. Dakako da se nije izlagalo i razgovaralo samo o hodočašću nego i o pastorizaciji Cigana.

Svaki dan je bila zajednička Euharistija - sv. misa. Kako se govorilo, sporazumijevalo na ovom susretu? Nabrojat ću, nadam se, sve zemlje iz kojih je bilo sudionika pa, dragi čitatelju, možeš sam pretpostaviti da je to bio "ciganski Babilon": iz Španjolske, Francuske, Portugala, Italije, Belgije, Švicarske, Austrije, Njemačke, Nizozemske, Poljske, Slovačke, Mađarske, Rumunjske, Slovenije, Hrvatske, Jugoslavije (Vojvodine), a predstavnik Svete Stolice iz Kmongregacije za migraciju - tajnik biskup podrijetlom je Japanac.

Osobitost druge večeri je bilo naše druženje i dijeljenje onoga što je svatko ponio od svoje kuće na ovaj susret. U pravom smislu Agapé: jeli smo i pili ono što smo donijeli i jedni drugima ponudili.

Završnoga dana hodočastili smo u Barbastro, rodno mjesto prvoga blaženika Cigana, mučenika poznatog u narodu kao "El Pelé".

Jakob Pfeifer

PROSLAVILA 90. ROĐENDAN

U subotičkoj župi Isusova Uskrsnuća živi Marija Kujundžić, rođ. Vojnić Tunić, koja je 18. 03. 2000. godine proslavila svoj 90. rođendan. Proslavila ga je onako kako to ona najviše voli - skromno, ali u krugu svojih najmilijih, u obitelji Albe i Kate Kujundžić. Marija ima 4 djece, 13 unučadi i 13 praunučadi.

Rođena je na salašu u okolini Starog Žednika. Cijeli svoj život radila je u polju, za svoju obitelj, sve do prije dvije godine. Ponestalo joj je snage i vida. Majka Marija uvijek rado dolazi na sv. misu, naravno uz pomoć svojih ukućana. Iako ne mo-

že raditi po kući, ona svojim pomaže potporom, riječima i, što je najvažnije, molitvom.

Na ulici je uvijek vidimo sretnu sa svojim najmilijima - unučićima i praunučićima. Želimo joj sretan rođendan i obilje Božjeg blagoslova!

ISPOVIJED U KATEDRALI U GODINI VELIKOG JUBILEJA

Korizma je osobito prikladno vrijeme za obraćenje i pomirenje. Sakrament pokore je u središtu kršćanskog života svakog vjernika. Kako je oprost Jubilarne godine vezan uz sakramente Pomirenja i Euharistije a za cijelu biskupiju je na poseban način katedrala - majka i glava crkava - oprosna i hodočasnička crkva, ova je korizma u katedrali posebno organizirana. Svećenici grada Subotice su se obvezali da će svaki dan po jedan od njih dežurati u

katedrali i biti na raspolaganju vjernicima za ispovijed i pričest i tako omogućiti dobivanje jubilejskoga oprosta. Po nalogu Svetoga Oca, kako stoji u Buli Jubileja, oprosna crkva mora biti označena i otvorena svaki dan da bi vjernici mogli u njoj dobiti potpuni oprost. Poslušni toj inicijativi i uputi Crkve, i naša katedrala je, poput svih katedrala svijeta, otvorenih vratiju u ovom Jubileju i na raspolaganju vjernicima. Na oglasnoj tabli katedrale mogu se pročitati sve upute vezane za dobivanje oprosta te raspored ispovjednika i vrijeme kada je crkva otvorena. /Zv/

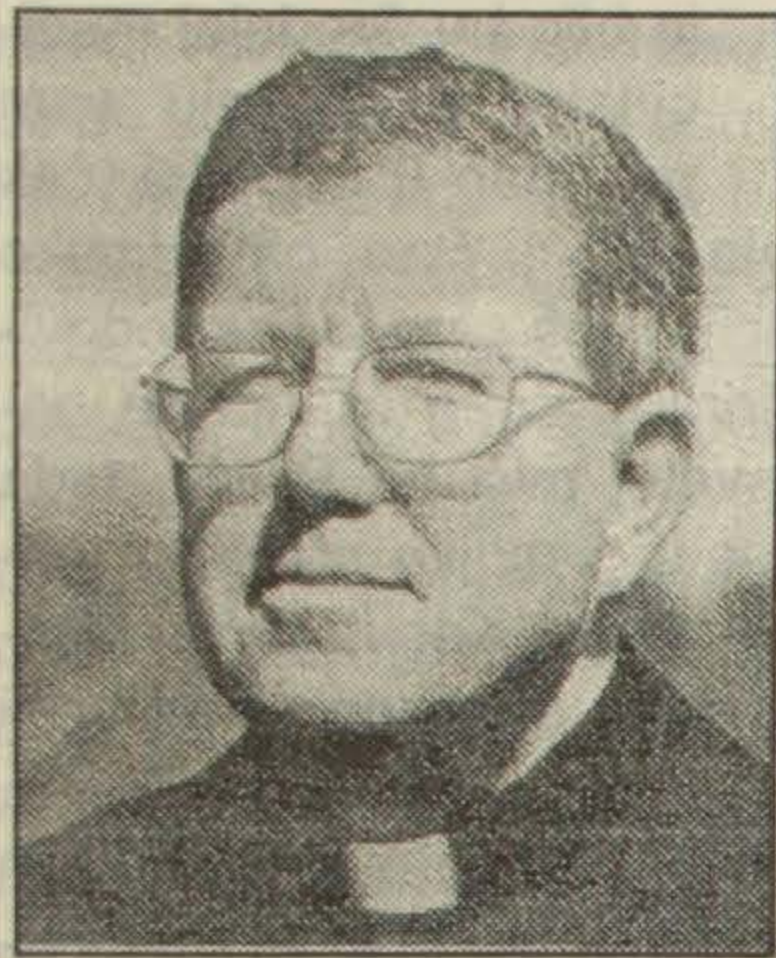
UDRUŽENJE KATOLIČKIH NOVINARA I KNJIŽARA U MAĐARSKOJ

U Budimpešti, u sjedištu 150 godina stare mađarske katoličke izdavačke kuće Szent István Tarsulat (Udruga sv. Stjepana), mađarski katolički izdavači i knjižari osnovali su Udruženje mađarskih katoličkih izdavača i knjižara, s ciljem da još više afirmiraju katoličku knjigu u mađarskom društvu i kulturi. Inicijativi koju je prošle jeseni pokrenuo o. Károly Harmath, franjevac iz Novog Sada, pridružilo se do sada sedam izdavača, dok je svoju nakanu za pridruženjem izrazilo još pet izdavača.

Udruženju se mogu pridružiti izdavači i knjižari sa mađarskog jezičnog područja računajući tu i Vojvodinu, Transilvaniju, Slovačku i Zakarpatje koji posjeduju uz ostalo i odobrenje Mađarske biskupske konferencije.

Udruženje ima svoje sjedište u Segedinu, a za prvog predsjednika izabran je o. Károly Harmath, direktor izdavačkih kuća Agapé u Novom Sadu i Segedinu. /Zv/

SALEZIJANSKI PROVINCIJAL HOČEVAR - NOVI BEOGRADSKI NADBISKUP KOADJUTOR

Mons. Stanislav Hočevar, provincijal Slovenske salezijanske provincije, imenovan je novim biskupom koadjutorom s pravom nasljedstva za Beogradsku nadbiskupiju, potvrđeno je 27. ožujka iz Nadbiskupskog ordinarijata u Beogradu. Datum i mjesto ređenja još nisu određeni.

Mons. Stanislav Hočevar rođen je 12. studenoga 1945. u Jelendolu, župa Škocjan kod Novog Mesta u Sloveniji u

Ljubljanskoj nadbiskupiji. Teologiju je studirao na Teološkome fakultetu u Ljubljani. Za svećenika je zaređen 26. lipnja 1973. Godine 1979. na istom je ljubljanskom učilištu magistrirao iz teologije s tezom "Osebni greh v današnji hamartologiji". Od g. 1973. obavlja službu odgojitelja u salezijanskom sjemeništu u Želimlju a od g. 1979. obnaša službu ravnatelja u toj ustanovi. Godine 1982/83. obavlja službu zamjenika provincijala (inspektora) salezijanske zajednice u Sloveniji. Za provincijala Slovenske salezijanske provincije prvi put je izabran g. 1988. te ponovno g. 1994. U toj službi, koja mu istječe u srpnju ove godine, zateklo ga je imenovanje beogradskim biskupom koadjutorom. /IKA/

JUGOSLAVENSKI CARITAS OSUĐUJE SANKCIJE

Predsjednik Jugoslavenskog caritasa o. **Antun Pečar** oštro je osudio glad i beznađe koje zemlji nanose zapadne sankcije. U razgovoru za američku katoličku agenciju CNS o. Pečar kritizirao je i "promašene i besmislene" višemjesečne NATO-ove zračne napade koje osim "strašne pošasti" civilima nisu rezultirali nikakvim promjenama politike jugoslavenskih vlasti. O. Pečar dalje opisuje kako su sankcije u međuvremenu samo pogoršale odnose vlasti i oporbe, istodobno stvorivši velike nestašice u hrani, odjeći, lijekovima i gorivu. Smatra da zapadni političari nemaju promišljenu koncepciju te da nisu sposobni objektivno ocijeniti prilike u zemlji. O. Pečar također je naveo kako su mnoge bolnice zatvorene zbog nedostatka goriva i potrepština, a bolesnici su zamoljeni da na operacije ponesu vlastite lijekove, te naveo primjer katoličke redovnice iz Niša koja je umrla jer u dvadesetak ljekarni u gradu nisu pronašli lijek za srce. /prema: IKA/CNS/

BISKUP SRAKIĆ SA SVEĆENICIMA IZ SRIJEMA

Đakovački i srijemski biskup **Marin Srakić** pohodio je 20. ožujka srijemski dio Đakovačke i srijemske biskupije. Tom prigodom održao je susret sa svećenicima toga dijela biskupije u Petrovaradinu, kojemu je bio nazočan i biskupski vikar za Srijem đakovački i srijemski pomoćni biskup **Đuro Gašparović**. Na susretu se razgovaralo o planu i programu Jubilarne godine te o ostalim pastoralnim djelatnostima u biskupiji. /IKA/

ZAPOČELO JUBILARNO HODOČAŠĆE VRHBOSANSKE METROPOLIJE U RIM

Misnim slavljem koje je u nedjelju 26. ožujka u sarajevskoj katedrali predvodio sarajevski nadbiskup kardinal **Vinko Puljić** započelo je jubilarno hodočašće Vrhbosanske metropolije u Rim. "Molim Boga da svi doživimo radost susreta sa Svetim Ocem. Molimo i za Svetog Oca koji je danas također hodočasnik u Svetoj Zemlji. Danas se nalazi na mjestu Kristova groba ali i uskrsnuća", istaknuo je kardinal Puljić na početku misnog slavlja. Nadalje, kardinal je istaknuo važnost oprosta koji će dobiti hodočasnici prolaskom kroz jubilejska vrata. "Cijela Crkva je hodočasnička i putuje Kristovim stopama u osobi Svetog Oca Pape", istaknuo je kardinal Puljić na kraju propovijedi.

Autobusi iz ostalih krajeva Bosne i Hercegovine kreću u različitim vremenskim razmacima, a za sve je predviđen dolazak u Umag, gdje bi hodočasnici trebali prenoćiti prije nastavka puta. /IKA/KTA/

XX. PLENARNO ZASJEDANJE HBK

Trodnevno plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije započelo je 4. travnja u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu. Glavna tema zasjedanja je "**Suradnja svećenika i laika u poslanju Crkve**". Uz nadbiskupe i biskupe članove HBK zasjedanju je nazočan i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup **Giulio Einaudi** te predstavnici biskupskih konferencija susjednih zemalja: u ime BK Slovenije ljubljanski nadbiskup **Franc Rode**, u ime BK BiH biskup mostarsko-duvanjski i apostolski administrator trebinjsko-mrkanski **Ratko Perić**, u ime BK Jugoslavije subotički biskup **Ivan Pénzes**, te u ime Talijanske biskupske konferencije tršćanski biskup **Eugeio Ravignani**.

Na početku zasjedanja sve je nazočne pozdravio predsjednik HBK zagrebački nadbiskup **Josip Bozanić** podsjetivši na nedavno povijesno hodočašće pape Ivana Pavla II. Svetoj Zemlji. Predsjednik HBK potom je ukratko predstavio glavne teme zasjedanja. Uz središnju temu važna točka dnevnog reda bit će i "**Uvođenje trajnog đakonata u Crkvu u Hrvatskoj**". Biskupi će se duže zadržati i na razmatranju pitanja "Papinog slavlja 'Dana oprostjenja' i Katoličke Crkve u Hrvatskoj". Na zasjedanju će biti razmatrana i neka pitanja vezana uz vjeronauk u školi u smislu daljnjih provedbi smjernica "Općeg direktorija za katehezu", koji je ovih dana objavljen u hrvatskom prijevodu. Jedna od tema zasjedanja bit će i razmatranje provedbe nekih statutarних pitanja nakon izmjena koje su uvedene u Statutu HBK u skladu s normama Apostolskog pisma "Apostolos Suos". Uz ostala redovita pitanja dnevnog reda bit će riječi i o simpoziju europskih biskupa što ga za iduću godinu priprema Vijeće europskih biskupskih konferencija, izvijestio je nadbiskup Bozanić. /IKA/

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

DR. MARKO SENTE

IZ DRUGOG UGLA

U godini Velikog jubileja - 2000 godine kršćanstva - o svom vjerskom iskustvu govori poznati subotički liječnik, otorinolaringolog, specijalista audiolog, najmlađi primarijus u subotičkoj bolnici i načelnik ORL odjeljenja, kulturni i znanstveni radnik; član Instituta "Ivan Antunović", praktični vjernik, crkveni staratelj na Dužijanci - DR. MARKO SENTE...

U želji da našim čitateljima predstavimo prim. dr. Sentea u jednom drugačijem svjetlu, pošli smo k njemu i zamolili ga za ovaj razgovor.

● "Glavni" je u našoj obitelji bio sv. Antun

ZVONIK: Doktore, možete li nam reći nešto o vjeri svog djetinjstva. Kakvo je bilo vjersko ozračje u Vašoj obitelji?

□ Dr. SENTE: Odrastao sam u zemljoradničkoj obitelji, sa dva mlađa brata, u vrijeme kad se na salašu puno i naporno radilo. Još se žito kosom kosilo. Naš salaš je udaljen oko 4 km od centra Palića. Odatle sam išao u osmogodišnju školu i naravno na vjeronauk. Prvi vjeroučitelj bio mi je pokojni preč. gospodin Franjo Bertron, koji je vrlo brzo umro, te ga se jedva i sjećam. No zato mi je u trajnoj i izuzetno lijepoj uspomeni ostao o. Leto Lukša koji je jedno kratko vrijeme "službovao" na Paliću, i koji mi je 16. VII 1961. godine podijelio Prvu svetu pričest. Prve molitve sam naravno naučio od svoje mame, kao i velika većina. Vjerski odgoj se podrazumijevao sam po sebi. Negdje u petom-šestom razredu sam počeo redovito ministrirati kod svete mise, da bi u sedmom razredu primio Krizmu. "Glavni" u našoj obitelji bio je sv. Antun. S njim je sve počinjalo i završavalo. Mama je još posebno štovala Crnu Gospu iz franjevačkog samostana.

● Ministrirao sam i poslije vojske
● Nije me zanimala politika, u medicinskom radu sam na "svom terenu"

ZVONIK: Kako ste rasli u vjeri? Živjeli ste u vrijeme kada nije bilo "moderno" ići u crkvu, jeste li imali poteškoća zbog toga?

□ Dr. SENTE: Dok sam išao u osnovnu školu nije se blagonaklono gledalo na one koji

Svaki put kad idem raditi molim Boga da mi podari strpljenja, snage, da mi očuva prosuđivanje da što uspješnije mogu, u Njegovo ime, pomoći ljudima. Fala mu, nije me iznevjerio...

odlaze na vjeronauk, ali nas i nisu posebno maltretirali zbog toga; govorili su nam kako je to zaostalo i sl. No, sjećam se i nije nas baš mnogo išlo na vjeronauk. Slično je bilo i u Srednjoj medicinskoj školi koju sam pohađao u Subotici, čak

sam smio biti i član omladinske organizacije. Još sam uvijek redovito ministrirao i čitao čitanja na nedjeljnoj svetoj misi na Paliću, tada već u duetu s mojim najboljim prijateljem Mladenom, kod gospodina Marka Kopunovića. Ministrirali smo i nakon dolaska iz vojske, a posebno smo voljeli marijanske pjesme.

Ne mogu kazati da sam tokom života imao ozbiljnijih poteškoća što sam se deklarirao kao vjernik. Manjih nelagodnosti je bilo u trenucima kada je trebalo "odbiti" prijedlog da se postane član Partije, ali dalo se preživjeti - to je bilo valjda svega tri puta: jednom za vrijeme služenja vojnog roka, za vrijeme studiranja i na samom početku liječničke karijere. No, kad su ljudi shvatili da ne želim graditi "političku" karijeru, prihvatili su me takvog kakav jesam i vrednovali me kroz rad, a tu sam uvijek bio na "svom terenu" jer sam se za ovaj poziv opredijelio još u najranijem djetinjstvu i praktično nikad i nisam imao nekih ozbiljnijih želja do baviti se medicinom. Stoga nisam imao problema niti kad sam radio kao tehničar, niti kasnije kao liječnik.

● Život nije slučajnost
● Vjera i medicina nisu u suprotnosti

ZVONIK: Da li je studij medicine učvrstio ili oslabio Vašu vjeru? Da li su vjera i medicina u suprotnosti? Pomaže li Vam vjera u Vašem liječničkom poslu?

□ Dr. SENTE: Upravo za vrijeme studija sam se svjesno i trajno opredijelio za život vjernika jer sam tada već sasvim jasno shvatio da sistem vrijednosti koji katolička vjera pruža najviše odgovara mom shvaćanju života i da će mi te vrijednosti osigurati najmanje lutanja u životu i vjerojatno najmanje razočarenja. Ni onda, a ni sada ne bih mogao živjeti sa saznanjem da je moj

U obiteljskom ozračju

život slučajnost, da "poslije" ne postoji ništa. Ja sam, naime, u potpunosti uvjeren u teoriju da je materija neuništiva, i da se može samo preobraziti. U tom smislu ja shvaćam i svoj život; on je neuništiv, on se može samo preobraziti. Mislim da se ljudi strahovito boje smrti iz jednostavnog razloga jer ne znaju šta se poslije nje dešava. Znači, ne boje se smrti kao čina nego neizvjesnosti, nepoznatog, koje poslije nje slijedi. Ako ste vjernik i ako vjerujete da je život neuništiv, i da se u momentu smrti samo mijenja, onda više nema straha. Onda sve ima smisla.

Vjera i medicina uopće nisu u suprotnosti. Vjera čovjeku može samo dati snagu da ustraje u svim napastima koje ga očekuju u radu s bolesnicima. Jedna od prvih je da prestanete svoje znanje i manuelne sposobnosti usavršavati. Druga je velika opasnost da izgubite ustrajnost i strpljenje u razumijevanju bolesnika, njihovih patnji, potreba pa i očekivanja. To je naravno vrlo teško jer iziskuje koliko fizičkog toliko i umnog svladavanja u različitim situacijama, na pr. kada od vas očekuju često i neizvodljive stvari. No, tu mi pomaže Isusova riječ: "Onaj koji pomogne jednom od najmanjih, meni je pomogao" pa se onda lakše izdrži. Naravno, svi smo mi ljudi, pa i najustrajniji ponekad osjete umor, izgube koncentraciju, strpljenje. Nisam ni ja idealan, ni iz moje ordinacije nisu uvijek svi izašli zadovoljni, ohrabreni, ali se trudim da takvih bude što manje. Vjera samo može pomoći. Svaki put kad idem raditi molim Boga da mi podari strpljenja, snage, da mi očuva prosuđivanje da što uspješnije mogu, u Njegovo ime, pomoći ljudima. Fala mu, nije me iznevjerio. Ali, sjetite se što piše prorok Izaija u svom 40. poglavlju: "Al onima što se u Jahvu uzdaju snaga se obnavlja, krila im rastu kao orlovima, trče i ne sustaju, hode i ne more se." Ja čvrsto vjerujem da je to tako. To je izvor snage, pa ako hoćete i života, ili još konkretnije, to je oslonac u životu. Na koncu, gledano sa druge strane, vjerujem u to da je zdravlje dato od Boga i da ga je svaki čovjek dužan čuvati i unapređivati. Prema tome, i dar liječenja je dan u tom smislu, da izliječimo ono što je po Božjoj volji, a ako je drugačije, onda da život učinimo što snošljivijim, poštujući ga do kraja.

● Za zaštitnicu naše obitelji izabrali smo Crnu Gospu

ZVONIK: Kako izgleda vjerski život u Vašoj obitelji?

□ **Dr. SENTE:** Vjerski život u mojoj obitelji. Pa ništa spektakularno. Moja supruga i ja imamo dva sina, Marka i Andriju. Znajju moliti Boga, idu na vjeronauk, odlazimo na sv. misu svake nedjelje, najčešće u našu župnu crkvu na Paliću. Ali, volimo praviti i "izlete", pa tako redovito odlazimo na proštenje sv. Ane u Gornji Tavankut, s posebnom ljubavlju na Bunaričko proštenje, u katedralu sv. Terezije na Dužijancu i na polnoćku za Božić, a naravno i u Vašoj (u crkvi sv. Roka, op. ur.) se osjećamo kao kod kuće. Naš Andrija je ministrant pa nam i na taj način uljepšava ugođaj nedjeljne svete mise. Za zaštitnicu naše obitelji izabrali smo Crnu Gospu iz franjevačkog samostana, za njezin zagovor sam se ja molio još u najranijem djetinjstvu. Redovito čitamo Zvonik, Danicu.

I za kraj još jedan lijep citat: "A tko se hvaliti hoće, neka se hvali time što ima mudrost da mene spozna. Jer ja sam Jahve koji tvori dobrotu, pravo i pravdu na zemlji, jer to mi je milo - riječ je Jahvina" (Jeremija 9,23).

Ja živim u uvjerenju da sam Ga spoznao.

Razgovarao: **Andrija Anišić**

Zašto o znanstvenim otkrićima?

Osvrnemo li se i pogledamo li unatrag dvije tisuće godina, u vrijeme Kristovog rođenja, možemo reći da smo napredovali na mnogim područjima. Stoljeća su se nizala i svako je donosilo svoja otkrića. Dvadeseto je stoljeće načinilo golem korak u smjeru razvitka svih znanstvenih disciplina i donijelo rješenje velikog dijela problema i zagonetki čovječanstva. Mnoga pitanja su još uvijek neriješena, no svaki dan donosi još jedan maleni doprinos unapređenju kvalitete ljudskog života. Taj neizmjereno brzi proces neizbježno nosi i niz novina koje nam temeljito mijenjaju život a te promjene rezultiraju novim izazovima i novim rizicima. Vrlo je teško pratiti taj tempo a od nas se traži i očekuje da se ponašamo u skladu s novim trendovima i ne samo to, mi naprosto moramo biti u tijeku da bismo uspjeli opstati u modernom svijetu.

Svrha ove nove rubrike, našeg znanstvenog kutka, jest upravo to: upoznavanje s novim dostignućima iz različitih područja znanosti te prednostima i rizicima koje ona donose. Drugim riječima, saznajmo i naučimo da bismo mogli suditi!

Na pragu smo 21. stoljeća koje mnogi smatraju "biotehnološkim" stoljećem i moramo biti spremni suočiti se sa promjenama i novim tehnologijama koje ono donosi. Zato ćemo prvi dio posvetiti ovoj vrlo aktualnoj tematici koja izaziva vrlo oštre reakcije i brojne rasprave u javnosti. Riječ je naime o genskoj tehnologiji te o koristima i društvenim problemima koje ona donosi.

Podijelit ćemo ovu temu na nekoliko cjelina:

Za početak, to će biti upoznavanje s osnovnim pojmovima genetike i genske tehnologije te s njenim mogućnostima i koristima koje čovječanstvo ima od nje jer nepoznavanje ovih činjenica često dovodi do neosnovanih strahova i zabluda.

Osvrnut ćemo se zatim i na specifična područja njene primjene, tj. gensku (molekularnu) dijagnostiku, gensku terapiju i kriminalistiku.

Još je jedno izuzetno važno polje na kojem genska tehnologija nalazi sve širu primjenu a to je njena upotreba u poljoprivredi.

Za kraj ćemo dotaknuti neke socijalne i etičke probleme koji proističu iz tehnološke primjene genetike. Usporedit ćemo stav Crkve i znanosti prema osnovnim postavkama genetičkog inženjerstva i upozoriti na širinu i važnost ove problematike za čovjeka današnjice.

Kao urednica ove rubrike pozivam sve čitatelje koje zanima ova tematika da se obrate uredništvu s eventualnim pitanjima a mi ćemo pokušati na ta pitanja što bolje i opširnije odgovoriti.

(nastavlja se)

Danijela Poljuha,
dipl. ing. molekularne biologije

Piše: Stjepan Beretić

25. travnja

Sveti Marko evanđelist

(+ 25. travnja 68.?)

Uskrсни mučenik

Markov je život i njegovo svjedočenje obučeno u legendu o njegovu mučeništvu. Je li Marko rođen u Jeruzalemu? Tko je Marko? Kad je rođen i gdje je živio? Neki misle da je Marko onaj mladić koji je za Isusom išao do Getsemanija, pa pobjegao ostavši bez svoga platnenog odijela kad su Isusa uhitili neprijatelji (usp. Mk 14). Je li spadao među 72 Isusovih učenika koje je Isus slao po dvojicu? Je li Isusova posljednja večera bila u Markovoj kući? Ta su pitanja ostala bez sigurnih odgovora. Sveti Petar je puno držao do Marka. Zvao ga je svojim sinom. Nećak je apostola Barnabe. S Barnabom je putovao u Antiohiju. S Barnabom i Pavlom je bio na Cipru i u Maloj Aziji. Živio je i u Rimu. Bilježeći propovijedi svetoga Petra napisao je knjigu Evanđelja. Predaja kaže da je propovijedao u Aleksandriji i Akvileji. U Akvileji se u tamošnjoj riznici, kao dragocjena relikvija čuva Markova biskupska katedra izrađena od bjelokosti (slonovače). Osnovao je Crkvu u Aleksandriji, u Egiptu. Marka

su pogani napali na sam Uskrs kad je služio blagdansku misu. Pogani su provalili u crkvu, pa su ga vezana užetom vukli po ulicama. Zatvorili su ga u tamnicu i mučili, a Marko je molio: "Primi, Gospodine, moju dušu u svoj pokoj. Ne dopusti da se ikada odijelim od tvoje milosti!" Na to je Isus Marku odgovorio: "Mir tebi, Marko, evanđelistu moj!" Bio je uskrсни ponedjeljak kad su ga pogani izvukli iz tamnice, da ga opet vuku po kamenitim aleksandrijskim ulicama uz psovke i zlostavljanje sve dok nije podlegao mučenju. Simbol po kojem prepoznajemo svetoga Marka je lav. Napisao je najkraće evanđelje u kojem ne spominje Isusovo djetinjstvo niti Govor na gori.

Blagoslov žita na Markovo?

Od 589. godine se na Markovo drži procesija s blagoslovom polja. Blagoslov žita je "pokršteni" poganski običaj. Rimljani su u proljeće priređivali ophode u čast poganskoga boga sjetve. Kad je u vrijeme pape Pelagija II. u Rimu zavladao zarazna bolest, on je odredio da se u procesiji moli da Bog otkloni zarazu. Od te godine se u mnogim katoličkim krajevima na Markovo počelo blagoslivljati žito.

Tko časti svetoga Marka?

Sveti Marko je zaštitnik Aleksandrije, Mletaka (Venecije), Kotora, zagrebačkog Gornjeg grada i njegove glasovite crkve, zaštitnik Žednika. Sveti Marko je zaštitnik pletača košara i hasura (zato što su njegove moći trgovci uz velike opasnosti u košari prenijeli u Mletke). Zaštitnik je zidara, staklara, bilježnika i

pisača (zato što je svoje evanđelje napisao po diktatu svetoga Petra). Vjernici ga zazivaju za dobru žetvu, njegovu pomoć traže za nevremena protiv tuče, groma i oluje. Zazivaju ga bolesnici koji pate od svraba, koji podnose velike patnje. Zazivaju ga vjernici za raskajanu smrt.

Prema: 1. Augustin Blazović, Sveci u crkvenom ljetu II, Beč, 1970, Sveti Marko Evanđelista, 228-229. 2. Maria Kreitner, Heilige um uns, Wien 1956, 238-239. 3. Diethard H. Klein, Das grosse Hausbuch der Heiligen, Aschaffenburg, 1984. Markus, Evangelist, 194-196. 4. Josip Antolović, Duhovni velikani, I. dio, Zagreb, 1998. Sveti Marko Evanđelist, 363-364. str.

SVIBANJSKI DAN

Nema još cvijeća u planinama,
samo su jutra svježa
i bogato rosna.
Zato ne znam, Gospo,
što bih Ti dao
za svibanjski dar:
imam ranjivo srce,
nejaka pleća
i strašno sam-
sâm.

Skupit ću krpice bjeline,
na vrhuncima planinskim,
ostatke minulog snijega,
obzore daleke
u vijenac ću splesti
i sići
s visokoga brijega.

Spomen ću prošlih ljeta
prosuti po stazi
i bit će kao da mi noga
po sagu mekom, zelenom
gazi
Usput ću pozdraviti
Tvoj starinski kip,
Djevice.

Srce ću Ti dati,
sebe darovati.

Ante Sekulić

U mjesecu travnju slave imendan:

1. Hugo, Teodora, 2. Franjo, 3. Rikard, 4. Izidor, 5. Vinko, 6. Celestin, 7. Ivan, 8. Dionizije, 9. Hugo, Marija Kleofina, 10. Apolonija, Sunčica, 11. Stanislav, Stanko, 12. Julije, Đula, 13. Ida, Martin, 14. Valerijan, 15. Krescencije, Rastko, Rastislav, 16. Bernardica, Tihon, Tihonija, 17. Rudolf, 19. Ema, Leon, Rastislav, 20. Agneza, Janja, 21. Anzelm, 22. Teodor, 23. Juraj, Đuro, Đurđica, Đuka, Adalbert, Bela, 24. Fidelis, Vjeran, 25. Marko, Maroje, Ervin, 26. Kleto, Goran, 27. Ozana, 28. Hugo, Vital, Živko, 29. Katarina, 30. Silvije.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

"Srušiti sebičnost.."

"Sjedinjenje duše s Bogom", koje je sinonim kršćanske savršenosti i za koji se pojam o. Gerard Tomo Stantić opredijelio, stavlja jući se tako u školu Ivana od Križa, ne ostvaruje se bez suradnje s milošću otkupljenja. Suradnja se očituje, kako tvrdi o. Gerard, putem "rušenja sebičnosti" (Biser M. 45 v), jer sebičnost priječi "sjedinjenje s Bogom".

Iako je čovjekova duša oslobođena grijeha, bilo istočnoga bilo osobnih grijeha, snagom milosti Kristova otkupljenja, na duši ipak ostaju "tragovi i rane" što Ivan od Križa, a za njim i o. Gerard, nazivaju "požudama, strastima, sebičnostima". U mjeri po kojoj se čovjek uspije osloboditi tih uvjetovanosti na svojoj duši, surađujući s Božjom milošću, u tolikoj mjeri uspijeva rasti u "sjedinjenju duše s Bogom" što je u mnogome sinonim povratka prvotnoj ljepoti po kojoj je čovjek hodio u društvu s Bogom.

Sv. Ivan od Križa piše: "... dok se duša od njih (od požuda) ne otrgne nema sposobnosti da primi duha Božjega" (Uspon, I, 5, 2). "Požude zamaraju dušu i dosađuju joj jer su poput nemirne i nezadovoljne djece, koja neprestano stoje oko majke i traže sad ovo sad ono i nikad se ne zadovoljavaju" (Ondje 6,6). "Svaka duša da se uspne na brdo... (treba) odbaciti od sebe tuđe bogove, to jest sve osjećaje i želje koje su tuđe Bogu..." (ondje II, 5, 7).

U školi Ivana od Križa naš Sluga Božji misli koje prikazuju dušu opterećenu "požudama" opisuje ovim riječima: "Zbog istočnoga grijeha u gadnoj smo bari..." (Biser M, 73). "Nek sam duhovno mrtav za ono što kviri pazenje", tj. iskustvo "sjedinjenja duše s Bogom" (ondje 45 v). "Samo sebičnost ne prima milost. Tko prima milost vazda ima radost, jer duša tada prima najslađe zalogaje" (ondje 97 v). "Najslađi zalogaji" nisu drugo nego isto što i iskustvo "sjedinjenja". "Kad je zadavljen 'Ja' onda nas upravlja Božja volja" (Thp. 94).

Iznio sam, kao u jednoj skici, podudarnost učenja SB s učenjem njegova učitelja Ivana od Križa, o stanju duše koja se, iako je otkupljena i oslobođena grijeha, posebno sakramentima pomirenja i Euharistije, kada netko griješi poslije krštenja ne može s Bogom sjediniti dok se ne oslobodi "požuda i strasti" putem "rušenja strasti" putem

mrtvenja. Treba dobro razumjeti značenje riječi "mrtvenje", ili "otkinjenje", riječ koju SB upotrebljava također za pojam "mrtvenja". Te riječi, u svjetlu učenja učitelja i učenika, sv. Ivana od Križa i o. Gerarda, iako vrlo sažeto, danas u mnogome odgovaraju riječima: "nadilaženje sebe i oslobađanje" od onoga što priječi rast u duhovnom životu i njegovoj zrelosti. Sv. Augustin je zapisao: "Da je nemirno čovječje

srce dok se ne smiri u Bogu". Mrtvenje "požuda i strasti", otkinuće, imaju baš taj smisao. Kao potvrda neka nam posluži ova misao SB: "Kad Isus u nama postane zrio vlat po suzama pokore i vrućine srca bit će nam na nebu jednom divan brat. Mi ćemo njemu biti sladak kolač a On nama..." (Biser M, 92).

Treba na kraju istaknuti važnost i aktualnost ovog pristupa duhovnom životu, osobito kad mnogi danas ne slijede kršćansku antropologiju, koja je u temeljima ovog učenja, nego antropologiju jednog Freuda, Reicha i drugih, a koji zagovaraju stanovište da treba udovoljavati svim instinktivnim potrebama, "požudama, i strastima...". Već vidimo plodove takve nekršćanske antropologije... Neka SB, po svom učenstvu u školi Ivana od Križa, osvjetljuje put našeg kršćanskog hoda u vremenima kada se razne "požude i strasti" promiču kao vrednote a čovjeka se odvrća od autentičnih kršćanskih vrednota i njegova poziva na svetost, već prema daru milosti što je svaki kršćanin primio od dana svoga krštenja.

o. Ante Stantić, OCD

O. GERARD TEMA DISERTACIJE

O. Franjo Podgorelec obranio je 28. veljače disertaciju s područja duhovnosti na Papinskom teološkom fakultetu "Teresianum" u Rimu. Naslov rada je "Otajstvo duhovnog djetinjstva u rukopisima karmelićanina o. Gerarda Stantića (1876-1956)".

Pismena radnja je ocijenjena najvišom ocjenom, kao i obrana: "summa cum laude".

Tema je obrađena pod tri aspekta: iskustvo egzistencijalnog zajedništva s Kristom u otajstvu njegova djetinjstva (kristološki aspekt); teologalne kreposti kao forme tog iskustva specificirane tim otajstvom (teologalni aspekt); na kraju se obrađuju moralne kvalitete tipične za duhovno djetinjstvo: divljenje, čistoća, jednostavnost, dobrotivost, poniznost, samozatajnost, zahvalnost (moralni aspekt).

Franjo Podgorelec rođen je u Lapšini (župa Sveti Martin na Muri) 1962. godine u obitelji s osmero djece od roditelja Ivana i Angele. Nakon osmogodišnje škole te dvije godine radnog staža, odlučuje se za redovnički poziv u karmelićanskom redu. Završio je teologiju na KBF-u u Zagrebu te je u zagrebačkoj katedrali zaređen 1994. za svećenika.

Uređuje: **LAZAR NOVAKOVIĆ**

IVNA TALAJA rođena je 1967. u Makarskoj. Srednju školu pohađa u rodnom gradu a potom studira pedagogiju i psihologiju na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Zaposlena je na radiju Makarska Rivijera kao novinarka i voditeljica. Od trinaeste godine piše pjesme. Objavljivala je u "Maku", "Mariji", "Radosnoj vijesti" i listu mladih "Mi".

U Zagrebu joj je 1996. objavljena zbirka "Nebeska radost".

BUDI SRETAN

Ako hoćeš biti sretan, možeš jer sreća je:

voljeti Boga u svim ljudima,
slijediti ga u svim okolnostima,
prepoznati ga u svakom dahu prirode,
naslutiti ga u svakom naboru vremena,
nasloniti se na Njegovo Srce,
razgovarati s Njim povjerljivo
šapnuti mu iskreno:

"Hvala... oprosti... volim Te..."

USKRS

Nebo se sagnulo
i poljubilo zemlju...
Aleluja!
Otišao je zreloom
patnjom
na drugu stranu
života...
Aleluja!
Otišao je i ostao s
nama...

Ivna Talaja

KATOLIČKE POSLANICE (2)

Neke značajke upozoruju da ne odemo previše natrag u I. st. Propovijedanje apostola je smješteno u prostor (rr. 17s), vjera se shvaća kao objektivna datost "predana jednom zauvijek" (r. 3). Izgleda da se koriste Pavlove poslanice. Istina je opet da Druga Petrova koristi Judinu, ali, kako ćemo odmah vidjeti, i ona je sama možda nastala poslije smrti sv. Petra. Stoga je Judinu poslanicu najbolje smjestiti u posljednja desetljeća apostolskog razdoblja.

Dvije Katoličke poslanice pozivaju se na sv. Petra.

Prva u samom uvodnom obraćanju nosi ime apostolskog prvaka (1,1) i prihvaćena je bez spora već od prvih početaka Crkve. Vjerojatno je koristi Klement Rimski i svakako Polikarp, a onamo od Ireneja pridjeva se izričito sv. Petru. Apostol piše iz Rima (Babilona: 5,13), gdje se nalazi s Markom, koga naziva "svojim sinom". Premda smo veoma malo obaviješteni o kraju Petrova života, jedna veoma sigurna predaja dovodi ga u glavni grad carstva, gdje je umro kao mučenik pod Neronom (64. ili 67.?). Poslanica se obraća kršćanima "Dijaspore - Raseljništva", točno imenujući pet provincija (1,1), koje zapravo predstavljaju čitavu Malu Aziju. To što kaže o njihovoj prošlosti (1,14.18; 2,9s; 4,3) daje naslutiti da je riječ o obraćenicima iz poganstva, ali time među njima nije isključena prisutnost judeo-kršćana. Stoga im piše na grčkom. Taj je grčki jednostavan, ali ispravan i skladan, predobar za galilejskog ribara, ali znamo ime njegova učenika-tajnika koji mu je mogao pomoći u sastavljanju. To je Silvan (5,12), koji se općenito poistovjećuje sa starim Pavlovim pratiocem (Dj 15,22+).

Cilj je ove poslanice da podrži vjeru svojih naslovnika posred kušnja kojima su izloženi. Neki su u tom htjeli vidjeti službena progonstva, poput Domicijanovih ili čak Trajanovih, što bi upućivalo na razdoblje mnogo poslije sv. Petra. Ali aluzije te poslanice ne opravdavaju ništa slično. Radi se prije o privatnim zlostavljanjima, nepravdama i klevetama koje obraćenicima zbog njihova besprijeborna života zadaju oni čije su razuzdanosti napustili (2,12; 3,16; 4,4.12-16).

Protiv autentičnosti ove poslanice pokrenut je jedan prigovor: čini se da u većoj mjeri upotrebljava druge spise NZ, osobito Jak, Rim, Ef, a to tim više začuđuje što se samo evanđelje naizgled malo koristi. Ipak brojni su i evanđeoski podsjećaji, makar neupadljivi. I kada bi bili naglašeniji, lako bismo mogli reći kako se time neki pseudonim želi prikriti iza Petrova imena. Što se tiče dodira s Jakovom i Pavlom, ne smije se pretjerivati. U poslanici ne susrećemo ni jednu specifično Pavlovu temu (prolazna vrijednost židovskog Zakona, Tijelo Kristovo, itd.). A mnoge teme koje se smatraju "pavlovske", jer su nam poznate osobito preko Pavlovih poslanica, ustvari su zajednički posjed prve kršćanske teologije (otkupiteljska vrijednost Kristove smrti, vjera i krštenje itd.). Kritička proučavanja sve više prepoznaju u toj poslanici obrasce prvotne kateheze kao i rukovete, tekstova SZ, koje su - bez izravne međusobne ovisnosti - mogli paralelno koristiti različiti spisi o kojima je riječ. Ako ipak ostaje određen broj konkretnih primjera da se 1 Pet stvarno nadahnjuje na Rim ili na Ef, to se može dopustiti a da se ne zaniječe autentičnost: sv. Petar nije posjedovao teološku snagu sv. Pavla te se lako mogao poslužiti njegovim spisima, pogotovo kada se obraćao, kao u ovom slučaju, krugovima što su stajali pod Pavlovim utjecajem. Ne smije se također zaboraviti da je njegov tajnik Silvan bio učenik obaju apostola. Napokon, valja napomenuti da su, uz ove srodnosti s Pavlom, drugi proučavatelji otkrili i međuovis-

nosti između 1 Pet i drugih spisa iz Petrova kruga, npr. drugog Evanđelja ili Petrovih govora u Djelima apostolskim.

Poslanica je svakako ranija od Petrove smrti, 64. ili 67., premda ju je Silvan mogao dovršiti koju godinu poslije, slijedeći njegove smjernice i njegov autoritet. To bi bilo čak i vjerojatno kada bi se dokazalo da je poslanica složena te spaja različite fragmente, među kojima je i jedna homilija (1,13 - 4,11). Ali takva razmišljanja ne prelaze razinu nagađanja.

Premda je to spis prvenstveno praktičnog značenja, u njemu nalazimo i lijepo doktrinalno bogatstvo. Sadrži divan sažetak zajedničke kršćanske teologije iz apostolskog doba, s dirljivom toplinom u svojoj jednostavnosti. Jedna od temeljnih ideja odnosi se na odvažno podnošenje kušnji, po Kristovu uzoru (2,21 - 25; 3,18; 4,1). Kao i Krist i kršćani trebaju trpjeti strpljivo, sretni ako su njihove patnje zbog vjere i njihova svetog ponašanja (2,19s; 3,14; 4,12-19; 5,9), suprotstavljajući zlu samo dobro, ljubav, poslušnost javnim vlastima (2,13-17) i blagost prema svima (3,8-17; 4,7-11.19). Postoji i jedan težak odlomak, različito tumačen od egzegeta (3,19s; usp. 4,6) - već prema tome jesu li u Kristovu "propovijedanju" vidjeli navještaj spase-nja ili kazne i jesu li u "duhovima u tamnici" prepoznali bezbožnike umrle u vrijeme potopa ili - prema biblijskoj i apokaliptičkoj predaji - pale anđele. Ovaj se Isusov čin svakako smješta u čas njegove smrti te tvori jedno od glavnih teoloških mjesta o dogmi Kristova silaska nad pakao.

I druga se poslanica, bez sumnje, prikazuje kao Petrova. Ne samo što apostol spominje svoje ime u naslovu (1,1) nego također aludira na Isusov navještaj o njegovoj smrti (1,14) te se predstavlja kao svjedok preobraženja (1,16-18). Nadalje, spominje jedno ranije pismo (3,1) koje ne može biti drugo doli 1 Pt.

Kad po drugi put piše istim čitateljima, to čini s dvostrukom nakanom: upozoriti ih da se čuvaju krivih učitelja (gl. 2) i odgovoriti na nespokoj zbog kašnjenja paruzije (gl. 3). Istina, strogo govoreći, ti krivi učitelji i taj nespokoj mogli su postojati potkraj Petrova života. Ali ima drugih zapažanja što stavljaju u pitanje autentičnost poslanice i sugeriraju kasniji datum. Jezik se dosta razlikuje od 1 Pt. Čitava gl. 2 preuzima, slobodno ali očito, Judinu poslanicu. Čini se da već postoji zbirka Pavlovih poslanica (3,15s). Apostoli se stavljaju na istu razinu s prorocima, a autor govori kao da nije njihov član (3,2). Ove teškoće opravdavaju sumnje koje su se pojavile već u starini. Ne samo da se ne može sa sigurnošću potvrditi upotreba ove poslanice prije III. st. nego su je štoviše neki odbacivali, kako to svjedoče Origen, Euzebij i Jeronim. I mnogi moderni kritičari odbijaju da je pripisuju sv. Petru, i teško je reći da imaju krivo. Ali ako se je neki kasniji učenik pokrio Petrovim autoritetom, možda je za to imao neko pravo, bilo da je pripadao krugovima ovisnima o apostolu, bilo da se koristio nekim njegovim spisom, prilagođujući ga i nadpunjujući pomoću Judine poslanice. To nužno ne bi značilo "krivotvoriti", jer su stari drugačije zamišljali autorsko pravo i opravdanost pseudonima.

Uostalom, za našu je vjeru dosta da je poslanica od Crkve prihvaćena kao kanonska i da je ušla u autentičnu baštinu apostolskog razdoblja. Njezin je nauk zajamčen tom činjenicom, a iz toga nauka valja posebno istaknuti: kršćanski poziv na "udio-ništvo u božanskoj naravi" (1,4), definiciju Božanskog nadahnuća Pisama (1,20s), sigurnost buduće paruzije unatoč njezinu kašnjenju i nesigurnosti njezinog dana te navještaj da će poslije uništenja svijeta vatrom nastati novi svijet u kojem će prebivati pravednost (3,3-13).

Tri poslanice Sv. Ivana već su predstavljene zajedno s četvrtim Evanđeljem.

(nastavlja se)

/Usp. JERUZALEMSKA BIBLIJA,
KS, Zagreb 1994, str. 1724-1726/

VRŠENJE OPĆEG SVEĆENIŠTVA U SAKRAMENTIMA

2. POTVRDA, sakrament čvršćeg povezivanja s Crkvom

"Sakramentom potvrde (vjernici se) čvršće povezuju s Crkvom i dobivaju posebnu snagu Duha Svetoga. Time se još više obvezuju da kao pravi Kristovi svjedoci vjeru šire i brane" (LG br. 11,1).

Na završetku smo Četrdesetnice i ulazimo u vazmeno vrijeme Pedesetnice kada se naši mladi na intenzivniji način pripremaju za sakrament svete krizme, koju po svojoj pastirskoj službi podjeljuje biskup, osim u iznimnim slučajevima kada to po odredbi biskupa može podijeliti ovlašćeni svećenik. I ovog puta se moramo pozabaviti ozbiljnim pitanjem naših pripravnika za krizmu i njihovog postkrizmatičkog sudjelovanja u euharistiji, sakramentima i vjerničkoj praksi, jer se događa to da se upravo oni koji sada trebaju svjedočiti svoju vjeru u Krista i biti *"čvrsto povezani s Crkvom"*, nažalost udaljuju od Crkve i nema ih do eventualnog sklapanja sakramenta ženidbe. Mi gubimo mladež upravo u vremenu kada su oni, kako to rado kažemo, *"zreli kršćani"*, kada primaju sakrament kršćanske zrelosti. Kako su zreli kada se udaljuju od Crkve? I zašto ih više nema u crkvi?

Na ova pitanja ćemo se vratiti kasnije. Sada promotrimo što naučava naša Konstitucija u vezi sakramenta potvrde. Temelj sakramenta potvrde nalazimo u Djelima apostolskim, kada su apostoli polagali ruke nad krštenim vjernicima i molili da na njih siđe Duh Sveti sa svojim darovima (usp. Dj 8,17; 19,6). Poznato nam je da su se u prvoj Crkvi krštavali odrasli ljudi i njima je odmah bio podijeljen sakrament potvrde. Kada danas krštavamo malenu djecu, također podjeljujemo krizmu, a obnovljena liturgija želi pokazati da je potvrda potrebna u odrasloj, zrelijoj dobi, kao dopuna i punina krštenja. Time se bolje ističe veza sakramenta potvrde s čitavom kršćanskom inicijacijom, osobito s krštenjem jer se tada obnavljaju krsna obećanja.

Sakramentom potvrde vjernici se *"čvršće povezuju s Crkvom"*. Tu se dakle ističe sveopće crkveno obilježje vjernika. Crkva kao zajednica podjeljuje sakrament potvrde krizmaniku da ga dublje uključi u svoj zajednički život i da mu omogući kršćansko sazrijevanje snagom darova Duha Svetoga. Duh Sveti jača pojedinca, prosvjetljuje, posvećuje i daje mu posebne darove, koje nazivamo *"karizme"*, kako bi vjernik mogao služiti drugima i zajedno s drugima. Karizme se podjeljuju pojedincu na korist cijeloj crkvenoj zajednici.

Nadalje, sakramentom potvrde vjernici se savršenije suobličavaju s Kristom, dobivaju darove Duha Svetoga za svjedočenje za Krista u izgradnji Tijela Crkve, u vjeri i ljubavi. Pripravnici za sakrament potvrde trebaju biti prikladno u vjeri poučeni. S pojedinim vjernicima i kršćanskom zajednicom trebaju stvarati djelotvorno i dostatno zajedništvo, kako bi im oni mogli pružiti prikladnu pomoć da steknu takvo vjersko znanje da kasnije i sami mogu davati svjedočanstvo kršćanskog života i vršiti ono poslanje u svijetu koje im po zvanju pripada. Sami se trebaju trsiti, istinski željeti i sudjelovati u Euharistiji,

najuzvišenijem načinu štovanja Boga. Radi se o povezivanju mjesne zajednice s krizmanicima i Crkvom. Novi obred potvrde preporuča da se taj sakrament dijeli za vrijeme sv. mise kako bi se istaklo sveopće zajedništvo Crkve (usp. br. 13). Molitve prilikom podjeljivanja potvrde odnose se i na prisutnu zajednicu vjernika, a ne samo na krizmanike. Kod krizme, kao i kod krštenja, trebaju biti nazočni kumovi, katoličke vjere, koji su primili sakrament krštenja, koji su pričešćeni i krizmani, a ako su oženjeni trebaju biti crkveno vjenčani. To je potrebno iz razloga što su kumovi dušobrižnici svojih krizmanika, koji ih upućuju na život po vjeri u Isusa Krista i na crkvenu praksu. Sve je to organski povezano u živu crkvenu zajednicu i daje svoje unutarne i izvanjsko obilježje.

Vratimo se gore postavljenom problemu udaljavanja mladih od Crkve nakon primanja potvrde. Ne udaljuju se baš svi krizmanici od Crkve. Neki ostaju i dalje, no taj postotak je vrlo mali, kako i sami primjećujemo u svojim župnim zajednicama. Koji je razlog odlaska? Mislim da je uzrok pomalo u samoj kršćanskoj obitelji koja olako shvaća vjersku pouku za sebe i za svoju djecu, kao i samo primanje sakramenata. Još uvijek u svijesti naših vjernika vlada onaj predkoncilski zakonski minimalizam - o Božiću i Uskrsu se ispovjediti i pričestiti. Pojedini roditelji misle da kada su njihova djeca krštena, pričešćena i krizmana, onda su primili sve, ne moraju više na vjeronauk, a za misu neka sami odlučuju jer su odrasli. Kada roditelji ne prakticiraju nedjeljnu svetu misu niti sakramente, onda se ni mladi nemaju u koga ugledati da bi i sami išli na misu i sakramente. Zatajila je u vjeri i crkvenoj praksi sama kršćanska obitelj. Tu leži velika odgovornost kršćanskih roditelja kao svjedoka vjere. Ni kumovi tu ne smiju zatajiti u svojoj službi krizmanog kuma.

Određenu odgovornost za negativno stanje povezanosti krizmanika s Crkvom snosimo i mi svećenici, župnici, kapelani i katehete. Završetkom krizme i mi se sami osjećamo umornima od svega. Mlade prepuštamo samima sebi nebrigom oko kateheze postkrizmanika. Sakramentom potvrde krizmanici postaju "zreli". Treba im i zrelo pristupiti u prenošenju kateheze. Treba se dobro pripremiti, uvjerljivo im govoriti i pružiti im priliku da se zaista odgovorno uključe u produbljanje svoje vjere kroz katehezu odraslih, aktivnu liturgiju i život Crkve. Tu ima puno propusta, bijega od mladih i nebrige za mlade. Oni koji to savjesno vrše, kod njih se i osjeća živa kršćanska zajednica. Potrebna je žrtva i odricanje slobodnog vremena za mlade. Potrebna je i svećenička zrelost pristupa mladima. Nažalost, naše su župne zajednice postale gerontološke zajednice, kojima također treba posvetiti vrijeme za unapređenje duhovnog i sakramentalnog života. S mladima treba raditi jer u budućnosti nećemo imati ni gerontološku župnu zajednicu. Velika je odgovornost roditelja i nas dušobrižnika. Ponavljam, sakrament potvrde čvršće povezuje vjernika s Crkvom, *"osposobljava ga da svjedoči, naviješta i brani vjeru,"* a događa se upravo suprotno, da se oni *"čvršće udaljuju od Crkve,"* nebrigom samih roditelja i nas svećenika, odnosno cijele župne zajednice. Ova Jubilara godina trebala nas je sve prodrmati i potaknuti na zauzetiju sakramentalnu i crkvenu praksu.

Mato Miloš, OCD

Jubilej 2000.

NAJVEĆI DOGAĐAJ JUBILEJSKE GODINE

"Najveći događaj jubilejske godine", tim je riječima predsjednik Središnjeg vijeća Svete Stolice za proslavu Velikog jubileja kardinal **Roger Etchegaray** označio pokorničko bogoslužje održano u vatikanskoj bazilici na prvu korizmenu nedjelju 12. ožujka kada se u sklopu Velikog jubileja slavio **Dan praštanja**. Po prvi put u povijesti Crkve jedan je Papa u tijeku svečanog bogoslužja zatražio oprostjenje za grijeha koje je Crkva počinila u prošlosti.

Molitva pred "Pietom"

Na početku misnoga slavlja Papa se zadržao u kraćoj molitvi pred obnovljenom Michelangelovom Pietom. Znakovitost toga čina podsjeća da, baš kao što je Djevica Marija primila u svoje krilo mrtvo tijelo svoga raspetog sina, Crkva brine za duše grešnih kršćana.

Potom su Papa i kardinali ušli u baziliku u "pokorničkom ophodu". U tijeku ophoda molile su se Litanije Svih Svetih u kojima se sveci priznaju kao svjedoci svetosti Crkve i zagovornici grešnika.

Ispovijed grijeha i poziv na praštanje

Ispovijed grijeha i poziv na praštanje uslijedili su u Papinoj homiliji i molitvi vjernika prije Vjerovanja. "Pred Kristom koji je iz ljubavi preuzeo na sebe naše nepravde svi smo pozvani na duboki ispit savjesti. Jedna od karakterističnih odrednica Velikog jubileja sastoji se u onome što sam označio kao 'čišćenje sjećanja'", rekao je Papa u propovijedi.

Podsjećajući kako je, kao Petrov nasljednik, u buli proglašenja Velikog jubileja zatražio da "u ovoj godini milosrđa Crkva, osnažena svetošću koju prima od svoga Gospodina, klekne pred Gospodina i zamoli oprostjenje za prošle i sadašnje grijeha svojih sinova", Papa je istaknuo kako ta prva korizmena nedjelja predstavlja povlaštenu prigodu da Crkva, duhovno sabrana oko Petrova nasljednika, zamoli od Boga oprostjenje za grijeha svih vjernika. "Opraštamo i tražimo oprostjenje", rekao je Papa. U svojoj je propovijedi podsjetio i na najnoviji dokument Međunarodne teološke komisije "Spomen i pomirenje: Crkva i grijesi prošlosti"... Ovaj dokument, rekao je Papa, vrlo je koristan "za pravilno razumi-

jevanje i ostvarenje izvornog traženja oprostjenja utemeljenog na stvarnoj odgovornosti koja izjednačuje sve kršćane kao članove mističnog Tijela i koji potiče današnje kršćane da prepoznaju, zajedno s vlastitima, grijeha jučerašnjih kršćana, u svjetlu povijesnih i teoloških prosudbi". Papa je pri tome nadodao kako "prepoznati zastranjenja iz prošlosti služi buđenju naših svijesti pred kompromisima današnjice, otvarajući svakome put obraćenja".

Opraštamo i tražimo oprostjenje

A onda je uslijedio središnji dio Papine propovijedi: "Opraštamo i tražimo oprostjenje! Dok dajemo hvalu Bogu koji, u svojoj milosrdnoj ljubavi, daje da u Crkvi urodi bogata žetva svetosti, misionarskog žara, potpunog posvećivanja Kristu i bližnjemu, ne možemo ne prepoznati nevjernosti evanđelju u koje su upala neka naša braća, osobito u drugome tisućljeću.

Tražimo oprostjenje za podjele među kršćanima, za nasilja koje su neki od njih počinili služeći istini, za stavove nepovjerenja i neprijateljstva koje su katkad zauzimali prema sljedbenicima ostalih vjeroispovijesti. Ispovijedamo, s još većim opravdanjem, naše odgovornosti kao kršćana za današnja zla. Pred bezboštvom, vjerskom ravnodušnošću, posvjetovnjačenjem, etičkim relativizmom, kršenjem prava na život, nezainteresiranošću za siromaštvo mnogih zemalja, ne možemo ne zapitati se koje su naše odgovornosti", rekao je Papa u propovijedi.

S druge strane, nastavio je Papa, u tijeku povijesti kršćani su zbog svoje vjere bezbroj puta bili izloženi tlačenjima, nasilju i progonima. Stoga, kao što oprostite žrtve tih nepravdi tako i mi praštamo. Crkva danas i oduvijek osjeća se pozvanom očistiti sjećanje na ta žalosna događanja od svakog osjećaja srdžbe ili osvete. Jubilej tako postaje za sve

povlaštena prigoda za duboko obraćenje evanđelju.

U posebnoj molitvi vjernika, koja je uslijedila nakon propovijedi, Papa je ispovjedio grijeha i zatražio za njih oprostjenje. Nakon Papina poziva sedam poglavara vatikanskih tijela naizmjenice su izgovorili molitvene nakane od kojih je svaku slijedila Papina molitva zaključena trostrukim Kyrie eleison.

1. Opće pokajanje

Dekan kardinalskog zbora kardinal **Bernardin Gantin** pozvao je na ispovijedanje grijeha općenito;

2. Kajanje za grijeha u služenju istini

Predstojnik Kongregacije za nauk vjere kardinal **Joseph Ratzinger** pozvao je na ispovijedanje grijeha počinjenih u služenju istini;

3. Kajanje za grijeha protiv jedinstva

Predsjednik Središnjeg vijeća za Veliki jubilej kardinal **Roger Etchegaray** pozvao je na ispovijedanje grijeha koji su izložili pogibelji jedinstvo Kristova Tijela;

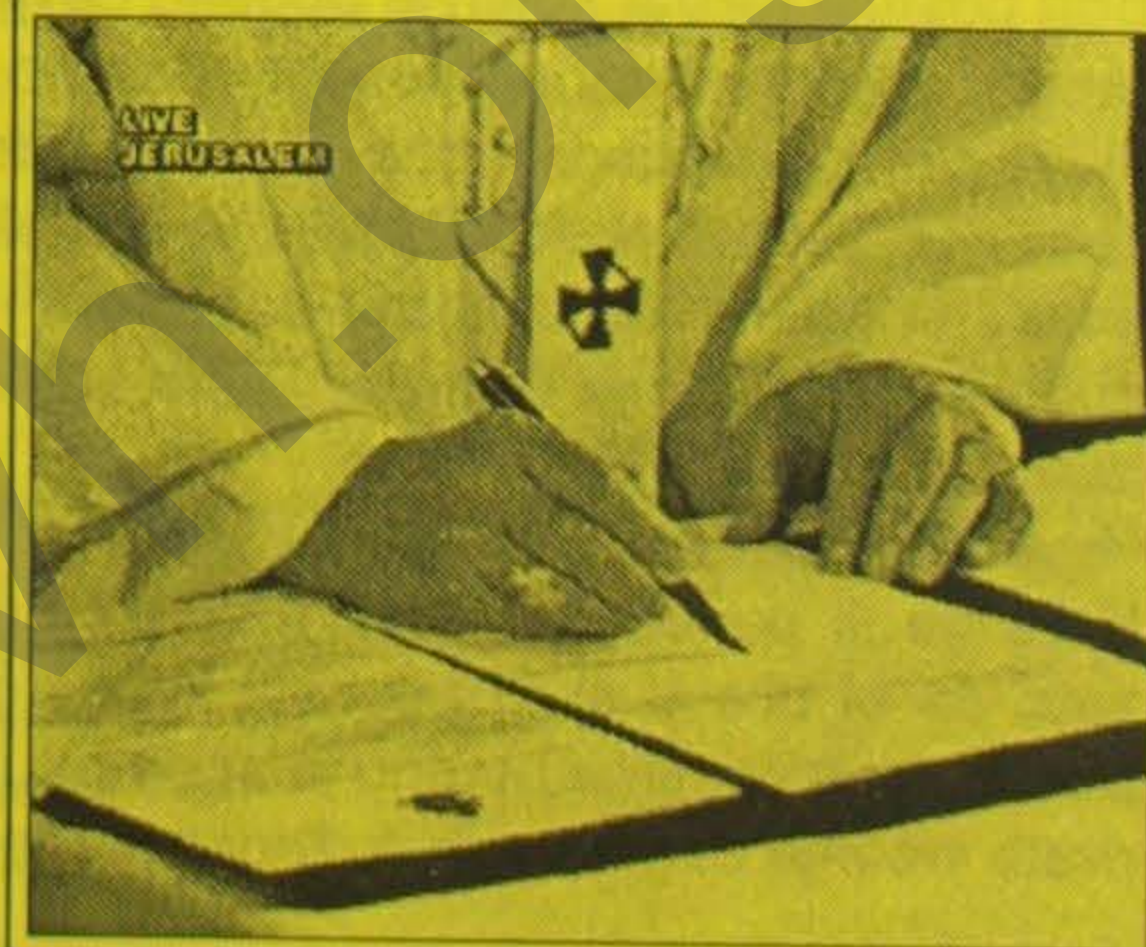
4. Kajanje za grijeha prema Židovima

Predsjednik Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinal

JUBILEJ SVEĆENIKA RIMSKE BISKUPIJE

Papa Ivan Pavao II. sa svećenstvom svoje, rimske biskupije proslavio je Jubilej u četvrtak 9. ožujka, i u toj ih prigodi pozvao na osobito zauzimanje za ljude u poteškoćama, za stare i bolesne, za obitelji i mlade, za siromašne. U tijeku tradicionalnog susreta sa svećenicima rimske biskupije na početku korizme, koji je ove godine svoju "dodatnu težinu" dobio i zbog Velikoga jubileja, Sveti Otac ih je zamolio da brinu o obiteljima s teškoćama, za one gdje su se supružnici udaljili jedan od drugoga, ili gdje su se djeca udaljila od roditelja. Brinite i za one ljude koji su se udaljili od Crkve, za one koji imaju teške probleme s vjerom ili moralom, rekao je Papa potičući svećenike da se nadahnjuju na primjeru Isusa, "Dobrog pastira" koji je znao slušati, ohrabrivati i pomirivati ljude s Bogom i subraćom, pa "i tamo gdje sve izgleda izgubljeno i nepopravljivo". Svećenici bi se trebali brinuti i za svoju subraću u teškim situacijama, za bolesne i starije svećenike, a dijalog bi trebali "voditi s onima koji su napustili svećeničku službu". Jedinствен i bratski povezan kler, koji radi zajedno i surađuje, "jako je svjedočanstvo vjernicima koje umnogostručuje djelotvornost službe". Sveti Otac svojim svećenicima je osobito na srce stavio susrete s obiteljima i kućne posjete. Takvi susreti u ljudima potiču osjećaj zajedničke pripadnosti zajednici, i njima se može doprijeti i do onih vjernika koje se uobičajeno smatra "rubnima", ali koji nisu odbacili Crkvu. Velik broj tih vjernika čeka prigodu i konkretan znak spremnosti na slušanje i dijalog, kojima bi mogli nadvladati osamljenost i anonimnost. Više stotina svećenika na početku je susreta s Papom, ujedno svojim biskupom, u procesiji od obeliska na Trgu sv. Petra prošlo kroz Sveta vrata na bazilici sv. Petra, zajednički izmolilo Vjerovanje te pristupilo sakramentu ispovijedi. /GK/

Nguyen Van Thuan pozvao je na kraju na ispovijedanje grijeha na području temeljnih prava ljudske osobe.

Svaki od poglavara tijela Svete Stolice nakon molitve se poklonio pred velikim križem koji je bio postavljen pred oltarom u vatikanskoj bazilici.

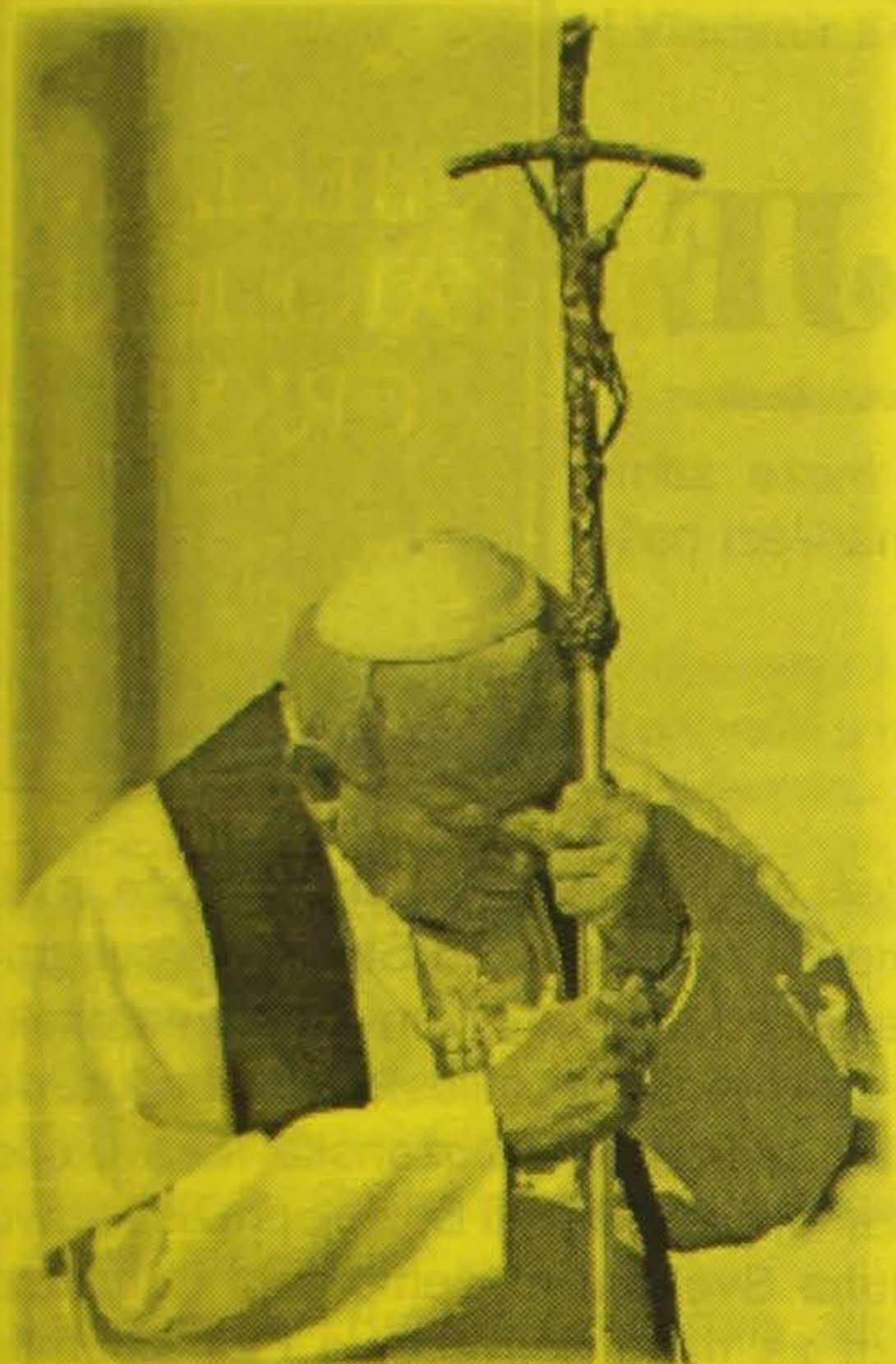
Da bi raspršio pogrešna tumačenja glede toga bogoslužja, kardinal **Roger Etchegaray** je već prije njegova održavanja a na spomenutom predstavljanju upozorio da bi to slavlje moglo lako ostati neshvaćeno od onih koji nisu pomno slušali poruku koju je Papa u niz navrata uputio u svojim propovijedima - poruku na pokajanje, obraćanje, "čišćenje sjećanja".

"Samo oni koji Crkvu duboko vole mogu je promatrati jasnim i čistim pogledom", rekao je kardinal Etchegaray. Zbog toga, nastavio je, "oni koji je promatraju izvana ne mogu shvatiti istinsko vjersko značenje toga pokajničkog obreda".

Voditelj papinskih liturgijskih slavlja biskup **Piero Marini** pojasnio je kako Ivan Pavao II. poziv na praštanje smatra važnim dijelom Jubileja, a osobito korizme kao vremena obraćenja. Dodao je da je ta molitva za oprostjenje izravno upućena Bogu. "To nije osuda onih koji su otišli prije nas", rekao je. Razjasnio je da se poziv na praštanje ne smije shvatiti kao optužba protiv kršćanstva prethodnih vremena niti se njime želi zanemariti mogućnost postojanja olakotnih okolnosti za počinjena djela. To je jednostavno prepoznavanje zla koje je počinjeno.

"Postoji solidarnost, čak i u grijehu, među članovima Božjeg naroda", rekao je mons. Marini. "Kršćani ne misle da su bolji od svojih otaca", nastavio je, jedino žele reći da su među kršćanima u prošlosti postojala grešna vladanja.

/IKA/GK/

Edward Cassidy pozvao je na ispovijedanje grijeha u odnosima s Izraelom;

5. Kajanje za grijeh protiv prava naroda i poštivanja kultura i religija

Predsjednik Papinskog vijeća za pastoral selilaca nadbiskup **Stephen Fumio Hamao** ispovijedao je grijeh protiv ljubavi, mira, ljudskih prava i poštivanja kultura i vjera;

6. Kajanje za grijeh protiv jednakosti spolova

Predsjednik Papinskog vijeća za međuvjerski dijalog kardinal **Francis Arinze** pozvao je na ispovijedanje grijeha koji su povrijedili dostojanstvo žene i jedinstvo ljudskog roda;

7. Kajanje za grijeh protiv ljudskih prava

Predsjednik Papinskog vijeća za pravdu i mir nadbiskup **Francois Xavier**

OBRTNICI NA JUBILEJU

Na Trgu sv. Petra u Rimu, na blagdan sv. Josipa 19. ožujka, na svečanom se mišnom slavlju s papom Ivanom Pavlom II. okupilo 35 tisuća obrtnika iz cijelog svijeta na proslavi "Jubileja obrtnika". Iz Italije ih je došlo 30. tisuća, iz ostalih zemalja još 5 tisuća, uglavnom iz Poljske. Brojni su se od njih pojavili u tradicionalnim odijelima svoje "struke", a Sveti Otac u svojoj je propovijedi podsjetio na "zadivljujuću sintezu između kulture i života vjere" koju svjedoči obrtništvo prethodnih stoljeća.

Istodobno je Papa pozvao sve obrtnike da svojim djelovanjem i danas svjedoče i ostvaruju njima vlastite vrijednosti. Od tih vrijednosti Papa je spomenuo težnju i nastojanje oko kvalitete, poduzetnički duh, unapređivanje umjetničkih sposobnosti, vjernost obitelji i pravednu i ispravnu povezanost između tehnike i okoliša. Po radu obrtnika na određeni se način nastavlja stvaralačko djelo Božje, rekao je Sveti Otac. Sve je Papa zamolio da mole za njegovo hodočašće u Svetu Zemlju, koje je započelo u ponedjeljak 20. ožujka. Kako je rekao, za njega će biti posebna radost kada će posjetiti Nazaret i ono mjesto gdje je Isus odrastao u kući obrtnika Josipa, svojega oca.

Nakon Jubileja obrtnika, za 1. svibnja, Svjetski dan rada, u Rimu se planira Jubilej radnika, a kako je najavljeno, za tu će prigodu u Rim hodočastiti više stotina tisuća ljudi iz cijeloga svijeta. /GK/

MILOST I OPRAVDANJE

Opravdanje

Milost Duha Svetoga ima najsnažniju moć te je sposobna nas opravdati, tj. očistiti od grijeha. "Snagom Duha Svetoga sudjelujemo u mucu Kristovoj umirući grijehu, i u njegovom uskrsnuću rađajući se na nov život; udovi smo njegova Tijela, Crkve, i loze pricijepljene na njemu, Trsu."

Isus je na početku svoga propovijedanja navijestio da je prvo djelo milosti Duha Svetoga obraćenje, kojemu je plod opravdanje. Čovjek se okreće k Bogu na poticaj milosti te se udaljuje od grijeha i prima oprostjenje. Bog ne samo da oprašta čovjeku grijeh nego ga posvećuje i obnavlja iznutra. Grijehom se čovjek suprotstavlja Bogu, a kroz opravdanje grešnik se oslobađa tereta te Bog čisti njegovo srce. Zato je opravdanje inicijativa Božjeg milosrđa, a plod čovjekovog truda. "Opravdanje je u isto vrijeme i prihvaćanje Božje pravednosti po vjeri u Isusa. Zajedno s opravdanjem ulijevaju se u naša srca vjera, ufanje i ljubav i daje nam se posluš Božjoj volji." Isus Krist nam je zaslužio opravdanje svojom mukom na križu. Opravdanje dobivamo po krštenju. Cilj opravdanja je slava Božja i Kristova te dar vječnog života. "Opravdanje uspostavlja suradnju između milosti Božje i čovjekove slobode. Ta se čovjekova suradnja izražava pristankom vjere uz Riječ Božju koja čovjeka zove k obraćenju." Opravdanje je najizvršnije djelo Božje koje nam je pokazano u Isusu Kristu, a darovano nam je izlivanje Duha Svetoga.

Milost

Naše opravdanje plod je Božje milosti. Milost označuje naklonost ili nezasluženu Božju pomoć koju nam On daruje zato da bismo odgovorili njegovu pozivu, tj. da postanemo njegova ljubljena djeca. Milost je sudjelovanje u samom Božjem životu. Po milosti čovjek ulazi u najintimniji trojstveni život samoga Boga. Kao dijete Božje sposoban je Boga zvati svojim Ocem. Tako kršćanin prima život Duha Svetoga koji u njega ulijeva ljubav i oblikuje Crkvu. Poziv na život vječni je ničim zasluženi Božji dar čovjeku. To znači da je on nadnaravan, tj. nadvisuje čovjekovu sposobnost razuma i moći njegove volje. Milost Bog ulijeva u naše duše da nas ozdravi od grijeha te nas posveti. Tu posvećujuću milost primamo na krštenju. Samo prihvaćanje Božje milosti od strane čovjeka već je djelo milosti, a ne čisti plod čovjekovog napora.

Čovjek je od Boga stvoren kao potpuno slobodno biće. Bog poštuje taj dar kojim je obdario čovjeka. Bog je pored slobode čovjeka obdario sposobnošću da Boga upozna i ljubi. Duša tek po slobodi može ući u zajedništvo s Bogom. Bog zato neprestano potiče i pokreće čovjekovo srce. U nama je usađena težnja za istinom i dobrotom i nju samo Bog može zadovoljiti. Milost je čisti dar Duha koji nas čini pravednima i ona nas posvećuje.

Sakramentalne milosti su vlastite svakom sakramentu. Karizme ili posebne milosti daruje Bog čovjeku ili zajednici zato da bi bile u službi ljubavi koja izgrađuje Crkvu. "Među posebnim milostima uputno je spomenuti staleške milosti koje prate vršenje odgovornih dužnosti kršćanskog života i službi u

krilu Crkve. Milost se može samo vjerom upoznati. Ona nadilazi naše iskustvo.

Zasluga

U strogom smislu riječi čovjek pred Bogom ne može imati nikakvih zasluga jer smo mi od njega kao Stvoritelja sve primili. Sve što se događa dobro u čovjekovom životu na direktan ili indirektan način djelo je Božje milosti. No, "budući da nas naše posinaštvo čini sudionicima božanske naravi, ono nam može, po nezasluženoj pravednosti Božjoj, pružiti i pravu zaslugu". Na poticaj Duha Svetoga možemo sebi i drugima zaslužiti pojedine milosti za naše posvećenje i za sigurnije spasenje. Ne smijemo zaboraviti da je Kristova ljubav u nama vrelo svih naših zasluga pred Bogom.

Kršćanska svetost

Svi vjernici, bez obzira na svoje zanimanje, pozvani su da postanu sveti. Isus u evanđelju upućuje poziv svima: "Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski" (Mt 5,48). Duhovni rast uvijek teži za što prisnijim sjedinjenjem s Kristom. To sjedinjenje vjernika i Krista nazivamo "mističnim" jer se ono događa pomoću sakramenata, tj. "svetih misterija". Nekim vjernicima Bog daje i izvanredne znakove tog mističnog života. Put svetosti uvijek vodi preko križa k slavi uskrsnuća. Nemoguće je postići svetost bez odricanja. "Za dobra djela učinjena s Božjom milosti, u zajedništvu s Isusom, sinovi i kćeri svete Majke Crkve opravdano se nadaju milosti konačne ustrajnosti i nagradi od Boga, svoga Oca."

CRKVA, MAJKA I UČITELJICA

U Crkvi, koja je zajednica svih vjernika, kršćanin ostvaruje svoj poziv. Od Crkve prima Božju Riječ, sakramente i primjere svetih, pomoću čega ostvaruje cilj svoga postojanja. Moralni život jest duhovno bogoslužje. Mi prikazujemo Bogu svoje tijelo kao živu žrtvu unutar Crkve čiji smo i mi član. Crkva je primila od Krista zapovijed da naviješta istinu koja je kadra spasiti čovjeka. Crkva ima dužnost svugdje naviještati moralna načela kršćanskog života. Biskupi Crkve, kao vrhovni pastiri mjesnih Crkvi, svoju učiteljsku službu vrše propovijedanjem i kroz kateheze. Kateheza u sebi sadržava Vjerovanje, Očenaš i Deset Božjih zapovijedi. Karizma nezabludivosti u naučavanju unutar Crkve odnosi se samo na one stvari koje se nalaze u izvorima božanske Objave.

"U djelu naučavanja i primjene kršćanskog morala Crkvi je potrebna požrtvornost pastira, znanost teologa, doprinos svih kršćana i ljudi dobre volje... Duh Sveti se može poslužiti i najneznatnijima da prosvijetli mudre i najuzvišenije u dostojanstvu."

Prema Katekizmu Katoličke Crkve (br. 1987-2040)

Priredio: Franjo Ivanković

KATEKIZAM
KATOLIČKE
CRKVE

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Uređuju: Markan Lopar i Vladimir Sedlak

BOGATA JUBILEJSKA KORIZMA

Iz života

Priprema za Uskrs * U iščekivanju najvećeg kršćanskog blagdana više vremena provodili smo u molitvi i razmatranjima, a manje pred televizorom, za računalom ili nekom drugom vrstom rasonode. Pobožnost Križnoga puta obavljali smo zajednički u našoj kapelici i na gradskoj Kalvariji.

Ekumenizam * 14. ožujka u susjednoj reformatskoj crkvi pored sjemenišne zgrade održana je ekumenska Služba Božja, kojoj je prisustvovala i jedna grupa sjemeništaraca. Službu su predvodili **Katalin Réti** i palički župnik **Josip Leist**.

Sv. Josip - Rektorov imendan * Blagdan sv. Josipa (19. ožujka) na poseban smo način obilježili jer je tada naš rektor proslavio imendan. Toga dana svetu misu je predvodio sam rektor, a slavlje nam je uzveličao sjemenišni zbor *Schola cantorum*. Uz naše čestitke izrekli smo mu i zahvalnost za njegov rad i brigu oko nas kao staratelja, usporedivši njegov posao sa poslom svetog Josipa, koji je uzor starateljstva.

Liječnik u posjetu * Internista **dr. Horváth Szabolcs** iz Gradske bolnice posjetio nas je 20. ožujka i održao predavanje o zaštiti od raznih bolesti. Pritom je istakao kako je naše tijelo hram Duha Svetoga te nemamo prava da ga oštećujemo putem alkohola, duhana, droga ili nemarnog i nezdravog života. Jedan crkveni pokret - skauti - primjenjuju taj način života. Zdrav način života trebaju provoditi osobito osobe u duhovnim zvanjima, kao i oni koji se pripremaju za duhovna zvanja, jer trebaju davati primjer drugim ljudima.

Nuncij * 27. ožujka papinski nuncij u SRJ **mons. Abril Santos y Castello**, koji odlazi na novu dužnost u Argentinu, održao je u katedrali oproštajnu misu, a nakon agapea u sjemenišnoj blagovaoni sastao se Nuncij posljednji put i s nama, sjemeništarcima. U oproštajnom govoru naglasio je značaj duhovnog, psihičkog i intelektualnog razvoja na putu prema svećeničkom zvanju. Za tu prigodu i mi smo spremili kraći program - pozdravili smo ga na engleskom jeziku, zatim smo izveli nekoliko glazbenih i recitatorskih točaka. Rektor sjemeništa **Josip Miocs** je istakao da se Nuncij uvijek zauzimao za nas i bio naš dobročinitelj.

Nuncij **mons. Santos** je veliku važnost pridavao sjemeništima; kazao je da su sjemeništa srce jedne biskupije, te mjesna Crkva pa i opća Crkva ne bi imale budućnost bez ovakvih ustanova.

Ocjene * 1. travnja na sjednici nastavnčkog vijeća zaključene su ocjene na kraju trećeg kvartala ove školske godine. Za neke učenike je predstavljala signal da nastave sa radom, a za slabije je bila upozorenje da se trgnu i prihvate posla.

Sjemenište dobilo klavir * Početkom mjeseca naše sjemenište dobilo je vrijedan poklon. **Preč. Jaroslav Vovk**, grkokatolički župnik iz Vrbasa, poklonio je našem sjemeništu svoj klavir na kojem mu zahvaljujemo. Klavir je vrijedne marke tvornice Alois Kern iz Beča.

Ministranti * 9. travnja u sklopu kongresa ministranta sjemeništarci su bili domaćini ministrantima naše biskupije. Ministranti su imali prigodu razgledati i obići prostorije sjemeništa, te osim auditivnog dobiti koliko-toliko vizualni uvid u život i rad u sjemeništu.

Vesele
i od uskrslog Spasitelja
blagoslovljene
uskrsne blagdane,
koje na poseban način
obilježavamo u ovoj
jubilarnoj godini, želimo
svim čitateljima
Zvonika!

Smiljana Čoh, Varaždin

Sreća u malom

Ti sreću svoju u sitniš razmijeni
i kada čašu gorčine života iskapiš do dna
ti tada s pjesmom kroz život kreni.
Neka ti lice od sreće sja.

Uživaj, brate, sve radosti male.
I nek ti nikad ne bude do toga
što ljudi misle: grde li te, hvale?!
Ti samo misli: Što će reći Bog!!!

Sve dobre stvari daje Bog za sve.
Služi se njima, olakšaj si život!
Njih Gospod stвори, o brate, i za te,
budi ti jasno! Ne samo za zle!

Antun Jovanovac

I najveća kušnja je dobit za kršćanina

Naša kršćanska vjera je ljubav između Boga i ljudi. Bog je pokazao koliko nas ljubi stvorivši nas i žrtvovavši svoga Sina za nas. Normalno je da svatko tko voli želi da mu ljubav bude uzvraćena. Bogu, međutim, nije dovoljno da mu jednostavno kažemo da ga volimo. Svoju ljubav prema njemu moramo i pokazati, kao što je i Isus pokazao svoju ljubav prema nama umrijevši na križu.

Bog nam daje puno prilike da pokažemo svoju ljubav prema Njemu. U nekima od tih prilika Bog traži da se jasno opredijelimo: za ili protiv Boga. Takve situacije nazivamo kušnjama. Kušnje nisu ništa drugo nego testovi koje Bog stavlja pred nas da bismo, riješivši ih, očitovali da ga volimo.

Nažalost, mi, poput naših predaka Adama i Eve, često padamo na tim testovima. Dok živimo u blagostanju, sve je u redu. Ali čim nastupe teškoće, odmah se bunimo protiv Boga i pitamo ga kako je mogao dopustiti da nas tako nešto snađe. Ali, voljeti nekoga samo kad od njega imamo korist, zar to nije zapravo samoljublje!? Upravo u nevolji mi dokazujemo svoju vjernost i ljubav prema Bogu. Nije uzalud nastala ona narodna izreka "Priatelj se u nevolji poznae".

Zašto mi toliko podliježemo kušnjama? Moj odgovor je: zato što ne gledamo Božjim, nego ljudskim očima. Dok gledamo malo dijete koje se muči da riješi neki zadatak, pomislimo kako bismo mi to s lakoćom učinili. A zašto se mi ne bismo stavili u ulogu toga djeteta? Zašto ne bismo sami sebe pogledali iz "Božje perspektive", Božjim očima? Gledajući nas kao svoju djecu, Bog je voljan riješiti sve naše probleme ako se opredijelimo za Njega i zatražimo njegovu pomoć, a ne od kojekakvih čarobnjaka, vidovnjaka, horoskopa ili uzdajući se u vlastite snage. Ako ovako razmišljamo, nijedna kušnja nam neće izgledati prevelika, niti će nam se išta činiti nemogućim.

Isus kaže da će sjeme bačeno na plodno tlo donijeti plodove. No, da bi ikakvo sjeme donijelo plodove, ono mora najprije sazrijeti. Dobro se pripreмимо za Božji ispit zrelosti tako što ćemo se u svakoj situaciji opredijeliti za Boga, kako bismo onda jednog dana mogli uživati slatke plodove svoga savršenstva u Nebeskom kraljevstvu.

M. L.

Uređuje: Katarina Čeliković

Procvalo je drvo križa!

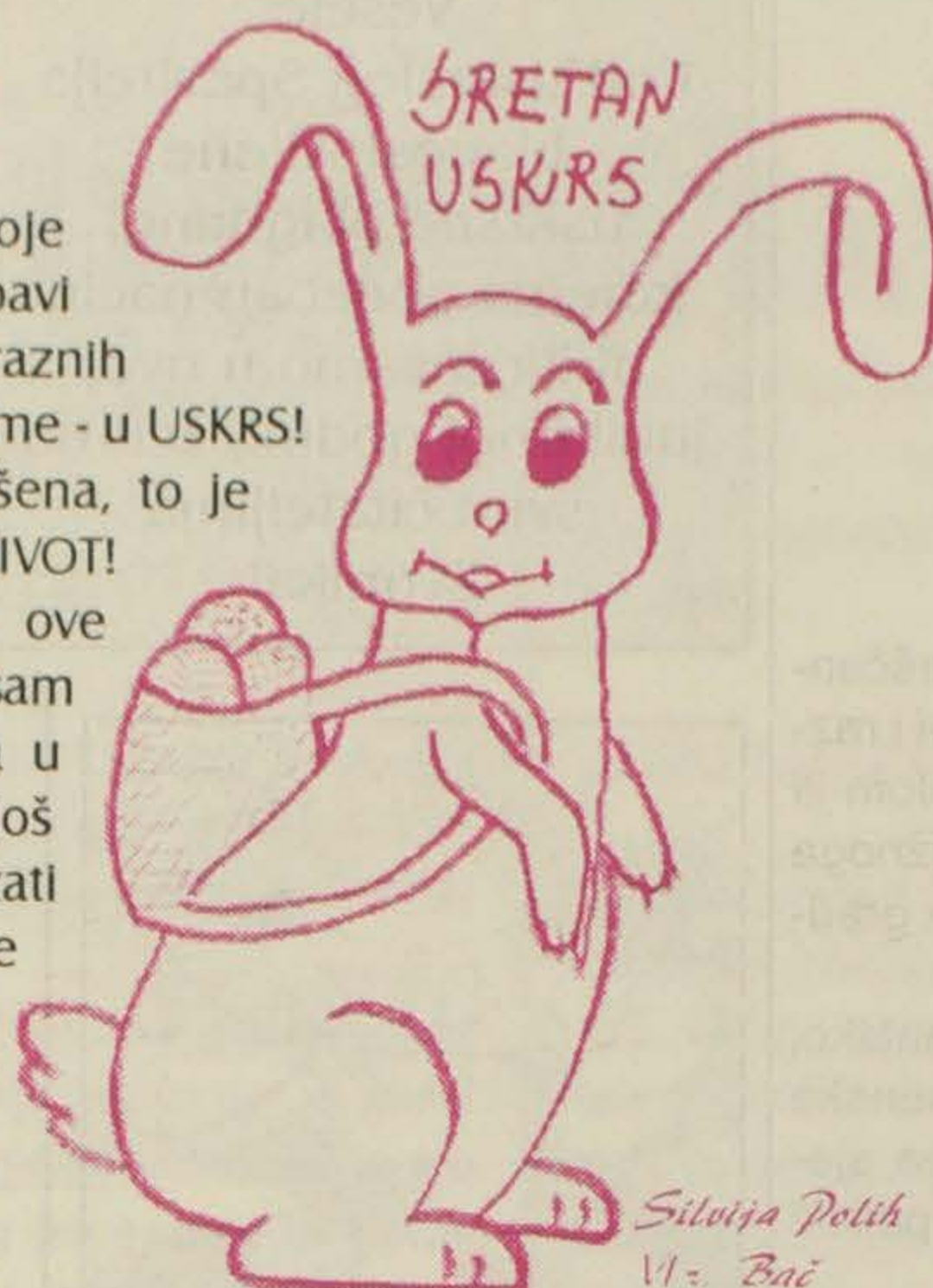
Nakon korizme u kojoj smo vježbali svoje tijelo i svoj duh u dobroti, uzdržljivosti, ljubavi prema drugima, u postu i odricanju od raznih "slatkih" stvarčica, stigli smo u najljepše vrijeme - u USKRS! To je vrijeme u kojem je i MUKA već završena, to je garancija da ćemo i mi uskrsnuti na VJEČNI ŽIVOT!

Dragi Zvončići, ne znam koliko čitate ove moje riječi, ali ipak vam želim poručiti da sam sretna što ste se uključili u vašim župama u pobožnost Križnoga puta, što ste postali još bolji... Sretna sam i stoga što počinju pristizati vaši likovni radovi za NATJEČAJ - 2000. godine kršćanstva, a još čekam i druge - PISANE I GLAZBENE radove. Možete koristiti sve tehnike slikanja, crtanja, pisanja... Dobar je i kolaž papir, možete koristiti i slamu, plastelin... Bit će zanimljivo vidjeti na izložbi što ste sve stvorili vi.

Želim vam svima radostan USKRS jer je vrijeme u prirodi toliko lijepo da sve pjeva od radosti. Križ koji smo s tugom gledali kroz korizmu zbog naših dobrih djela i ljubavi procvjetao je - o tome nam pišu iz župe Isusova Uskrsnuća.

Voli vas vaša

Zvončica

ZVONČIĆI NA MISI

16. 04. - CVJETNICA

Mk 14,1-15,47

Nedjelja u kojoj slušamo i proživljavamo povijest Isusove muke.

U rukama su maslinove grančice, cica-mace, mašući grančicama pozdravljamo Kralja, a nedugo zatim On je razapet, umire u mukama...

23. 04. - USKRSNUĆE

Iv 20,1-9

GROB JE PRAZAN! USKRSNUO JE!

30. 04. - 2. USKRSNA NEDJELJA

Iv 20,19-31

Ne ostavlja Isus svoje učenike same i uplašene, skrivene u strahu od Židova - prvoga dana u tjednu Isus dolazi među učenike i kaže: "Mir vama!". Pokazao se i Tomi jer nije vjerovao dok se i sam nije uvjerio.

7. 05. - 3. USKRSNA NEDJELJA

Lk 24,35-48

"Mir vama!" Isus se ukazuje apostolima, jede s njima, objašnjava im razlog svoje muke i obećaje im Silu odozgor - DUHA SVETOGA!

ŠTO ZNAMO O USKRSU?

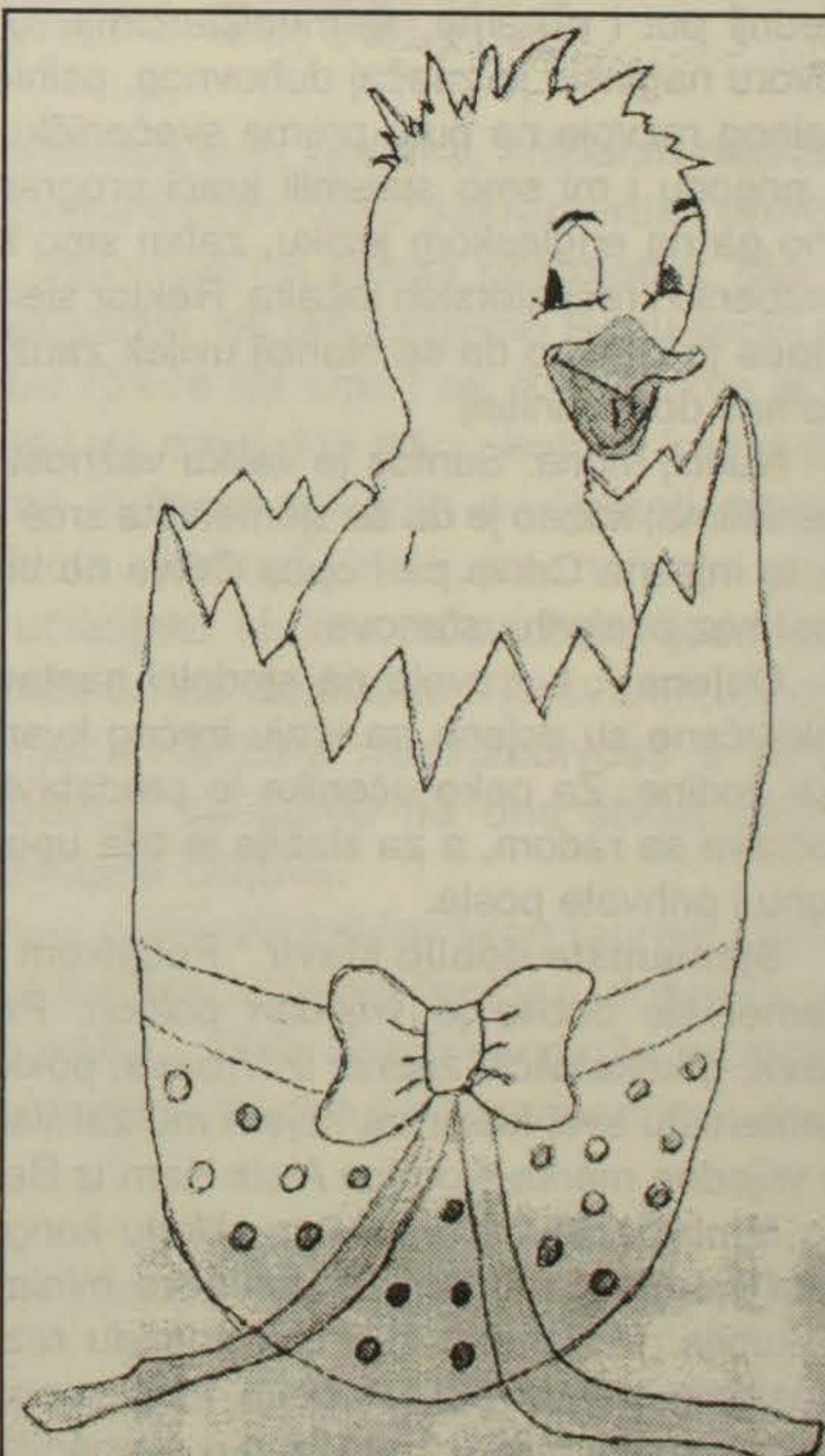
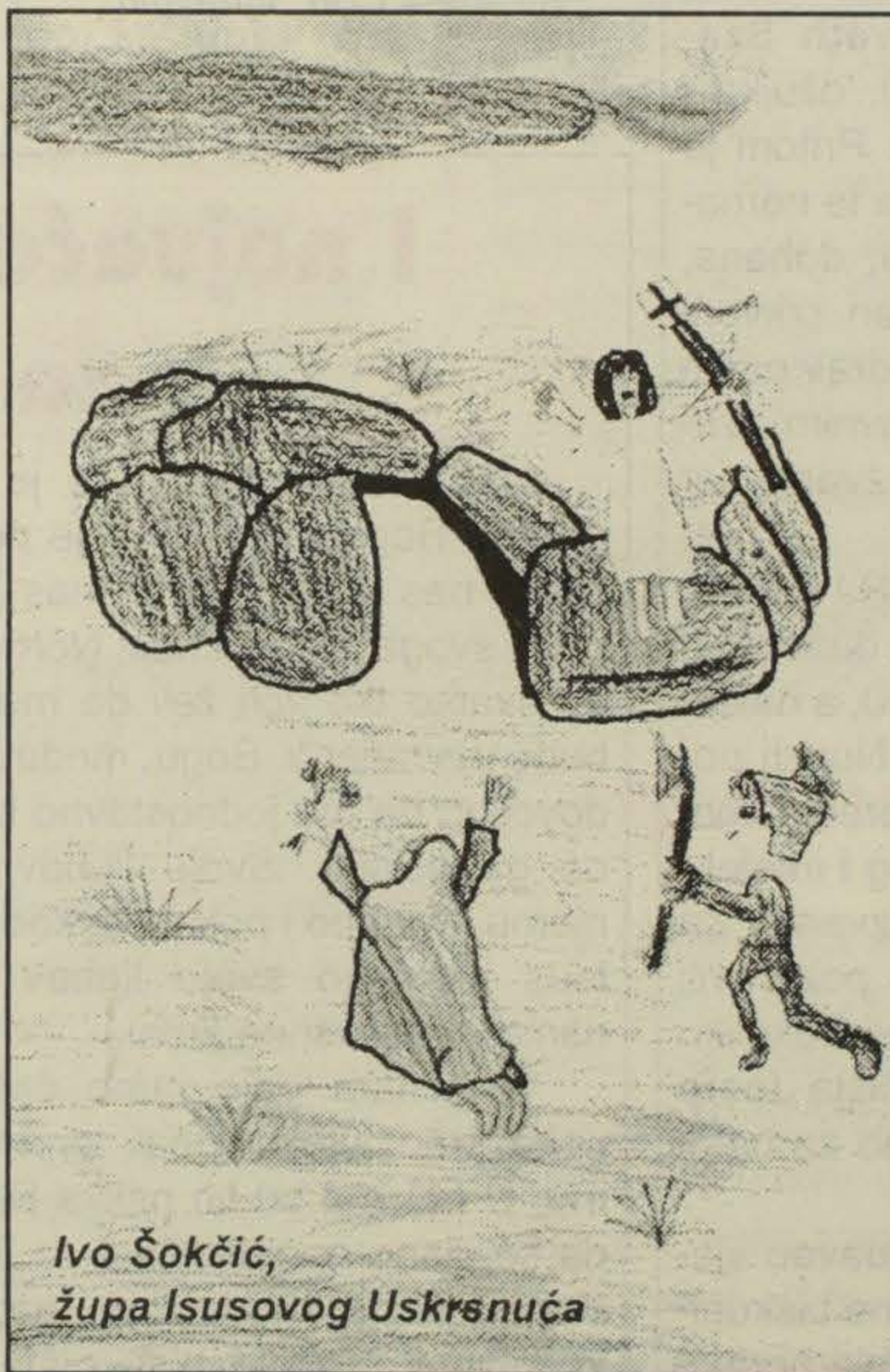
Isusa je osudio
dao je da se napiše natpis "ISUS
....., KRALJ"
koji je stavio na križ.

Vojnici su razapeli Isusa i podijelili njegove, a za donju haljinu bacili su Uz križ su stajale Isusova tetka Marija Kleofina, njegova i učenik koga je ljubio

Isusa je pokopao iz Arimateje zajedno s Nikodemom. Nakon dana grob je bio prazan. Prva je na grob došla MARIJA i prva vidjela uskrsnulog Isusa.

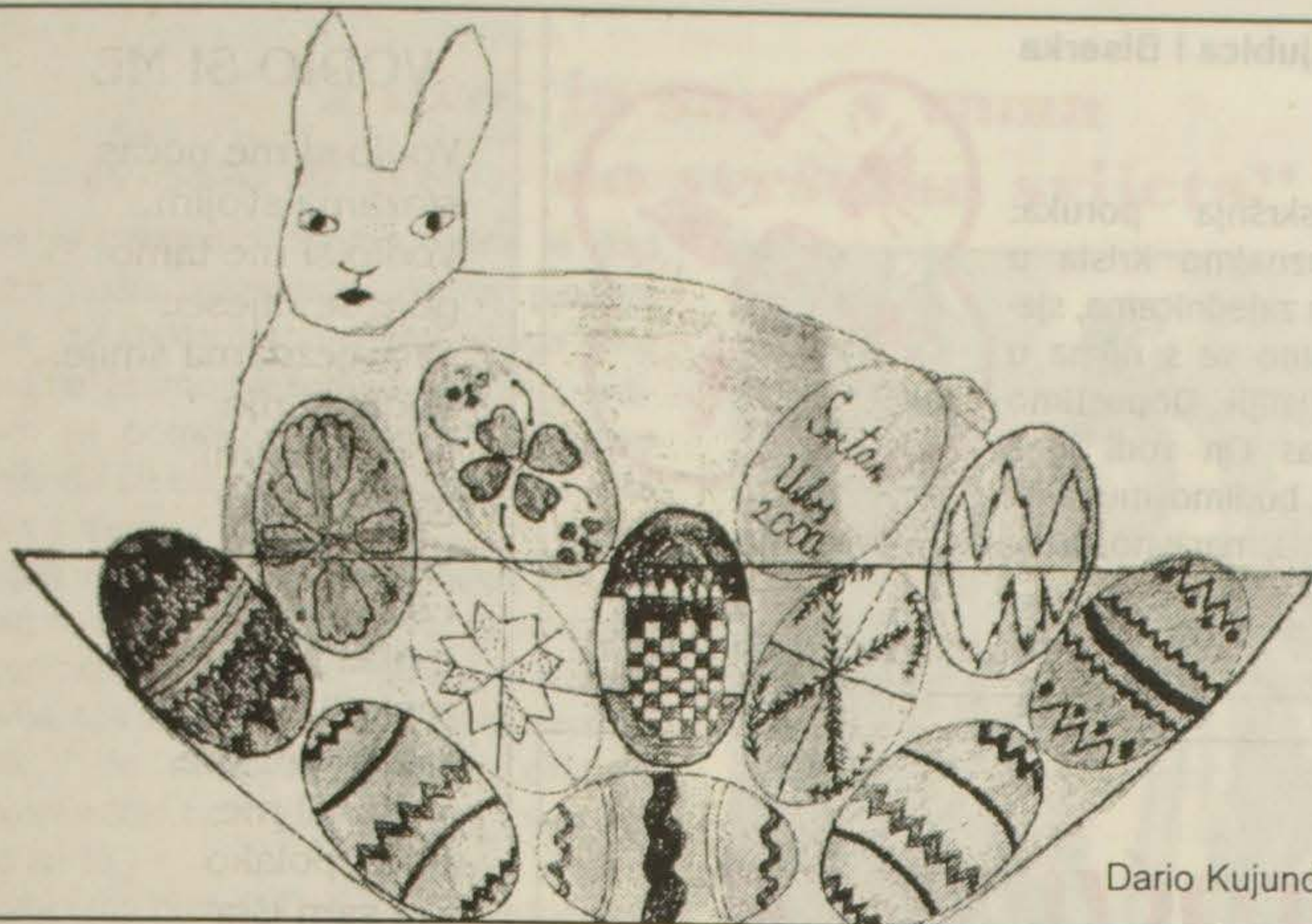
Isus se ukazao svojim i rekao im: Jedan nije bio s njima i nije vjerovao da je Isus živ - njega zovemo

Isus je učenicima obećao da će im poslati

Valentina Kujundžić, I. r., Subotica

(NAZAREČANIN, ŽIDOVSKI, NEVJERNI TOMA, HALJINE: IVAN, TRI: UČENICIMA; DUHA SVETOGA; PONCIJE PILAT; KOCKU; MAJKA; JOSIP; MAGDALENA; MIR VAMA)

Dario Kujundžić

ISUSE

*Isuse, k Tebi vapimo svi,
čak i onaj
koji Te ne želi, iskreno Te u duši voli,
čak i onaj koji od Tebe bježi
ipak Ti se približi.*

*Zato, Isuse, pomози onima
koji su bez kuća
i roditelja ostali,
zato njih i sve ostale usliši,
MOLIMO TE!*

Marijana Čutura, Sombor

BRAVO MIROSLAVE!

Tko je on? Mladi Subotičanin, zove se Miroslav Šokčić, ima 14 godina, 8. je razred i ima mlađu sestru.

U školi je super odličan, a voli matematiku, kemiju, sport (košarka i rukomet), voli na kompjutoru "praviti" muziku.

Redovito ide na vjeronauk, na misu, član je MEP-a (Mladež euharistijskog pokreta).

Pitali smo ga koji su mu najveći uspjesi.

- Najveći uspjesi su osvojena mjesta na takmičenju iz matematike: u 6. razredu 10. mjesto iz matematike na republičkom takmičenju, a ove godine bio sam prvi na općinskom i 3. na zonskom. Pripremam se za republičko takmičenje.

Kako stigneš sve ovo postići?

- Malo spavam, ali nakon par dana produžim i onda sve to nadoknadim. Dobra organizacija je važna. Znam točno kad što radim. To se odnosi na dane preko nedjelje, ali vikend mi je slobodan i onda mogu više izlaziti, baviti se sportom, naročito košarkom i gledati TV.

Pomaže li ti vjera u Boga u tome?

- Vjera mi pomaže, pogotovo kad je škola u pitanju. Sigurniji sam u sebe. Idem redovito na vjeronauk i na misu i to ne zato što mi to roditelji kažu, već zato što ja to želim. Na misi se najbolje opustim, to znači da slušam kako trebam živjeti i onda se trudim da tako i radim.

Kiki

Snežana prima glavnu nagradu

JEDANAEST SREĆKOVIĆA NA SUBOTIČKOJ KALVARIJI

Divno je bilo na subotičkoj kalvariji u nedjelju 9. travnja, a svakako najljepše za one koji su dobili nagrade. Stiglo je više od sto kupona, svi su odgovori bili točni jer ste vi svi redovito išli na pobožnost Križnoga puta i znate da je Veronika pružila Isusu rubac.

Evo nagrađenih:

1. SNEŽANA NOVIĆ, M. Oreškovića 63, Subotica - VOKMEN sa zvučnicima
2. JASMIN IRŠEVIĆ, Braće Radića 4, Tavankut - SREBRNI PRSTEN s likom Isusa
3. MARIJANA KUJUNDŽIĆ, Bikovo / Klisa 61/A - BAGMINTON
4. SNEŽANA VRAČARIĆ, Nade Dimić 53, Subotica - LANČIĆ S KRIŽIĆEM
5. PETAR CRNKOVIĆ, Ljutovo 203, Ljutovo - NOGOMETNA LOPTA
6. SAŠA KOVAČ, Matije Gupca 56/a, Sombor - KNJIGA TEREZIJE DAVIDOVIĆ "Oče moj!"
7. MARTIN VOJNIĆ, Mije Mandića 19, Donji Tavankut - LANČIĆ s privjeskom
8. JANJA MIKOVIĆ, Trogirska 11, Palić - SLIKOVNICA "Uskrs"
9. ALEK SKENDEROVIĆ, Sergeja Jesenjina 25/21, Subotica - JUBILEJSKI PRIVJEZAK
10. SINIŠA BUKOVAC, Laze Kostića 8, Sonta - SLIKOVNICA "Uskrs"
11. JELENA GLASNOVIĆ, Vojvode Bojovića 10, Niš - KRUNICA

Uredili: Dijana, Ivana, Marina, Željka, Svetlana, Igor, Ljubica i Biserka

Bog, dragi mladi!

Divno se osjećam i voljela bih svoje raspoloženje razdijeliti svima vama. Znam da uživo "zarazno" djeluju i osmijeh i pogled, al' sad na raspolaganju imam samo papir i olovku. Stoga se toplo nadam da će sunce, vjetar i - ajde da kažem - laste, sva lijepa priroda koju je On stvorio, ostaviti na vas isti dojam kao i na mene. Dobro pogledajte. Sve se budi iz sna. Zašto ne i čovjek? Gdje je smrti pobjeda tvoja, gdje je smrti žalac tvoj? KRIST JE POBJEDNIK U VIJEKE VJEKOVA. AMEN. ALELUJA!

Uskrsnja poruka: prepoznamo Krista u našim zajednicama, sjedinjujmo se s njima u Euharistiji! Dopustimo da nas On vodi kroz život, budimo mu svjedoci... I, naravno, uživajte u ovom novom broju Zvonika.

Sve vas voli vaša Dijana

VODIO SI ME

Vodio si me noćas stazama svojim.
Vodio si me tamo gdje se mjesec sa zvijezdama smije.
Vodio si me i pokazao mi najljepši vrt.
Vodio si me, i šaputao a glas je tvoj bio melodija rajske pjesme.
Vodio si me, tiho i polako i ja sam išla - okupana nadom, nježno za Tobom.
Vodio si me tamo gdje se dan spaja sa vječnošću.
Vodio si me i poklonio čežnju za danom kada ću Te gledati LICEM U LICE!

Željka Zelić

"Bdijte i molite da ne padnete u napast!"

MLADI - ZA ČISTOĆU SRCA

Često susrećemo osobe koje ismijavaju čistoću, nevinost, predbračnu uzdržljivost ne misleći na posljedice. Ipak, kad bolje razmislimo, shvaćamo da nam čistoća srca pomaže da živimo slobodno i razdragano i da se dobro pripremimo za bračni život ili duhovno zvanje... Shvatilo je to i osam članova subotičkog MEP-a (Mladeži euharistijskog pokreta) i dalo u kapeli sestara Kćeri Milosrđa u Subotici, u subotu na svetkovinu Blagovijesti, obećanje čistoće do braka. Ovo je prvi slučaj zajedničkog (grupnog) davanja ovog obećanja, jer je pojedinačnih obećanja bilo i ranije. U Subotici Mladež euharistijskog pokreta djeluje od prošle godine i broji tridesetak članova čiji su voditelji župnik **Andrija Anišić** i katehista **s. Silvana Milan**.

Ovom svečanom činu prethodilo je klanjanje pred Presvetim u kojem su sudjelovali svi članovi subotičkog MEP-a. Župnik Anišić je mladima govorio o ljepoti ljudskoga tijela i o značaju kreposti čistoće čitajući tekstove Ivana Merza o ovoj tako važnoj kreposti. Na životu Ivana Merza nadahnjuju se i mladi subotički mepovci i glede obećanja čistoće do braka jer je on to također učinio.

Pošto su izmolili Litanije Srcu Isusovu, mladi, obučeni u bijele haljine, izrekli su formulu obećanja čistoće do braka kako ju izriču i potpisuju pripadnici pokreta "True love waits" (Prava ljubav čeka) uz molitvu za sv. čistoću koju članovi MEP-a trebaju moliti svaki dan.

Ja, (ime i prezime), shvativši da prava ljubav znade čekati, obećavam Bogu, sebi, svojoj obitelji, prijateljima i prijateljicama, svojem budućem zaručniku i svojoj budućoj djeci da neću imati predbračne odnose do dana moga vjenčanja!

Na svetkovinu Navještenja Gospodnjega, Subotica, 25. 03. 2000.

*Daj, o Bože, da mi duša,
srcem čistim Tebe zove
te nikad ne okuša
lažnog svijeta
kobne snove.
I da bijela,
krasna, čista,
anđeoskim
sjajem blista.*

Istoga dana ostali članovi MEP-a obnovili su svoja obećanja da će živjeti po načelima Mladeži euharistijskog pokreta a dobili su i prigodne križeve koji su zaštitni znak ovog pokreta.

Mladi mepovci ovim gestom žele započeti i širu akciju u Subotici i Subotičkoj biskupiji u borbi protiv nemoralnosti a za življenje i čuvanje čistoće do braka.

Pridružite nam se! Vjerujte, ljepše je imati čisto srce i uživati radost čistog srca nego li kratkotrajni tjelesni užitak...

Ljubica Crnković
i voditelj MEP-a

Oni znaju - prava ljubav čeka!

Uskrsna igranka

23. 04. 2000. u 20 sati
u velikoj dvorani
HKC "Bunjevačko kolo"

**EUHARISTIJSKI
KONGRES MLADIH**
Bač, 2. 05. 2000.

Program:

9,00-9,30 - okupljanje ispred franjevačke crkve
9,30 - pozdrav i predstavljanje;
10,00 - predavanje na temu "Mladi s Euharistijom u treće tisućljeće"
(mr. Zvonko Blaško, Beograd)
11,00 - Rad u grupama
13,00 - Ručak
15,00-15,45 - Plenum
16,00-17,00 - Klanjanje
17,30 - Misa (predvodi Biskup)

MISA MLADIH ZA MIR

5. svibnja u 20 sati
u crkvi "Marije Majke Crkve"
u Aleksandrovu

MLADI ZA MIR

Tridesetak mladića i djevojaka subotičkih župa i prvog petka u mjesecu travnju okupilo se u kapelici Srca Isusova u našoj katedrali na molitvu za mir u svijetu. Svetu misu je predvodio župnik mons. Stjepan Beretić. U prigodnoj propovijedi on nas je poučio kako proživjeti preostalo korizmeno vrijeme i pripremati se za najveći kršćanski blagdan. Okrijepljeni ovom molitvom a napose sv. pričešću razišli smo se mirna i radosna srca, sa željom da nas na sljedećoj misi mladih za mir bude još više.
/M.V./

"I evo, ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta"

Isus je uskrsnuo. Svima nama je dao nadu za naše uskrsnuće. Jedna pjesma kaže da "za Uskrs treba trpjeti". Toga smo svjesni i ne želimo bježati od toga. Ali, jedina nam je pomoć i pouzdanje Isusovo obećanje da će biti s nama u sve dane - do svršetka svijeta.

Šalješ me, Isuse, u svijet. Šalješ me biti apostolom. Naučavati o Tvojim zapovijedima, propovijedati o Tvojim ljubavi i, posebno, naviještati da si uskrsnuo i da si s nama zauvijek - do svršetka svijeta. Želiš da budem svjedok novog života - i mene si izabrao za to.

Svi mi smo pozvani biti Tvoji sljedbenici. To je Božja volja i tu nema dvojbe - ići za Tobom je moj poziv. Samo, stoje pitanja: da li sam ja dostojna toga, Isuse? Da li ću ja to moći? Da li ću proći sve kušnje koje su tu, oko mene, prihvatiti svaku pokoru? Da li ću izdržati svoj križ do vrha kalvarije? Da li ću uspjeti pokazati svijetu neokaljano, čisto srce i u njemu pravu kršćansku ljubav? Da li ću ostvariti ono za što sam stvorena? Da li ću uspjeti biti makar samo odsjaj one savršene ljubavi kojom si ljubio svijet ako već i sama ne budem upaljena svijeća? Gospodine moj, da li je uopće moguće sve to? Toličke su kušnje, teškoće, stepenice koje treba prijeći, zapreke svetosti. A svetost si nam ostavio za cilj. Želim biti sveta i želim da čitava Crkva bude sveta. Želim doći k Tebi, Gospodine. A put je dug i težak...

Ali, Gospodine, što mi to govoriš? Tvoje riječi svijetle kao zvijezde u daljini. Kao na mračnoj stazi daleka, malena svjetlost koja pruža nadu i toplinu da na kraju teškog puta nešto postoji i to nešto najdragocjenije: Kraljevstvo Božje. Imenom slični na bajku, ali je stvarnije čak i od nas samih.

Da li je nada dovoljna da rastjera strah, Gospodine? Da li ću zalutati, sići s puta?

Teško je i hladno kad si daleko, Isuse.

Na trenutak oslušujem odgovor. Baš danas, večeras, sad, u vrijeme milosno, On je preda mnom. Kaže mi: "Ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta." Promjena je trenutna, Tvoj odgovor - prevelika milost. Osim one krajnje svjetlosti, vidim još manje točke milosti, znakove. Osim znakova, osjećam Tvoju prisutnost. Potpuni mir me obuzima, Gospodine. Što je to strah, Isuse, kad Ti hodaš sa mnom? Koja tmina može dograbiti moje srce dok me Ti držiš u zagrljaju? Hvalospjevi i blagoslovi mi naviru iz duše. Srce je moje slobodno. Utješio si me pravom utjehom, utješio si me samim sobom. Gospodine, Ti koji si i smrt pobijedio, sve pobjeđuješ. Već osjećam kako i ja pobjeđujem zlo kad si Ti uz mene. Da, Ti si naš pobjednik, kralj, gospodar, a uz sve to, pastir pun ljubavi za zalutale ovčice. Sa mnom si. Sada. Ovdje. S nama si, Gospodine, baš tu. Ispruženih ruku, da nas povedeš putem do tebe. Dovoljno je samo da svako od nas prihvati Tvoje ruke i kaže, iz sveg srca: "Da, Gospodine!" i sve je drugačije!

Znaš što još, Isuse? Pitanja su izbljeđjela i već ih se ne sjećam. U srcu mi je milina što si tu, milina neiskaziva riječima. Milina koju možeš stvoriti samo Ti. A stvaraj je svaki put kad zatvorim oči i potražim Te u sebi, najmoćnijeg pobjednika svega što je zlo. A molitva je vrijeme koje čini da mi Ti, ideal Ljubavi, stojiš jasno pred očima kao primjer i put i svjetiljka i znak i, nadasve, prijatelj koji me nikad - do svršetka svijeta - ne ostavlja tami. Hvala Ti, Isuse!

Antonija

NAJMLAĐI PREDAVAČ NA TRIBINI MLADIH

O LJUBAVI I GRIJEHU

Tribina mladih, koja je bila u nedjelju 19. ožujka u Katoličkom krugu u Subotici, bila je na istom mjestu, u istom obliku a ipak drugačija. Prvi put je na tribini nastupio s prigodnim predavanjem jedan predstavnik mladih, učenik **Nikola Jaramazović**. On je govorio na temu "Ljubav i grijeh". Izabrao je ovu temu, kako je naglasio, zato što su mnogi mladi u dilemi kada se radi o "ljubavi". Naime, neki pod pojmom ljubav razumijevaju samo onu ljubav između mladića i djevojaka dok je ljubav daleko širi i sveobuhvatniji pojam. Mladi kršćani su također često u dilemi što je u "ljubavnim odnosima" mladića i djevojke grijeh a što nije, odnosno što je doista ljubav a što je požuda, odnosno grijeh.

Iskreno rečeno, nije lako stati pred stotinjak mladih i pogledati ih u oči a kamoli održati tako ozbiljno predavanje. Zato Nikoli posebno zahvaljujemo na hrabrosti i trudu. Mladi su se živo uključili u raspravu o ovoj za njih doista aktualnoj temi.

Poslije predavanja i rasprave zadržali smo se na "korizmenom druženju", tj. bez svjetovne glazbe i plesa, nego u razgovoru i uz pjevanje duhovnih pjesama.

Željka Cvijanov

SEĐAM LAŽI O LJUBAVI

LAŽ br.4

Ako tvoju seksualnost slobodno ne iziviš, ili si bolestan ili se jednostavno izmotavaš

Mnoštvo tinejdžera je već nasjelo ovoj laži te se pridružilo masi koja joj vjeruje... Ali prava istina je da je slobodni seks prije braka izvorom mnogih bolesti i problema. Istraživači sveučilišta u Indiani izvijestili su 1991. u jednom stručnom časopisu za liječnike dječjih bolesti da tinejdžeri koji imaju spolne odnose naginju ovisnosti o alkoholu i drogama i da često imaju školskih problema. Oni su isto tako utvrdili da seksualno aktivne djevojčice često pate od depresije, samoponižavanja, usamljenosti, pokušaja samoubojstva.

U vremenu u kojem živimo predbračni seks otvara vrata spolnim bolestima uključujući i SIDU. U porodilištima afričkih bolnica, u kojima obično leže neudate trudne djevojke, 40% je inficirano HIV-om.

Predbračni seks može negativno djelovati na psihu i na daljnji brak. Ima puno oženjenih muškaraca koji priznaju da svoje žene stalno uspoređuju s prošlim ljubavnicama ("djevojkama") i da se osjećaju kao zatočenici. Nije tajna ni to da muševci koji saznaju o prijašnjim vezama njihovih žena odjednom počinju omalovažavati svoje žene.

Žene čiji muševci izlaze s drugim ženama često se pitaju: "Jesam li ja manje aktivna od njegovih prijateljica?" I sasvim je prirodno da se muž pita: "Ako ona nije bila spremna čekati na mene prije našeg vjenčanja, zašto onda da si umislim da će se sada samo sa mnom moći zadovoljiti?"

Predbračni seks je takozvano "plodno tlo" za usporedbe, optužbe i nepovjerenje koji mogu uništiti brak.

ISPIT IZ KRŠĆANSTVA

- Vjeruješ li u uskrsnuće?
- Ma hajde, molim Te, Uskrs danas, ovdje, na kraju dvadesetog stoljeća?!

- A, ratovi, ubijanja, glad - danas, ovdje, na kraju 20. stoljeća...

"Uskrsnu Isus doista, uskrsnu kako je rekao!" Ima li radosnije vijesti za ovaj prenapeti svijet od uskrsnuća pravog čovjeka? Ima li većeg izvora radosti od riječi obećanja pravog Boga? Ipak, često je teško napraviti taj skok iz nevjere u vjeru. Još teže je objasniti, približiti tu predivnu istinu čovjeku koji se brine o svemu i svačemu, najviše o materijalnoj egzistenciji... Zato, ako još uvijek imate pitanja kako je to moguće i kako će to biti, pročitajte ovu priču, pa će vam, nadam se, biti jasnije.

Puno vas pozdravlja

Sunčica

Evandjelje u slikama

Bio jednom jedan dobar čovjek. Gledao je gusjenice koje baš i nisu bile lijepe i suosjećao je s njima i njihovim teškim načinom života. Samo su gmizale iz sata u sat, iz dana u dan sporo se uspinjući od stabljike do stabljike, od debla do debla tražeći što će proždrijeti. Tako ništa nisu mogle znati o ljepoti sunčanog dana, o dugi u oblacima, o pjesmi slavu... Samo su gmizale i žderale. I dobar čovjek poželi uljepšati život gusjenicama, otkriti im istinu o njima: "Ako budu znale" - razmišljao je - "što će iz njih jednoga dana postati, ako saznaju da će se jednoga dana preobraziti u prekrasne leptire, sigurno će živjeti s više radosti i nade; znat će da se život ne sastoji samo u žderanju i da smrt nije kraj. Kako će se samo radovati!" -

mislio je. I dobar čovjek priđe gusjenicama i počeo im navještati radosnu istinu o njima: "Postat ćete slobodne" - govorio je. "Nestat će vaše tromosti i gmizanja i moći ćete letjeti. I bit ćete lijepe, pune prekrasnih boja!" Ipak, gusjenice ga nisu slušale.

Shvatio je: "Ono buduće, leptirsko bilo je teško izreći na jeziku gusjenica." I dobar čovjek pokušao govoriti u slikama i poredbama: "Bit će vam lijepo kao... kao u velikom vrtu punom salate..."

Ali, ni tako nije išlo: gusjenice su i dalje samo gmizale i iz svoje gusjeničke perspektive mislile jedino na žderanje. I dobar čovjek pokušao ponovo, drugim, još uvjerljivijim riječima: "Vaša čahura, drage gusjenice, nije kraj! Vi ćete se preobraziti i dobiti ćete krila koja će svijetliti poput zlata. Ja sam to vidio i znam!"

No, gusjenice mu rekoše: "Pusti nas konačno na miru! Znamo da izmišljaš. Samo nas zadržavaš i odvraćao da ne žderemo!" I ismijale ga i nastavile dalje gmizati i žderati.

"On će preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suobličiti ga tijelu svome slavnome." (Fil 3,21)

Povodom dodjele oskara Američke filmske akademije

Vjerojatno zbog naslova očekujete da ću vam pisati o informativnim stvarima (koji je film dobio oskara i u kojoj nominaciji), ali to ste svi već mogli vidjeti preko malih ekrana, zato preskočimo te statističke podatke.

Najuspješniji film, "Američka ljepota" ("American Beauty"), osvojio je 5 oskara, a među njima i za najbolju glavnu mušku ulogu koju je u ovom filmu tumačio Kevin Spacey. Nije mi namjera pisati o ovom filmu pošto ga, iskreno, nisam ni pogledao, osim u insertima.

Želio bih iznijeti nekoliko mojih utisaka o filmu koji je, po meni, trebao biti i najbolji - "The Matrix". Ovo je najbolji film koji sam ja dosad u životu pogledao, a zašto možete i sami vidjeti kada ga odgledate. Dobio je 4 oskara, uglavnom za izvanredne zvučne i vizualne efekte a dobio je oskara i za najbolju montažu. Budući da je to naučno-fantastični film, nitko nije od njega previše očekivao ali je sa svojom nevjerojatno dobrom pričom zadivio sve koji su ga do sada pogledali. Keanu Reeves, u glavnoj

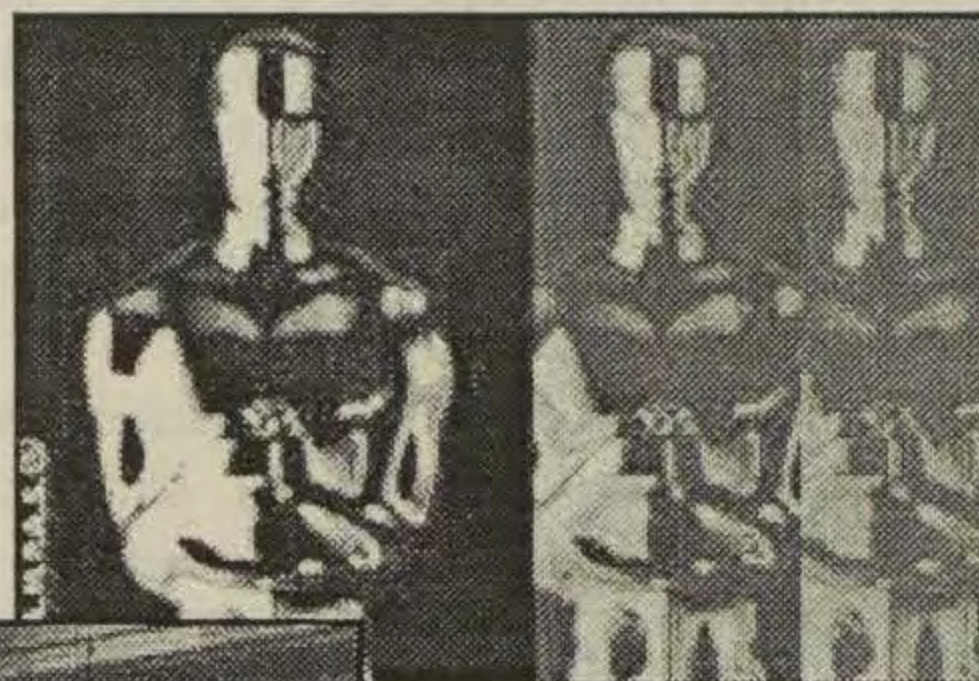

više neću reći da vam ne pokvarim zadovoljstvo gledanja.

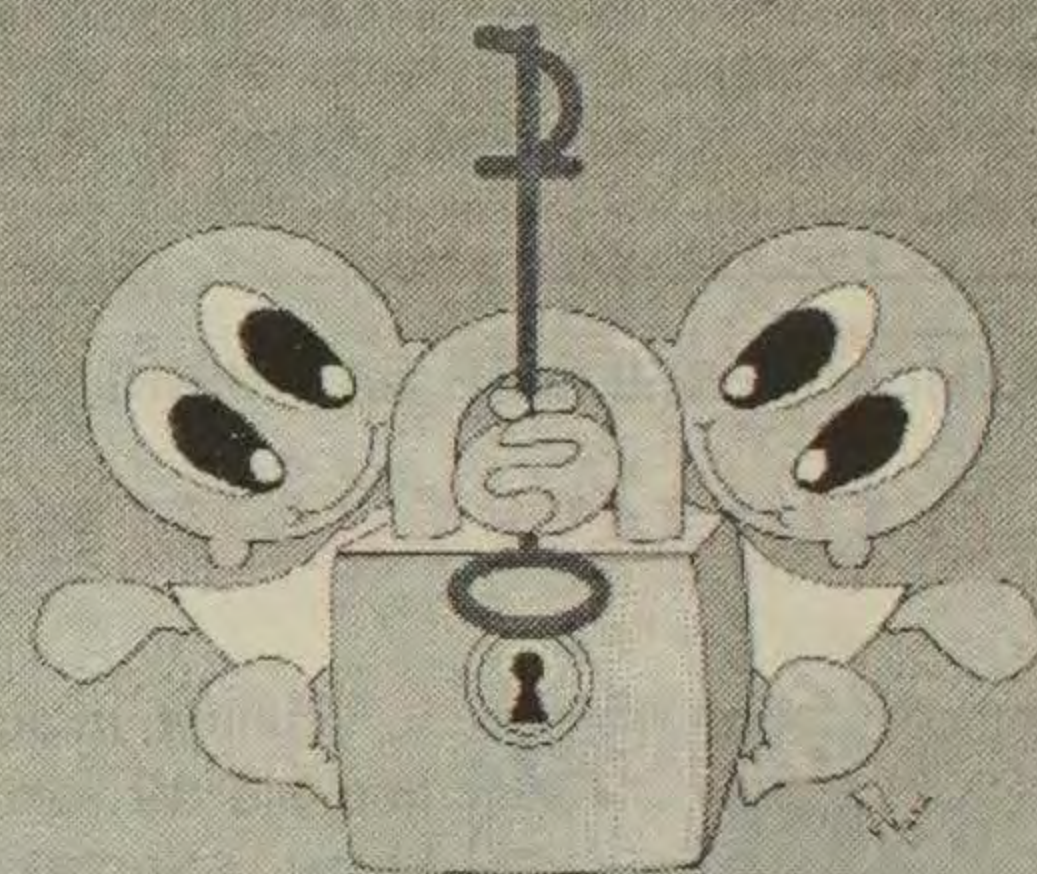
Još jedan savjet. Nemojte ići u kino gledati ovaj film ako ga kod kuće niste pogledali bar dva puta preko videa jer je Matrix film sa vrlo kompliciranom radnjom, a ako me ipak ne poslušate, pazite da ne propustite ni jedan dijelčić filma jer ćete se teško vratiti u radnju.

Toliko o ovogodišnjem oskarovcu "The Matrix" i nadam se da sam vas zainteresirao za ovaj film. Vrijedi ga pogledati.

Igor Čeliković

ulozi, tumači lik pod imenom "Neo", poznatog hakera na kompjutorima. Ne bih vam otkrivao priču jer vam onda neće biti zabavno gledati film, ali poruka ovog filma nikoga ne može ostaviti ravnodušnim. Ako se čovjek nastavi razvijati ovom brzinom, u tehničkom smislu, možda će jednog dana staviti u pitanje i svoje postojanje. Još ću vam samo reći da se ovo zapravo dešava zbog stvaranja umjetne inteligencije. Ni riječi

Prijateljstvo je samo u Kristu vjerno i sretno

Svim čitateljima i dobročiniteljima "Zvonika" sretan Uskrs i puno mira i radosti od uskrslog Gospodina želi Uredništvo

PRVA IZLOŽBA ODSJEKA ZA ŠLING

U HKC "Bunjevačko kolo" u Subotici je 3. travnja u velikoj sali otvorena prva izložba Odsjeka za šling Likovnog odjela ovog Centra. U svom pozdravu okupljenima na ovu izložbu a osobito veziljama, predsjednik HKC "Bunjevačko kolo" **Bela Ivković** rekao je među ostalim: "Naši osnivači su sanjali o tome da će 'Bunjevačko kolo'... biti mjesto gdje će se prikupljati naša ukupna baština i stvarati uvjeti za nova stvaralaštva. Čini se da ova generacija našeg Centra ima mudrost, snagu i moć da snove naših osnivača pretvara u

stvarnost. Sve nas raduje što je ovaj Odsjek za šling zaživio u našem Likovnom odjelu i što se na organiziran način u okviru našeg Centra obnavlja ovo staro umijeće..." Prisutnima se zatim obratila **Đurđica Orčić**, koja je na šlingu i diplomirala na Višoj školi za dizajn u Zagrebu. Ona je govorila o "šlingu" i ujedno otvorila ovu izložbu. Na ovoj izložbi dvadesetdevet "šlingovezača" izložilo je svoje radove.

U prigodnom kulturnom programu sudjelovali su tamburaški orkestar HKC "Bunjevačko kolo" i recitatori dramskog odjela a među uglednim gostima bila je i konzulica R. Hrvatske u Subotici **dr. Jasmina Kovačević**.

IZLOŽBA ŠARENH JAJA

Sutradan je u istom Centru otvorena, sad već tradicionalna, izložba šarenih jaja i prigodnih uskrsnih čestitki. O izložbi je govorio predsjednik Likovnog odjela **Stipan Šabić** a otvorila ju je **Jozefa Skenderović**. Budući da je ova izložba bila i prodajna, ona je brzo bila "osiromašena". /Zv/

ĐURĐINČANI U SVETOJ ZEMLJI

Neokatekumenski put, koji smo s pouzdanjem u Gospodina započeli prije tri godine, sada nas je poveo na ovo divno hodočašće. Na osnovu Kristovih riječi upućenih ženama: "Idite i navijestite mojoj braći da idu u Galileju" (Mt 28,10), osnivač ovog puta **Kiko Arguello** napisao je pjesmu za ovaj veliki događaj koji smo doživjeli: "Papa i mladi u Galileji 2000."

Sv. Otac, vođen velikom željom da učini ovo jubilarno hodočašće, pohodio je Svetu Zemlju u znak ljubavi i pomirenja. Susret i Euharistija koju smo slavili sa Sv. Ocem na Brdu blaženstava bili su kruna našeg sedmodnevnog boravka u ovoj zemlji. Papa je, kao Kristov namjesnik, ponovo proglasio Govor na gori, kao evanđelje za novi milenij. Svima prisutnima, od kojih je samo neokatekumena bilo 45.000, Sv. Otac je predao ove riječi da vjeruju u njih, da ih žive i nose širom svijeta kao Radosnu vijest za nove naraštaje.

"Pred vama su dva puta: put svjetlosti i put tame, put života i put smrti - rekao je Papa u svojoj homiliji - na vama je, dragi mladi, da izaberete onaj put koji će vas voditi u treće tisućljeće." Uz blagoslov koji je podijelio i otpustio nas u miru, Sv. Otac nas je, kao nekoć Isus svoje učenike, poslao u svijet da blagovjesnici budemo siromasima.

Ostalih dana hodočašća posjetili smo ova važnija mjesta Svete Zemlje: Nazaret, Betlehem, Jeruzalem. Obišli smo i druga mjesta, gdje je Isus naučavao, činio čuda, gdje je liječio tijela i duše, tješio žalosne i krijepio umorne.

Da je "jedan dan u domu tvome bolji od tisuću drugih", iskusi-la sam u Jeruzalemu, tom svetom gradu, gdje muka, smrt i uskrsnuće Gospodinovo postaju skoro opipljivi. I upravo to daje nam snagu Duha i smjernice za naš život: nositi križ svoj do potpunog predanja Gospodinu, u nadi uskrsnuća.

Na kraju svakog napornog ali radosnog dana, odmarali smo se u šatorskom naselju, uz samu obalu Genezaretskog jezera, okruženi plantažama maslina i naranči. Zvuci pjesme i gitara ispunjavali su zrak i dizali se prema nebu. Slavili smo Gospodina glasom, pljeskom ruku i plesom, slavili smo ga srcem. Svaku večer se orila iskrena i doživljena pjesma: "Kako su lijepi tvoji šatori, Izraele!" Mnoga poznanstva ovdje nastala bit će dragocjena, a neka će ostati zauvijek. Tri para mladića i djevojaka iz Pule došli su ovamo s namjerom da tu, pred Gospodinom i pred nama sklope zaruke.

Na vidikovcu u Jeruzalemu: Josip Bako, Ivan i Verica Dulić

Među mnoštvom iz 80 zemalja svijeta, gdje do sada postoje neokatekumenske zajednice, našli smo se i nas troje iz Đurđina. Svi smo mi došli vođeni jednim Duhom, svi smo donijeli da prikazemo Gospodinu svoje brige i nevolje, svoje radosti i nada-nja. Došli smo da se nagledamo lijepih krajolika Svete Zemlje, da se nasitimo kruhom i riječju, da donesemo blagoslov svojim domovima, svojim prijateljima i svim ljudima dobre volje. Da se ove korizme možemo ljubiti u dimenziji križa te dočekati Uskrs kao pravu Kristovu pobjedu i početak novog života.

Zahvaljujem Gospodinu što me je pozvao da učinim hodočašće i što mi je puno puta pokazao kako je vjeran.

Svim čitateljima Zvonika, a pogotovo onima koji se ove godine spremaju u Svetu Zemlju, želim svaki Božji blagoslov te da se hrabro pouzdaju u Gospodinovu ljubav i providnost.

Verica Dulić, Đurđin

PONOVO "GOSPA PIŠE!"

Na stotine umnoženih pisama kruže našim župama i počinju već poznatim "Pozdrav od Lurdske Gospe"!

I ja sam ovih dana poput mnogih od Vas, dragi čitatelji, dobio pismo od "Lurdske Gospe"! Umnoženo na šapirografu, dosta točno adresirano sa subotičkim poštanskim žigom. I moje pismo, kao i Vaše, počinje ovako: "Pozdrav od Lurdske Gospe!". Poanta toga, nekršćanskog pisma, napisanog u ime Isusove majke jest prijetnja i upozorenje - za sada nemojte slati nikakve novce /.../ ali se pismo mora umnožiti u 20 primjeraka i poslati znancima i prijateljima, inače će ti se desiti nešto loše kao što se desilo nekome u Engleskoj...

Moja je znanica isto pismo dobila rukom ispisano jer je prvi primatelj, zlu ne trebalo, izvršio naredbu i 20 pisama istog teksta ispisao rukom!

Jedna mi je mlada majka kazala da je takvo pismo odmah spalila, ali ju je kći opomenula: "Ti u ništa ne vjeruješ." Doista se postavlja pitanje što činiti u takvim prilikama.

Prije svega svaki kršćanin zna da draga majka Isusova nema potrebu da nam išta piše, a pogotovu ne Lurdska Gospa. Isto tako nekršćanski je u svoj duhovnoj slobodi misliti kako je baš mene Gospa izabrala i šalje mi pozdrav. Uvreda je to za kršćanina, a velika za Gospu. Ovi se u svojem pismu bave bapskim prijetnjama i mudrijaški najavljuju ono o novcu - za sad ne slati novac... Znači bit će i: od sad slati?!

Što čovjek mora znati u tim prilikama? Prvo da to nije nikakva novost. Do sada je bilo bezbroj puta takvih pisama (kao na pr. Lanac sv. Ante - op. ur.) i, recimo otvoreno, prijetećeg sadržaja a sve se svodi na prevarantstvo i zaradu grupe koja lovi u mutnom među nedovoljno poučenim kršćanima...

Joza

Valja napomenuti da svaki kršćanin koji se uključi u ovu "akciju" očituje da je sujevjeran i griješi zbog pomanjkanja vjere i pouzdanja u Boga. Kako bi nam lijepo bilo kad bismo na temelju 20 poslanih kopija ovakvog pisma osigurali sebi sreću i blagostanje. Pravi kršćani znaju da je izvor prave sreće u življenju po Božjim zapovijedima! (Op. ur.)

NAVJESTITELJ I SLJEDBENIK SVJETLA

U apologetskom dijelu poslanice Galaćanima sv. Pavao opravdava svoje poslanje: "Evanđelje koje sam propovijedao nije ljudska stvar, niti ga ja primih niti naučih od nekog čovjeka, već objavom Isusa Krista" (Gal 1,11).

Porijeklom iz Tarza, grada cilicij-skoga, Pavao prima odgoj u tradicijski strogom farizejskom duhu. Šatorar po zanatu, vatrena temperamenta, odličan student učitelja Gamaliela, najbolji od vršnjaka, izvrstan poznavatelj Zakona.

Naprednost u židovstvu budi u njemu neprijateljski stav prema novoj sekti zvanoj kršćanstvo. Postaje najvatreniji progonitelj Crkve Kristovih sljedbenika "koja potječe zbilja od Boga" (Dj 5,39). Pavao proganja Crkvu koja je pozvana na "vječni život" (1 Tim 6,12), koja vjeruje da je Krist "nada slave" (Kol 1,27), "kruh života" (Iv 6,48).

Djela apostolska opisuju međusobni odnos vjernika nove Crkve: bili su jedno srce i jedna duša, sve je među njima bilo zajedničko, nitko nije oskudijevao, a apostoli (poslanici) Isusovi uživaju autoritet i odvažno svjedoče uskrsnuće.

Na putu za Damask gdje želi otkriti "pripadnike ovog Puta" (Dj 9,2), doživljava očit, konkretan i jasan poziv na obraćenje. Mjesto progonstva postaje mjesto primanja darova Duha Svetoga i krštenja na novi život.

Progonitelj postaje sljedbenik Kristove nauke, nositelj apostolske službe, koji djelima u novom životu zbunjuje zajed-

nicu Židova u Damasku.

Novi život provodi "u vjeri u Sina Božjega" (Gal 2,20), koji "daje Duha" (Gal 3,5) i slobodu darovanu željom da ljubavljemo služimo "jedan drugomu" (Gal 5,13). Snažno ukorijenjen u Krista, nastoji ukazati na svu širinu, dužinu, dubinu, visinu njegove ljubavi! U Korintu je govorio: "Težite za ljubavlju! Vruće čeznite za duhovnim darovima!" (1 Kor 14,1), kako bi imali "puninu vjere" (1 Kor 13,2). Živim riječima gradi budućnost srca ljudi i žarko moli da nutrina čovjekove duše uvijek bude pripravna dopustiti i spoznati vječno ušatorenje Kristove ljubavi. Upaljene svijeće i oblaci tamjana tada neće biti uzaludni.

U jednoj pjesmi naših ove stihove: "Nemoj dopustiti, srce probodeno, da postanemo siromasi, tražeći ljubav zatvorenih srdaca." Otvoreno srce će iz Duha "žeti život vječni" (Gal 6,8), ponos iz križa "Gospodina našega Isusa Krista" (Gal 6,14), Kralja vjekova, Vladara naroda, Pastira stada svog, Sina živoga Boga koji dođe po obećanju u svjetlosti svega svijeta.

Doživljujući i slijedeći takvo svjetlo, život sv. Pavla dobija puniji smisao, bogatije plodove i ispunjenu nadu. "Nisam trčao uzalud" (Gal 2,2) za vječnu Riječ i konačni cilj - domovinu na nebesima, nebeski Jeruzalem.

Katarina Čović

PROLJEĆU SE VESELIMO

*Čim nam sunce jače grane
snijeg se topi na sve strane.
Zbogom zimo mi velimo,
Proljeću se veselimo.*

*Ispod snijega gle već viri
prvi vjesnik - cvjetić bijeli.
Radosno ga pozdravimo
Proljeću se veselimo.*

*Sakrivenu ljubičicu
daj pronađi u grmiću.
Čim joj miris osjetimo
Proljeću se veselimo.*

*Zelena travica sad već raste
doletjele s juga laste.
Ko znance ih pozdravljamo
proljeću se veselimo.*

*Na nov život sve se budi
uranili vrijedni ljudi.
Na posao požurimo
Proljeću se veselimo.*

*Za oštricom lakog pluga
izvila se brazda duga
Orač Božju pomoć prosi
i proljetnu radost nosi.*

Marija Vujković Lamić
Pavlovac kod Subotice

Uređuje: Jakob Pfeifer

"BRAČNI" EKUMENIZAM

Čitajući ovo razmišljanje čitatelj bi na koncu mogao zaključiti da se ustvari radi o "bračnom" ne-ekumenizmu, a koji proistječe iz, kako mi to kažemo, "mješovitih brakova". O ovom pitanju govori i piše mostarski biskup **mons. Ratko Perić** u svojoj knjizi: EKUMENSKE NADE I TJESKOBE.

"Možda se nigdje naša ekumenska svijest i nemoć nije pokazala tako kukavnom kao na terenu mješovitih brakova. Svjesni smo da u tome ima mnogo različitih implikacija: religioznih, moralnih, nacionalnih, sentimentalnih, privatnih pa i društvenih. I nemoguće je sve to ne imati u vidu kad se želi ekumenski pristupiti tome pitanju." Biskup Perić za primjer navodi statistiku župe Trebinje, u kojoj je svojevremeno bio župnik. Trebinje, koje u to vrijeme nije imalo ni 20.000 stanovnika, imalo je 120 mješovitih brakova. Jedan župnik priča da u Sarajevu 1977. godine uopće nije primljen na blagoslov kuća u više od 700 obitelji, od toga je oko 690 mješovitih brakova.

Na temelju ovoga biskup Perić veli:

"Dakle, više se ne prakticira uglavnom nijedna religiozna forma. Nisu to više ni rubni, ni anonimni, ni sezonski, ni ikakvi kršćani (osim u matičnim crkvenim knjigama). Imajući u vidu činjenicu određenih katoličko-pravoslavnih brakova, morali bismo se čuditi kako to da su te male obiteljske stanice, umjesto da budu plodišta ekumenizma, razumijevanja, međupoštovanja i obogaćenja vjere, u dosta slučajeva postale stratišta kršćanskog a počesto i ljudskog vjerovanja, i grobišta nacionalnog identiteta. Ne mislim tvrditi da u istorodnim i istovjernim obiteljima nema životnih problema, ali je poznata stvar da se u mješovitim brakovima mogu podvostručiti takvi problemi."

Biskup Perić zatim nastavlja ovako: "Ne snosimo li mi svećenici, posebno naše više hijerarhije, katolička i pravoslavna, određenu odgovornost baš u takvim slučajevima? Mnogi se pothvati često ne mogu spriječiti, ali ima ih dosta koji bi se dali barem liječiti. Čini se da je liječenje prepušteno snalažljivosti i inicijativi pojedinih svećenika. Na planu opće Crkve, Katoličke i Pravoslavne, imamo premalo jasnih zajedničkih smjernica. A one bi bile potrebne kao kiša raspucaloj zemlji."

Na koncu ovoga priloga, nažalost, mogu samo dodati da ni u Bačkoj stanje nije bolje što se tiče mješovitih brakova.

U AGONIJI!

Pomoći svakome koji je na samrti, napose onima koji su izvan Crkve! - ova rečenica potakla me je da na jednom susretu laika ispričam svoje iskustvo. Nedugo poslije mog odlaska u mirovinu, moj muž, koji je bio ateista, jako se razbolio, tako da je po završetku liječenja ostao ograničeno sposoban. Takvog sam ga njegovala punih 10 godina. Svaki put kad bih se vratila iz grada ispitivao me je o tome tko je od njegovih prijatelja i poznanika umro. Jednog dana sam razmišljala o tome što će biti ako ja prva umrem. Ubrzo sam poslije toga o ovoj temi razgovarala sa svojim mužem. Zamolila sam ga, ukoliko ja umrem prva, da mi pozove katoličkog svećenika koji će me pokopati. A ti? - postavila sam pitanje mužu?! Energično je izjavio da njega pokopam bez prisustva svećenika. To je za mene bila njegova posljednja želja. Nakon tog razgovora prošla su otprilike tri mjeseca i on je doživio još jedan srčani udar - više nije mogao govoriti, no bio je još svjestan. 5. lipnja popodne bili su njegovi zadnji časovi. Pored njega smo ja i kćer. Disanje mu je isprekidano. Očajno me traži očima i nešto mi hoće kazati, ali ne znam što. Upitah ga da li je nešto važno? Očima i rukama daje mi znak da jeste. Sad sam ja očajna što mu ne mogu pomoći. Molim u sebi dragog Boga da mu olakša muke. I tada mi dolazi Isus u pomoć, koji mi kaže: "Uzmi blagoslovljenu vodu!" Isti tren uzimam blagoslovljenu vodu te u nju močim palac i njime mu pravim znak križa na čelu, ustima i grudima, a u sebi molim: "Gospodine Bože, oprostí mu sve grijehе koje je počinio protiv tebe mislima, riječima i djelima. Amen!"

On tada otvara oči i kao da me pita što je to bilo? Ja odgovaram da je sve u redu i da se proba malo odmoriti. I dalje se molim Bogu u sebi, i od tog časa njegovo teško disanje postajalo je sve tiše, i nakon sat vremena je mirno izdahnuo.

Nakon njegove smrti imala sam grižnju savjesti zbog toga da nisam možda sve uradila kako je trebalo? Možda sam mu mogla pružiti više ljubavi, strpljenja, razumijevanja? Ovo sam sve ispričala svom župniku koji mi je predložio da tražim oprostenje preko Boga od muža, ako sam mu nešto za života našao učinila! Pošto smo svi samo jadni grešni ljudi koji često padaju, molila sam Boga da ono što ja nisam bila u stanju učiniti za muža da On to dopuni. Danas sam itekako zahvalna Bogu što mi je omogućio da mužu olakšam bar te zadnje trenutke njegova života. Poslije nisam više imala grižnju savjesti jer je moj život i dalje u Božjim rukama!

G. T.

BRZA AKCIJA ZA OBITELJ BEZ STRUJE

Majka s troje djece već je duže vrijeme bez struje u kući - objavio je poslije sv. mise u crkvi sv. Roka župnik **Andrija Anišić** i zamolio da se novac za ponovno uključanje struje skupi u što kraćem roku. Novac se mogao dati u fond sv. Antuna ili njemu osobno. Nakon svake mise javilo se nekoliko ljudi i dalo svoj prilog i tako je već istoga dana sv. Antun doista skupio dovoljno novca za spomenutu obitelj. Ova je akcija pokazala da smo osjetljivi za probleme drugih i da možemo brzo pomoći.

K. Č.

APILEPSIN JE PRONAĐEN

Nakon objavljivanja vijesti da je djevojčici iz Sonte, oboljeloj od epilepsije, potreban lijek Apilepsin, u uredništvo Zvonika stigle su tri kutije ovog skupog lijeka. Darovatelji žele ostati anonimni i djevojčici žele ozdravljenje.

Hvala Bogu, ljubav je bila konkretna u ovim primjerima. Ponekad nije lako priznati da si siromašan pa se takva naša braća teško očituju i zatraže pomoć. Stoga je potrebno u svim župama organizirati velik broj aktivista koji će pronaći onu našu braću kojima je potrebna pomoć i na kršćanski je način i pružiti.

/Zv/

UBIO SAM OKO 48.000 BEBA!

U travanjskom broju "Svedoka" objavljena je doista potresna priča beogradskog ginekologa dr. Stojana Adaševića koji otkriva zašto već dvanaest godina nije izvršio ni jedan abortus. Kako se danas mnogi liječnici rijetko zapitaju što to čine kada vrše "čišćenje" ili abortus, prenosimo svjedočenje ginekologa koji je spoznao...

"Da, abortus je jedna vrsta ubistva! I to vrlo podmuklog. Ubija se čovek koji se ne može braniti. Po meni je mnogo poštenije uleteti u neki skup ljudi, izvući "kalašnjikov" i pucati jer postoji šansa da neko skoči na napadača i da ga spreči u tome. Tu bar neko može da se brani."

*** Što je utjecalo na ovog beogradskog ginekologa da donese odluku da više neće izvršiti ni jedan abortus?**

DR. ADAŠEVIĆ: Godinama pre donošenja te odluke, neki ljudi su me ubeđivali da je to što radim - ubistvo. Međutim, ja sam tvrdio suprotno. Govorio sam, da prilikom nasilnog prekida trudnoće, ne ubijam čoveka i da to u stvari i nije čovek već grupa ćelija. Međutim, uvođenjem ultrazvuka, i moje mišljenje je počelo da se menja. Jer tek na ultrazvuku vidite ručice, nogice, vidite dete koje se pomera... Ono što je bilo presudno u odluci da prekinem sa "izvođenjem" abortusa, koje sam radio legalno, bio je jedan događaj. Kod jedne

pacijentkinje uradio sam ultrazvuk. Video sam već formirani plod, ručicu deteta... Kada sam pristupio namernom prekidu trudnoće, najpre sam izvukao ruku iz koje je visio živac i stavio sam je na kompresu, na kojoj je bio jod. Ruka je počela da se mrda. Zatim sam izvukao nogu, iz koje je također virio živac i stavio na kompresu sa jodom pa je noga počela da se mrda. Bilo je strašno! Onda nastavim dalje i možda mi nećete verovati izvučem srce! A ono pulsira! Kako je delovima tela nestalo kiseonika, tako je i njihovo mrdanje polako prestajalo. To je definitivno presudilo da prestanem da vršim abortuse.

*** Koliko ste ljudi Vi "ubili"?**

DR. ADAŠEVIĆ: Ubio sam oko 48.000 beba! Više od četiri Bačke Palanke!

*** Odluka Sinoda Srpske pravoslavne crkve da uskrati pričest lekari-ma koji vrše abortuse izazvala je u javnosti buru reakcija i neku vrstu medijskog šoka. Kako vi gledate na tu odluku?**

DR. ADAŠEVIĆ: Ja do sada u rukama nisam imao ništa napismeno o tome, tako da o tome ne mogu ništa ni da kažem. Ne znam zbog čega bi to bio šok. Jer ako se predstavljate za vegeterijanca, onda jedite zaista samo vegeterijansku hranu, a nemojte jesti i meso. Ako pričate da ste hrišćanin, pravoslavac, onda se ponašajte u skladu sa tim principom. Peta Božja zapovest kaže: "Ne ubi!" A abortus je, po meni, legalizovano ubistvo. Svetootačka pravoslavna crkva ima 2. i 8. pravilo Svetog Vasilija, koje kaže da se svako onaj ko izvrši nameran prekid trudnoće izopštava iz crkve na minimum deset godina!

*** Svojevremeno ste jednom poznatom profesoru, na televiziji, postavili pitanje: ko je kriv što u ovoj zemlji jedna populacija izumire, a druga se drastično uvećava? On Vam je rekao da nema odgovor. Možete li se setiti, koliko Vam je Šiptarki u toku karijere došlo na abortus?**

DR. ADAŠEVIĆ: Pitanje je vrlo zanimljivo, ali "prelistavajući" podatke u glavi, ne mogu da se setim ni jedne Šiptarke ili muslimanke.

O EKOLOGIJI NA OBITELJSKIM SUSRETIMA

Na mesečnim "Obiteljskim susretima" u župi sv. Roka o temi "Zaštita okoliša u svetlu sedme Božje zapovijedi" govorio je Antun Skenderović, inženjer agronomije. On je govoreći o zraku, vodi i zemlji istakao kako su to dobra koja je Stvoritelj darovao ljudima cijeloga svijeta i svakog vremena i zato se prema tim dobrima svatko mora odnositi odgovorno. On je naglasio, pozivajući se na termin "grijech struktura" mons. Josipa Bozanića,

kako je najprije društvo - odnosno strukture vlasti - odgovorno za zagađenje okoliša i neumjereno trošenje prirodnih bogatstva ali je postavio pitanje i kolika je moralna odgovornost svakog pojedinca u zaštiti okoliša?! U dopuni predavanja župnik Andrija Anišić je rekao kako su moralni problemi ekologije sada već sastavni dijelovi svakog udžbenika moralne teologije i da Crkva ovoj problematici pridaje veliku važnost pozivajući

svoje članove na odgovorno ponašanje. On je naglasio da rješavanje ekoloških problema ne treba očekivati samo na općem i društvenom planu nego da je i svaki pojedinac odgovoran u svojoj sredini, u "svom okolišu" te da je doprinos tomu već i to ako svaki pojedinac pazi da ne baca smeće svugdje oko sebe ili recimo "žvaku", jer i ponašanje pojedinaca utječe na ono opće područje...

Ove večeri, budući da je bio kao gost u Subotici, o Beogradskoj biskupiji te o karitativnim potrebama i problemima u toj biskupiji govorio je mr. Zvonko Blaško, direktor Caritasa i sužupnik katedralne župe Krista Kralja u Beogradu. /A. A./

Piše: Alojzije Stantić

Posvetilište

Blagovanjem posvetilišta označen je kraj šestonediljnog posta, razni odricanja i suzdržavanja, s kojima se počelo na Čistu sridu, prvog dana korizme. Korizmena post virnika nije samo odricanje od rane i pića, težnja za umirenijim životom, već je njezin smisao popunjen molitvom i milostinjom. Po tom se razlikuje korizmena post od drugi povoda za post tokom godine.

Samo su korizmenu post na Čistu sridu naši stari obilježili i spremanjem kujne: najpre su temeljno ošikarili lušijom sve sude u kojima su spremali i iz koji su ili ranu. Oni su kadgod tog dana počeli postit, a tušta nji makar onda i na Velik petak i sušit, rad tog su itekako vodili računa da ni mrlja masti sa sudi ne dospije u posnu ranu koju će ubuduće ist. Po adetu, svudan su postili sridom i petkom, a revnosniji su tim danima dodali još i subatu. Post su brez teškoća podneli i muškarci, jel u to vrime još nisu radili teške ratarske poslove na njivi, pa nisu imali potribu za jačom i obilnijom ranom.

Salašari su korizmeni virski život upotpunili molitvom križnog puta pod atarskim križom, a na svakog je došo red i da pokatkad nuz pridiku tu molitvu obavi u crkvi, jel rad nezostavni obaveza na salašu većina nije mogla istog dana ić u udaljene crkve. Iz nedilje u nedilju ponavljanim načinom života došla je i Velika subata koja je obilježena spremanjem posvetilišta i drugom ranom za proslavu Uskrsni blagdana.

Kako se samo jedared godišnje u crkvi blagoslovi ljudska rana (1), ona se tako spravi i nosi kako priliči tom svečanom virskom činu, a izbor ila je uvijek isti: jedan od više pleteni kolača (*zakuvan iz brašna i mlika, krenit kvasom*), jagnjeća pečenica (*pečeno meso*), kuvana svinjska šunka, koji (*nikolko*) par pušeni divenica, kuvani jaja u lupinji, natrenican ren i zelen luk, ako ga je bilo u to vrime. Količina rane u posvetilištu je prema potribi i mogućnosti obitelji, vodi se računa da ne omali al i da dotekne za goste. Posvetilište se izgledno spremi, nosi najčešće u bilim uštirkanim čaršapom obloženom košaru za košulje (*pljosnat, pleten košar*), a ako ga je manje onda u ovećoj kotarci. U većim salašarskim obiteljima kadgod su spremili toliko rane da njim nebi stala u košar, zato su u posvetilište spremili veći dio od svačeg.

Običaj blagoslova ila spominje se još u Bibliji, di se opisuje Pasha ko prolični kućni blagdan kad su se Židovi blagovanjem jagnjeta il jareta sićali i slavili izbavljenje iz egipatskog ropstva. Uspominu na ovaj događaj su priuzeli kršćani i on se blagoslovom i ilom posvetilišta u nas sačuvo do danas. Izbor ila za posvetilište je vrimenom podešen životnim prilikama naši salašara, koji nisu bili ovčari, al su bili na glasu po odranjivanju svinja, pa otud taki izbor rane u posvetilištu.

Spremanje posvetilišta je izazov ukućanima, jel je nos postom izgladnilog tila priositljiv pa ga itekako najpre nadraži na Veliku subatu ujutru miris tek ispečenog kolača u krušnoj peći. Tom izazovu se malo posli pridruži miris zajednog kuvanja pušene šunke i divenica koji se daleko osti i čini se ko da prodire kroz debele zidove kujne. Posli su u toj vodi skuvali jaja, koja kroz lupinju upiju u se šmek pušenog mesa, pa su rad tog drugačija. Spremanje posvetilišta cilo prija podne je

vižbanje reduše da barata s tom izazovnom ranom, a da je ne košta. Taka rana i tako u slast se ide samo jedared godišnje, pa je valjda i rad tog u uspomini svakog postom izgladnilog čeljadeta, a osobito nevirnika koji se makar jedared nasitijo posvetilišta.

Na Veliku subatu posli podne kad se u crkvi obavlja blagoslov posvetilišta, svud se skupi svita katkad i više neg na Uskrsnuće. Sićam se kadgodašnjeg blagoslova posvetilišta u bajmačkoj il durđinskoj crkvi, kad se narod nije mogo poređat jedan do drugog u crkvi, pa je dosta nji na blagoslov čekalo sa spoljašnje strane zidova. Blagoslov je kratak crkveni čin, a najviše vrimena svećenik provede dok ne blagoslovi, poškropi svetom vodom sva posvetilišta.

Na blagoslov ila su se oko crkve sjatili svi lokalni prosjakovi i sirotinja da isprose milostinju u rani. Naši stari su bili na glasu ko veliki majstori šporovanja, al prema prošnju svako je bijo blaga srca i darežljiv pa tako i s posvetilištem, skoro da nije bilo čeljadeta a da prema osićaju darežljivosti potrebitima nije udilijo milostinju: po koje jaje, il unaprid spremljen komad divenice il šunke. Tušta reduša je za sirotinju ispeklo kolač, s nakanom da i tim ljudima dotekne posvetilišta, jel je i njima Uskrs.

Niko nije zavirivo u kesu koliko su rane skupili prosjakovi, nit njim je kogod na tom zavidiyo, al iako baš ljudi nisu bili Bog zna koliko izdašni u milostinji, mož pritpostaviti da su od toliko svita naprosili posvetilišta da je svakom doteklo da ljudski otpravi Uskrs.

Prema blagoslovljenom ilu iz posvetilišta ljudi su se odnosili s velikim poštivanjem. Ili su ga samo u Uskrsno vrime, a s ostatkom ila su postupali kako i priliči odnos prema blagoslovljenoj rani: mrvice kolača su posli ila skupili i istresli piležu, a košćure zakopali duboko u zemlju na njivi il u bašči, da ji vaške ne mogu nanjušiti i iskopati, da ji idu il razvlače po avliji.

U korizmi se više moli neg u bilo kom drugom vrimenskom razdoblju, a dariva se još uvijek i od posvetilišta, a u novije vrime se i Crkva bavi sakupljanjem milostinje, uglavnom rane i odila za potrebite. Iako danas živimo u vrlo teškom vrimenu, ono za tušta ljudi nije toliko teško da iz svoji, većinom skromni mogućnosti ne mogu odvojiti dio za one koji nemaju još ni toliko. Na potribu davanja milostinje nas potiče Crkva i tako nasliđe od naši stari.

Naši stari su imali u duši potribu davanja milostinje, ko da ji je svitovo stari Tobija: "... Ne okreći lica od siromaha, pa ni Bog neće okrenuti lica od tebe. Od onoga što imaš i prema tome koliko imaš udijeli milostinju..." (Tob 4, 7-8), tako je bilo njevo životno virovanje, kad je bilo nezamislivo da kogod otvori vrata i prosi milostinju, a da mu se ona ne udili makar i od skromni mogućnosti. Naravno, triba razlikovat davanje milostinje potrebitom od onih koji su kobajage potrebiti, a u stvari to njim je životni poziv, prose da bi umisto rada živili od milostinje.

(1) - ovo ne vridi u slučaju kad se i vino ubraja u ranu. Na dan sv. Ivana (27. prosinca) vrši se blagoslov mladog vina.

Piše: Stjepan Beretić

Prije 100 godina umro je ugledni subotički župnik

Matija Mamužić

(III. dio)

Dva monoštorska Matije

Kao što župljani župe svetoga Petra i Pavla u Monoštoru još uvijek pamte svoga mladog župnika, kasnijeg biskupa Matišu Zvekanovića, tako su na početku 20. stoljeća spominjali još jednog Subotičanina: svoga kapelana Matiju Mamužića. Dok su Zvekanovića spominjali kao revnog župnika, Mamužića su pamtiti kao gorljivog kapelana. U Bačkom Monoštoru se istakao kao kateheta.

Župnik koji je volio djecu

Matija Mamužić je u Subotici 13 godina bio kapelan. Nastavio je istim poslom i kad je postao župnik, kao kad je bio kapelan. Bio je kateheta u pučkim školama i u državnoj učiteljskoj školi. Pratio je i čitao sve tadašnje stručne pedagoške i katehetske časopise. Volio je katehezu i kad je kao župnik postao ravnateljem svih katoličkih škola u gradu. Svakog mjeseca je oko sebe okupljao katehete. Propitivao se čak i o tome što su ostvarili od propisane građe. Njegovo široko obrazovanje i iskustvo privlačilo je mlade svećenike na mjesečne sjednice. Katehete i đaci su se radovali Mamužićevim dolascima na satove vjeronauka. Koncem prošloga stoljeća je neznatan broj djece pohađao školu, a školovanje djevojčica je bilo tek u povojima. Njegovim zalaganjem i velikom ustrajnošću Prvog ženskog društva došle su u Suboticu časne sestre Naše Gospe da otvore škole za žensku mladež. Uz nadbiskupa Haynalda velik je dar za samostan, internat, školu, dječji vrtić i sirotište dao i Mamužić. Tako su djevojčice i djevojke prve dobile svoje ustanove. Učenice su bile različitih vjera i narodnosti.

Župnik koji je volio mlade

Osnovao je Katoličko momačko društvo da se tako pobrine za buduće majstore. Nekolicini mladih nastavnika i učitelja je osobno davao plaću. Od učitelja i odgojitelja je tražio izvještaje o ponašanju, napretku i uspjehu pojedinih đaka u školama i zavodima njemu povjerenima. Osnovao je i Katolički krug da se u toj ustanovi mladi intelektualci i muševci druže i okupljaju kao katolici. Kad su gostovali predavači koji nisu znali

hrvatski jezik, Mamužić je prevodio predavanja. Osnovao je i Društvo svetoga Vinka i Narodnu katoličku kuhinju svetoga Antuna. Jedva je tko znao kome i koliko dijeli. Njegov rad su podržavali čak i politički protivnici jer su nadasve cijenili njegovu iskrenost i zauzetost za ono najvažnije.

Župnik koji je živio za svoju župu

Brojem vjernika njegova je župa nadvisivala mnoge biskupije. Pa ipak, kao da Mamužić nije zanemario ni ljepotu crkve, ni duhovnu obnovu. Dao se na prosvjetu i socijalni rad. Osim obnove današnje katedrale, 1894. godine organizirao je pučke misije. Subotičani su ga pamtiti i po ispovjedaonici. Danomice je ispovjedao. Širio je pobožnost Srcu Isusovu, Presvetom oltarskom sakramentu. Osnovao je Oltarsko društvo da se stara o sjaju oltara i crkve. Svake je nedjelje propovijedao i hrvatski i mađarski, što nije bila odlika gradskih župnika. Volio je hodočašća. Da i siromašnima omogućiti hodočašće, osnovao je Zakladu za svibanjske pobožnosti. Sam je predvodio i hodočašća i svibanjske pobožnosti. Kraj svega toga stalno se obnavljala današnja katedrala, koja je pred njegovu smrt u pravom smislu riječi uskrsla: s prozorima u boji, velikim zidnim slikama na svodovima, novim orguljama, kapelom Srca Isusova, kapelom Lurdske Gospe, koju je podigao o trošku svojih rođaka. U isto vrijeme je podigao i zgradu Katoličkog kruga.

Jubilejsko hodočašće u Rim

Mamužić je organizirao nadbiskupijsko hodočašće u Rim za svetu 1900. godinu. Subotica je bila središte za hodočasnike iz cijele nadbiskupije. Revnog župnika je omela smrt, pa su Subotičani morali u Rim bez svoga velikog i zaslužnog župnika.

Prema: Mamuzsich Mátyás emlékezete, Miasszonyunkról nevezett iskolánénék vezetése alatt álló szabadkai kath. polgári és elemi leányiskola értesítője az 1900/1901. iskola évről, Subotica, 1901, str. 3-15.

Oče naš, koji jesi na nebesima

1. U meni želje nisu mogle cvjetati. Samo u Tvojim misli korijen moga hoda mogao je ploviti. Ja nezaslužan, kao dar počeo sam kucati.
 2. Plovim, među mnogim lađama. Osjećam se usamljen. I sve mi se čini da sam svoj. Sve više što odmičem prema dubinama, manje sam samouvjeren. U olujama pogled upirem visinama. I tražim zaklon. Gdje mogu biti. I slutim zaliv u nečijem srcu, skruti.
 3. Ti, koji me podari. I moje misli protkao si željom: - Skrivena Darovatelja tražiti. Ostavio si sav svijet, same moje misli neka mogu pretražiti. I sve što više pribirem sve manje o sebi znam. Njišem se kao trska u ritu. Postajem svirala vjetra. Jedan pjev. I nestajem. Moj korijen duboko u Tebi je usađen. Ti tvorac. Ja u dlanu Tvom.
 4. Oče, rođen sam. Nisam sin... I tko sam?... Zagonetka. Samozvan uljez očinstvu Tvom. Hvastavi stvor, na putu uzničkom...
-
- U hodu zdruga upoznah mnoštvo patnika. Svi uzni vape: "Oče naš, koji jesi na nebesi".

Branko Jegić

Uređuje: s. Blaženka Rudić

JOŠ O PLAVIM SESTRAMA

Vjerojatno vam nije poznato da u Ruskom Krsturu živi i djeluje još jedna redovnička zajednica u plavom. To su Male Sestre. One su možda manje uočljive jer je njihovo redovničko odijelo poput radničkog odijela običnih ljudi. Mala Sestra (MS) Denisa poslala nam je tako sadržajno pismo te ćemo dopustiti da nam ona priča o bogatoj duhovnosti njihovog skrovitog života.

Naš je život toliko jednostavan...

Htjela bih da se kratko predstavimo. Tu smo već više od 30 godina. Među nama je živjela MS Marija Melanija iz ovog sela. Ostavila je svoju kuću da bude "manastir", kako kažemo ovdje. Pošto je naša utemeljiteljica MS Magdalena željela našu prisutnost među kršćanima istočnog obreda, Krstur je bio prilika da tu počnemo našu zajednicu Isusovih malih sestara. U isto vrijeme smo počeli i u Beogradu, u Aljmašu, a malo kasnije i u Zagrebu.

MS Melanija umrla je u listopadu prošle godine i sada smo samo tri sestre. MS Kristina je već 26 godina u Krsturu i poznaje skoro sve u selu. MS Martina je došla prije 17 godina, a MS Denisa prije nešto više od dvije godine.

Radimo jednostavne poslove, slično kao i naši susjedi. Dok smo imale više snage, radile smo na njivama i tako smo bile najbliže ljudima, upoznavale smo se s njima i ulazile u njihov život. MS Martina je zaposlena u staračkom domu, čisti ili radi u praonici. MS Kristina i ja dijelimo poslove oko kuće i vrta. Također nastojimo biti na raspolaganju onima koji nam dolaze ili idemo posjetiti one koji nas traže.

Naš apostolat je apostolat prijateljstva...

... biti tu radi Isusa za ljude kao Marija u pohodu Elizabeti, noseći Isusa bez riječi, tiho. Brat Karlo (Charles de Foucauld) kojega smatramo našim duhovnim ocem, poučava nas:

"Sav život, cijelo naše biće treba izvikivati Evanđelje na krovovima. Čitava naša osoba treba zračiti Isusom; svi naši čini, sav život treba izvikivati da smo Isusovi."

MS Martina na poslu u staračkom domu

MS Martina, Denisa i Mia Melanija s prijateljima pred ikonostasom u kapeli

U posjetu MS Denisa i Kristina

Ta žarka ljubav prema Isusu potakla nas je da ostavimo svoju obitelj, svoju domovinu, svoju kulturu; da se ukorijenimo u novu sredinu, da učimo od ljudi postati malene. MS Magdalena, koja je proživjela dva svjetska rata, nosila je u srcu čežnju za jedinstvom i pomirenjem među nacijama, rasama, vjerskim zajednicama. I zato je željela da živimo zajedno, iako različitog porijekla, da učimo poštivati i ljubiti u različitosti i tako širiti duh jedinstva. Ona nam poručuje:

"Voljela bih da vjerujete da je moguće istinsko prijateljstvo, duboka privrženost među bićima koja nisu iste vjere, niti iz istoga naroda, niti iz iste sredine... Potrebno je da vaša ljubav raste, malo pomalo postaje profinjenija. U svakom biću je lice Gospodinovo. Kako li je trpio u smrtnoj borbi i mi zbog nedostatka nježnosti i poštovanja u ljubavi."

... i mi zbog nedostatka nježnosti i poštovanja u ljubavi."

U središtu našega života je Isus

U središtu našega života je Isus, naš ljubljani brat i Gospodin, naš jedini or:

- Isus, Sin izji, koji je u svom preobilju ljubavi htio proći kroz stanje nepć maloga djeteta potpuno predanog u ruke drugih. To je stanje kadro ganuti i najtvrđa srca, najzativorenije duše, najveće gšnike, one koji trpe...

"Učnivši se djetetom tako nejakim i milim On nam dovikuje: Pouzđajte u mene, ne bojte se, približite se meni" (brat Karlo);

- Isus koji živio 30 godina kao običan radnik u jednom nepoznatom se Nazaretu, siromašan među siromasima;

- Isus koji je izmjerno ljubio do kraja; Isus prikovan na križ raširenih ruku za da nitko ne bude isključen iz Njegove ljubavi;

- Isus koji je uvijek živ i zagovara nas pred Ocem.

U molitvi smo od Isusa biti kao djeca pred Ocem, jednostavno biti tu i u razgovoru prijatelja s prijateljem, noseći u srcu radost i brige i nade ljudi s kojima dijelimo život. Naša kapelnica je stvorena svima koji žele s nama moliti i ona je središte našega života.

Kafana - "Dukat"

Subotica, Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 30-136

Organizira: svadbe, rođendanska slavlja,
bankete i dr.

Svakog dana: **MENI RUČKOVI**

Nedjeljom: **"BUNJEVAČKA UŽNA"**

Posebno se preporučamo za organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22 sata,
nedjeljom od 12 - 16 sati,
ponedjeljkom zatvoreno

vl. Jakov Letović

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2.
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 753-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

Poljoprivredna apoteka

Nudimo vam

- sredstva za zaštitu bilja
- sjemensku robu
- dajemo besplatne stručne savjete

Subotica

Radno vrijeme od 8 do 19 sati, a subotom od 8 do 12 sati

Prešernova ulica 37 (kod crkve sv. Jurja), Tel/fax: 556-228

*U spomen
sestru Vijaneji*

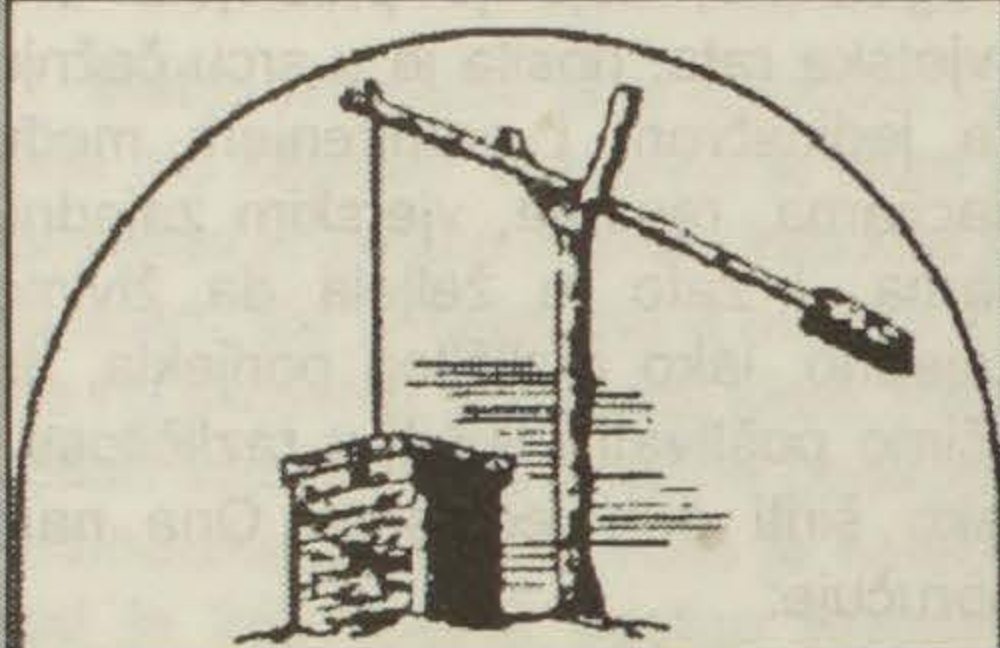

d.d.

K U T I N A

Kolodvorska 27

Tel.: 044/ 682-432, fax: 044/ 682-438

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak-petak
8 - 13 sati
poslijepodne
terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije:

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, laboratorij, terapija
- Neurološki pregled i terapija
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Tel/fax:
(021) 775-411
063-566-062
VAJSKA

...uvijek, kada počete lepce stvarati.

**IZRAĐUJEMO
KUPATILJSKI
I
KUHINJSKI
NAMEŠTAJ
PO NARUDŽBI**

UREĐENJE ENTERIJERA

PRODAJEMO UNIVER, MEDIJAPAN, RADNE PLOČE, ŠARKE ("LAMA"-SLOVENIJA) I SAV OSTALI PRIBOR ZA STOLARE. PLOČICE, SANITARIJU I KOMPLETNI GRADEVINSKI MATERIJAL.

24000 SUBOTICA, Batinska 34, Tel./fax: 024/ 561-186, Tel.: 024/ 561-187

INTERNET

www.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

☎ (024) 555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Pretplatnici iz inozemstva uplate (30 DM ili avionom 40 DM) mogu izvršiti pošt. uputnicom ili čekom na adresu:
Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3
44320 Kutina
tel: 99 385 (0)44
681-272
R. Hrvatska

**HORVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER**

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301,
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Uređuje: Josip Pekanović

OPROST SE NE MOŽE NAMIJENITI ZA ŽIVE

Na oglasu u predvorju naše crkve stoji da se potpuni oprost može, uz određene uvjete, dobiti za pokojne i druge osobe. U drugim tumačenjima koja sam do sada vidio za jubilejski oprost rečeno je da se oprost može namijeniti za pokojne i za sebe. Može li se zaista taj oprost dobiti, osim za sebe, i za druge žive osobe?

Vinko K.

Sasvim nedvosmisleni službeni odgovor možete naći u dokumentu "Dar oprosta" što ga je potpisao veliki pokorničar kardinal William Wakefield, a objavljen je u vatikanskom dnevniku "L'Osservatore romano" od 10. veljače ove godine. Točka 7. toga dokumenta u prijevodu glasi: "Oprost se uvijek mogu primijeniti ili na sebe ili na pokojnike, ali se ne mogu primijeniti na druge živuće osobe na ovome svijetu." Razumije se da to ne znači kako u ovo jubilejsko doba, kada se sva Crkva i svaki pojedini vjernik pojačano sabire u molitvi i očekivanju Božjega milosrđa, ne bi bilo uputno moliti za žive ljude, za sve kojima je potrebno Božje milosrđe. Vjernik će tako s pouzdanjem osobito moliti za one koji su mu poznati i bliski a koji se nalaze u teškoćama tjelesnim ili duhovnim, u bolesti, neimaštini, u porocima ili su vjeru izgubili. Ovdje je riječ samo o tome da se pojam oprosta, indulgencije, jasno razlikuje od molitve na određenu nakanu.

Oprostom (indulgencijom) ne može se postići oprosteno grijeha nego se ublažuju ili brišu posljedice koje u duši ostaju nakon što je grijeh oprosteno pokajanjem ili odrješenjem. Budući da se razložno pretpostavlja da su mnogi pokojnici kojima je Bog prije smrti oprostio njihove grijehe pošli na drugi svijet s posljedicama tih grijeha (kao što izliječeni bolesnik izlazi iz bolnice s brazgotinama i bolovima koje još treba ublažavati), katolička vjera o čistilištu utvrđuje mogućnost da se ti pokojnici nakon smrti očiste, usavrše kako bi mogli ući u puno zajedništvo božanskoga života. Crkva također od iskona vjeruje da vez neprekinute ljubavi između živih i pokojnih vjernika omogućuje da živi svojim pokojnicima šalju, da tako kažemo, darove ljubavi za ublaženje njihovih patnja i pospješenje njihova potpunog očišćenja. Stoga vjernici za svoje pokojnike mole, za njih prikazuju euharistijsku žrtvu, za njih namjenjuju i spomenute oproste. Teoretski bi oprost koji se zove potpun trebao osloboditi dušu od svih posljedica počinjenih i oprostanih grijeha, ali razumije se da ovdje nismo u području trgovačke računice nego darivanja ljubavi, te vjernik i ne pokušava mjeriti učinke svojih molitava ni oprosta u korist pokojnika.

Spomenuti oglas u crkvenom predvorju vjerojatno nije bio dovoljno jasan pa ste ga mogli i krivo razumjeti.

/Glas koncila, br. 15/9. 04. 2000., str. 15/

JUSTINA DULIĆ

(1915-2000)

U Bajmoku je 23. ožujka tiho prešla u stanove vječnoga Oca njegova vjerna službenica, velika dobročiniteljica bajmočke župne crkve, Justina Dulić.

Rođena je 1915. u Bajmoku u brojnoj obitelji, ali su joj sve sestre već kao djeca ili mlade umrle. Jedna je s njom odrasla. Njihov ujak je bio vrli svećenik Subotičke biskupije pokojni msgr. Pavao Bešlić. Njih tri - majka i dvije kćeri - su puno činile za bajmočku župnu crkvu svetoga Petra i Pavla. Da se ne zaboravi, nabrojimo samo neka djela: one su podigle novu pričesnu ogradu od bijeloga mramora i dale popločati mramorom dio svetišta. Darovale su baldahin za teoforične procesije, nekoliko kompleta oltarnika za sve oltare i kipove u župnoj crkvi. Cijeloga života su uređivale i vodile brigu za oltar Srca Isusova. Najznačajnije je što su 9. 12. 1966. g. podigle koncilski oltar od bijeloga mramora i tako omogućile da bajmočka crkva, nakon koncilske obnove, prva bude konsekrirana - posvećena. Treba znati da se nekada nije mogla posvetiti crkva koja nije imala kameni oltar. Taj oltar je posvećen samo dan nakon posvete novoga mramornog oltara u subotičkoj katedrali. Bajmočki oltar je podignut od bijeloga mramora i na posveti crkve i oltara su sudjelovali nadbiskup zagrebački mons. Franjo Kuharić, križevački mons. Joakim Segedi a obrede je vodio subotički biskup mons. Matiša Zvekanović. Tako je bajmočka crkva, još davne 1966. godine, među prvima ubrojena u niz, prema koncilskoj obnovi, uređenih crkava. Iste godine, 11. prosinca bila je prva Mlada misa na novom oltaru koju je služio bajmočanin vlč. Andrija Kopilović komu je pokojnica bila i kuma na mladoj misi.

Pokojnica je školovala nekoliko svećeničkih kandidata i redovito pomagala u svim akcijama obnove bajmočke crkve, a po uputi svoga duhovnika, pokojnog župnika mons. Nikole Dulića, ostala je anonimna jer je to bila njegova želja. Samo jedna ploča u bajmočkoj crkvi svjedoči o djelu dobročinstva pokojne Justine Dulić. Sahranjena je u bajmočkom groblju 24. ožujka 2000. godine. Sprovodne obrede je vodio i od nje se oprostio prečasni Andrija Kopilović, uz asistenciju vlč. Bognár Attila. Kao što je život pokojne Justine bio jednostavan, tih i pobožan, takav joj je bio i spirovod. Neka joj Gospodin obilno nagradi evanđeosko svjedočenje jer je poslušala Isusa: "Nek ne zna desnica, što radi lijeva..." a Bajmočani će trebati zapamtiti njezina velika dobročinstva na koja ih podsjećaju trajna djela u njihovoj župnoj crkvi. /Zv/

KRIŽNI PUT NA KALVARIJI NA VELIKI PETAK.

21. 04. bit će u 9 sati na mađarskom
a u 10 sati na hrvatskom jeziku.

Misa za pokojnog biskupa mons.
MATIJU ZVEKANOVIĆA,

bit će na uskrsnj ponedjeljak, 24. 04. u 10 sati
u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije.

Pođimo na ovu misu i sa zahvalnošću se sjetimo
svog dugogodišnjeg Nadpastira.

BLAGOSLOV ŽITA NA MARKOVO

Svečani blagoslov žita, na parceli
na kojoj će se održati takmičenje risara 2000.
u okviru ovogodišnje Dužijance,
bit će na blagdan sv. Marka evanđeliste, 25. 04.
na parceli Marka Ruskog, na čantavirskom putu.

DEVETNICA BOŽANSKOM MILOSRĐU
u crkvi sv. Jurja od 21. do 29. 04. u 18 sati

USKRSNA PORUKA DR. IVANA PÉNZESA,
BISKUPA SUBOTIČKOG

ŽIVJETI BUDUĆNOST - SADA

Kršćanska braćo i sestre!

Kako slaviti i kako shvatiti događaj Isusova uskrsnuća na kraju drugog tisućljeća kršćanske povijesti? Odgovor bismo mogli najkraće sažeti u rečenicu: živjeti budućnost sada!

Poslije Kristova uskrsnuća sve je novost! Sastoji se u činjenici da je jedan od ljudi, kojega su njegovi suvremenici nepravedno progonili, optužili, ponizili, odbacili i ubili, ustao iz groba - živ! Bog ga je uskrisio na novi život. Ta činjenica otvara novost, milosni Božji dodatak ljudskoj smrtnoj naravi. Ta se novost s Kristom počinje ostvarivati na ljudima snagom Božjom. On je živ na drugi način. Više ne umire.

Ušao je u nadpovijest, u ispunjenje, u vječnost. Zato ni sam događaj uskrsnuća Kristova ne možemo smjestiti tek u red povijesnih događaja. On je iznad toga.

Možemo postaviti jedno hipotetično pitanje: zašto Isus, kad je uskrsnuo, nije došao u Jeruzalem u hram gdje se skupljalo vrlo mnogo ljudi, pa se tamo pokazao, progovorio i postidio one koji su ga osudili i ubili?! To bi bio trijumf njegove pobjede nad neprijateljima. Uskrsnuli se, međutim, pokazao samo izabranim svjedocima. Nije htio da njegovo uskrsnuće bude trijumf nad pobijeđenima, nad njegovim ubojicama. Ta nas okolnost mora poučiti da s novim mislima prosuđujemo povijest.

Uskrsnuće, kao i smrt Isusova, prijelomna je točka za početak izlaska iz ljudske grešnosti. S njim počinje pokret konačnog oslobođenja - spasenja svega svijeta! Nije dosta da se samo pojedinac očisti od grijeha. Potrebno je da se i svijest Božjeg

naroda pročisti od grešnih mitova i simbola prošlosti. Treba izlaziti iz grešne ljudske povijesti u povijest spasenja koju vodi uskrsnuli Krist. U novost!

Prije je potrebno, dakle, pročišćavanje našega povijesnog pamćenja, naše spomeničke vjere i simbola prošlosti. Treba izlaziti iz prošlosti i okrenuti se budućnosti. Uskrsnuće je najava budućnosti. Dokida staro, da uspostavi novo! Zato Isus nije svoje uskrsnuće upotrijebio da ponizi svoje neprijatelje i da sazove osvetničku hajku. On je svoje izabrane svjedoke uputio da na tihi način u Duhu ljubavi privode ljude novosti života. Umro je i uskrsnuo da život imaju, u izobilju da ga imaju (usp. Iv 10,10). Sve treba spasiti. To je moguće samo ljubavlju, pomirenjem i praštanjem.

Novost života koja seže do vječne slave kod Oca jest u ljubavi. "Ljubite i neprijatelje, dobro činite onima koji vas mrze!"

(Lk 6,27) - govorio je dok je još u smrtnom tijelu poučavao. Pobijedite mržnju ljubavlju. To je novi kvasac! To je budućnost. To je poruka njegova uskrsnuća.

Slaveći uskrsnuće Gospodinovo, sjetimo se da smo s njim suoskrsnuli. On nas je svojim Duhom obdario. To je životvorni Duh. On sve čini novo, njemu se povjerimo, neka promijeni naše srce da počnemo misliti misli mira, ljubavi i sloge među svim ljudima na svijetu.

U godini velikoga jubileja 2000., u godini Presvetoga Trojstva, i čišćenja našega povijesnog pamćenja, želim svima mir i blagoslov od uskrslog Spasitelja i Otkupitelja. Sretan Uskrs!

+ Ivan, biskup

LITURGIJSKA PROSLAVA VELIKOG JUBILEJA 2000.

NA BUNARIĆU

Svetište Blažene Djevice Marije na Bunariću je mjesto osobito drago svim vjernicima našega grada i okolice. Naši stari, a i mi, toliko puta smo osjetili milost susreta u tom svetištu. To je ponukalo biskupa da svetište na Bunariću uvrsti u pet privilegiranih mjesta gdje se može dobiti potpuni oprost Velikog Jubileja 2000. Da bismo vjernicima to omogućili, Uprava svetišta donosi raspored bogoslužja za ovu godinu:

Svake prve subote dvojezična misa i propovijed na Bunariću je u 9,00 sati prijepodne. Prilika za ispovijed je prije i pod misom. Slavljenje prve subote je u svib-

nju, lipnju, srpnju, kolovozu i rujnu.

Svake nedjelje od 7. svibnja do 8. rujna nedjeljom u 16,00 sati je na Bunariću sveta misa i propovijed. Misa će se održati bez obzira na vremenske prilike.

Hodočašća iz subotičkih župa i okolnih sela bit će posebno organizirana prvim subotama. Redovito ćemo ih najavljivati u Zvoniku a tiskati ćemo i posebne plakate koje ćemo stavljati po crkvama grada i okolice.

Potičemo sve vjernike, napose Marijine štovatelje, da hodočaste u većem broju u ovoj jubilejskoj godini u to skromno ali drago svetište. Neka nam ova sveta godina bude i tom duhovnošću obogaćena.

rektor svetišta

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, i Branko Vaci; Alojzije Stantić i s. Silvana Milan - marketing; Uredništvo stranica mladih: Vesna Huska, Dijana Šarčević, Ivana Lazić, Ladislav Huska, Marina Kujundžić, Svetlana Sudarević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel.: 024/551-202.

PAPINI SUSRETI U SVETOJ ZEMLJI

Poslije spomena na Abrahama i kratkog ali napornog pohoda u Egipat i na brdo Sinaj, moje jubilejsko hodočašće na sveta mjesta vodilo me je u zemlju rođenja, življenja, smrti i uskrsnuća Isusa Krista i prvih koraka Crkve. Neizrecivu radost i zahvalnost nosim u duši zbog toga Gospodinova dara, koji sam toliko želio. Nakon što sam bio u Svetoj Zemlji u doba II. vatikanskog koncila, sada sam imao milost vratiti se onamo zajedno s nekim svojim suradnicima, upravo u godini Velikoga jubileja, dvotisućljeća od Spasiteljeva rođenja. Bilo je to kao vratiti se na izvore, na korijene vjere i Crkve.

Na slikama od gore s lijeva na desno:

1. Srdačan doček u Tel Avivu s predsjednikom Weizmanom i premijerom Barakom
2. U Yad Vashemu Papa je molio za žrtve holokausta
3. Papa s jeruzalemskim nadrabinima
4. Papa s pravoslavnom braćom i
5. s muslimanima

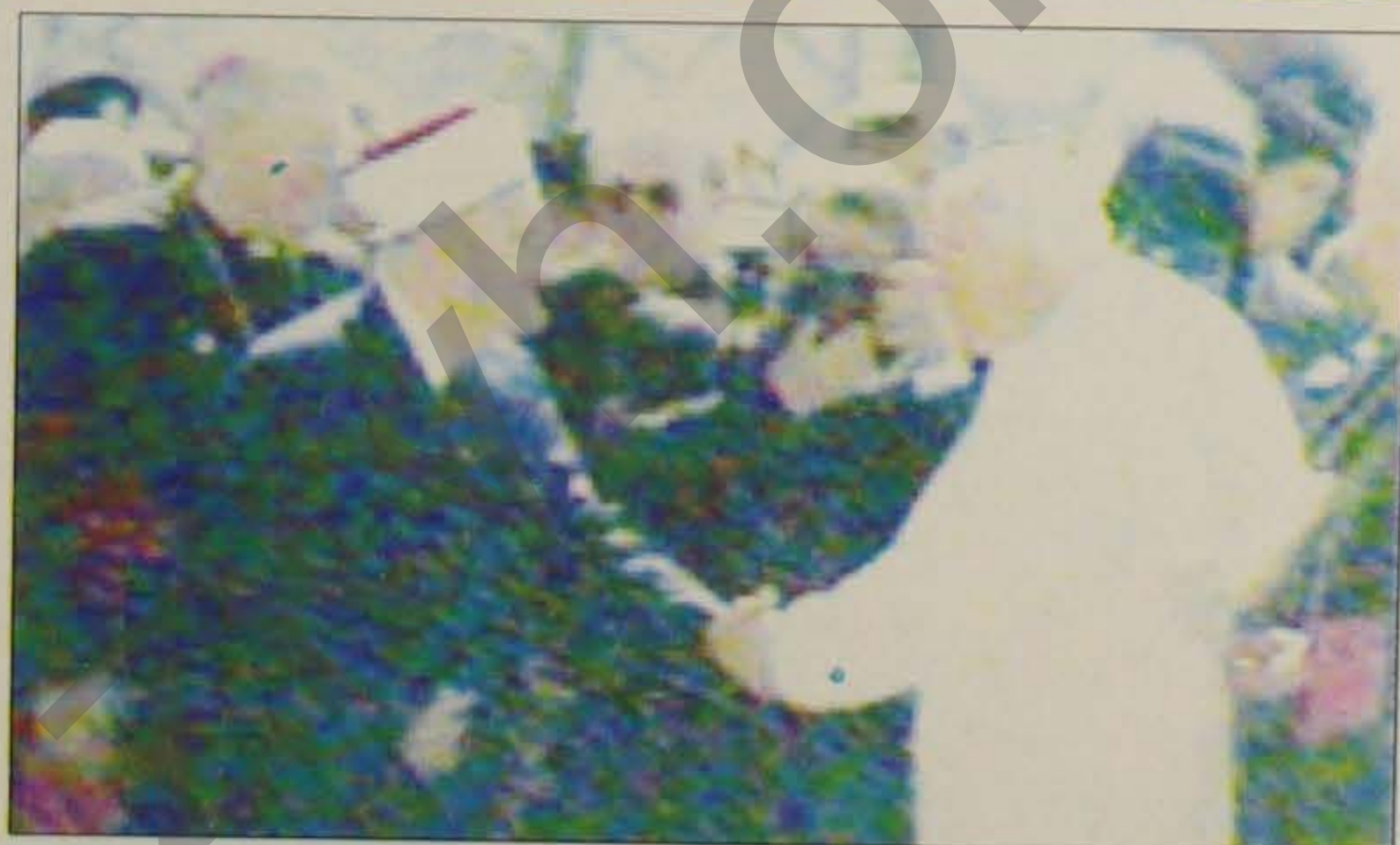

Globus

ŠTAMPARIJA BRZE USLUGE
 Vlasnik: **Blaško Gabrić**
 24000 Subotica, Otmara Majera 10
 Tel./fax: (024) 551-202, 553-142

**SA BOGATIM PROIZVODNIM PROGRAMOM
 I 2000. GODINE SA VAMA:**

- Vizit karte	- Prospekti	- Pozivnice
- Plakati	- Nalepnice	- Kartonska ambalaža
- Katalozi	- Knjige	- Papirna ambalaža
- Obrasci	- Novine	- Ostali proizvodi po narudžbi

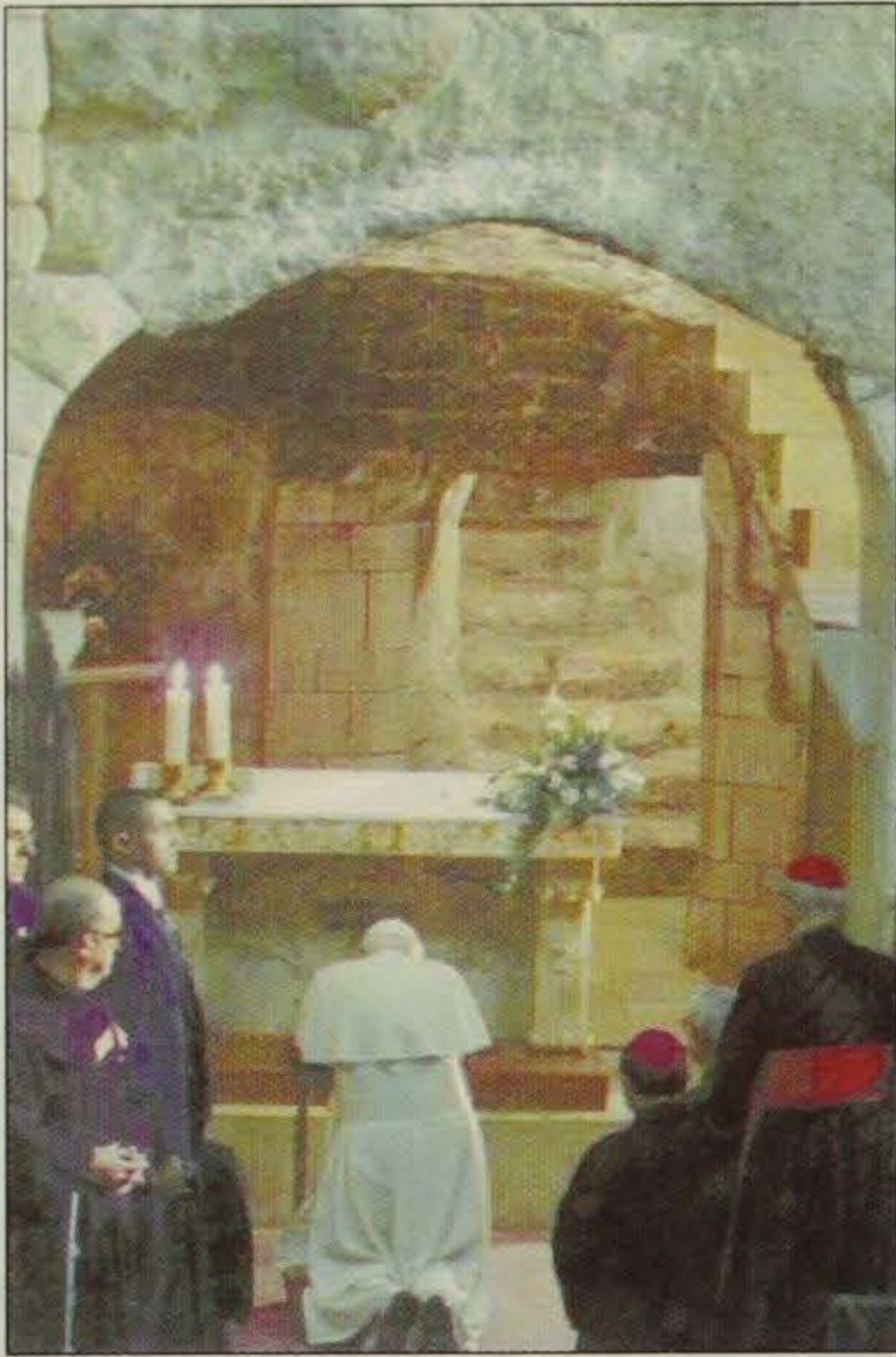
PAPA U SVETOJ ZEMLJI

Zahvaljujem onima koji su u različitim biskupijama, u redovničkim kućama, u kontemplativnim zajednicama duhovno pratili korake mogega hodočašća i uvjeravam vas da sam na mjestima koja sam posjetio sa sobom u molitvi nosio cijelu Crkvu. Dok ponovno izražavam Gospodinu svoju zahvalnost za ovaj nezaboravan doživljaj, molim ga s poniznim pouzdanjem da iz toga izvuče njegove obilne plodove za dobro Crkve i čovječanstva.

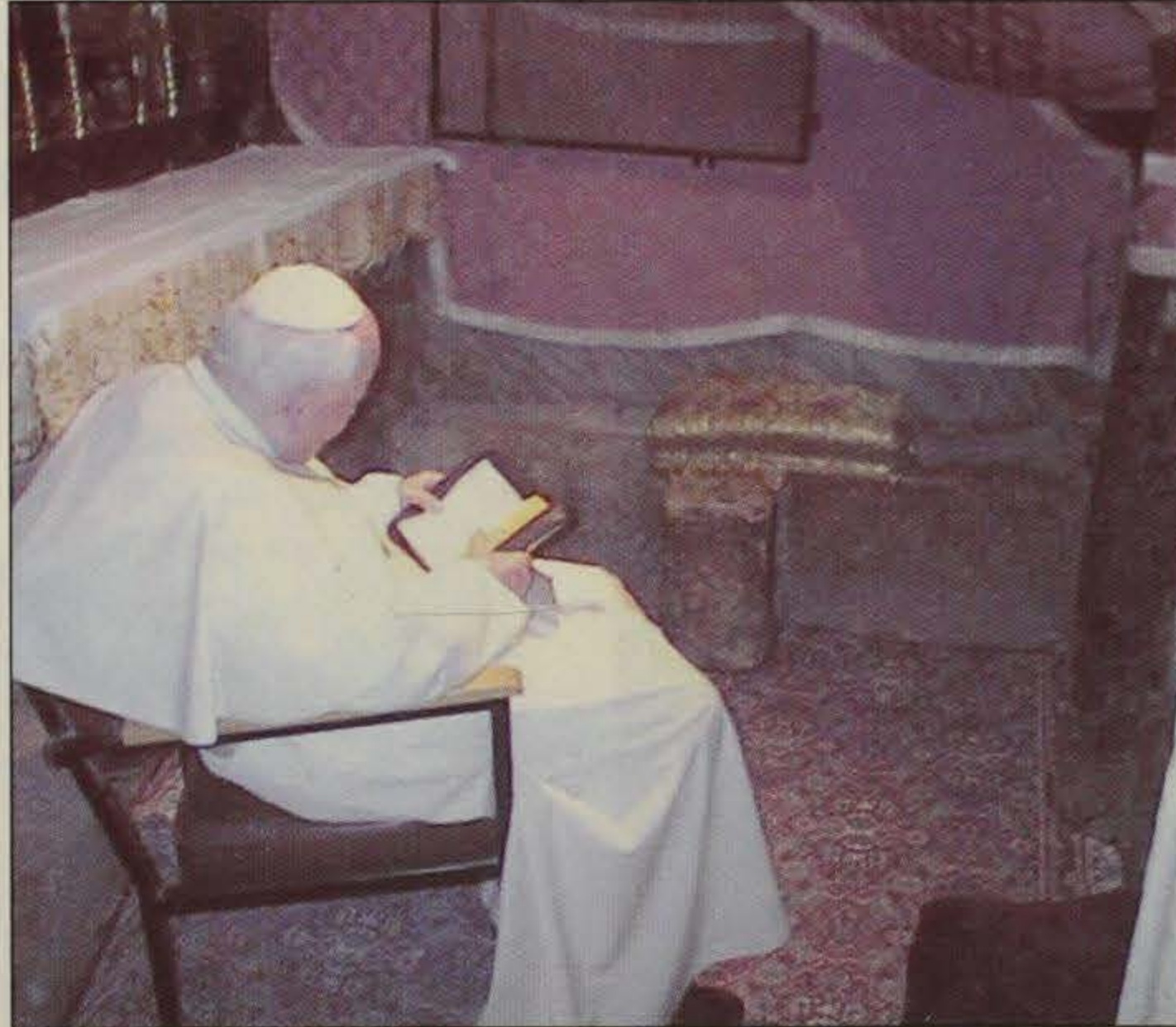
Ivan Pavao II.

Jordan: Pogled na Svetu Zemlju s brda Nebo

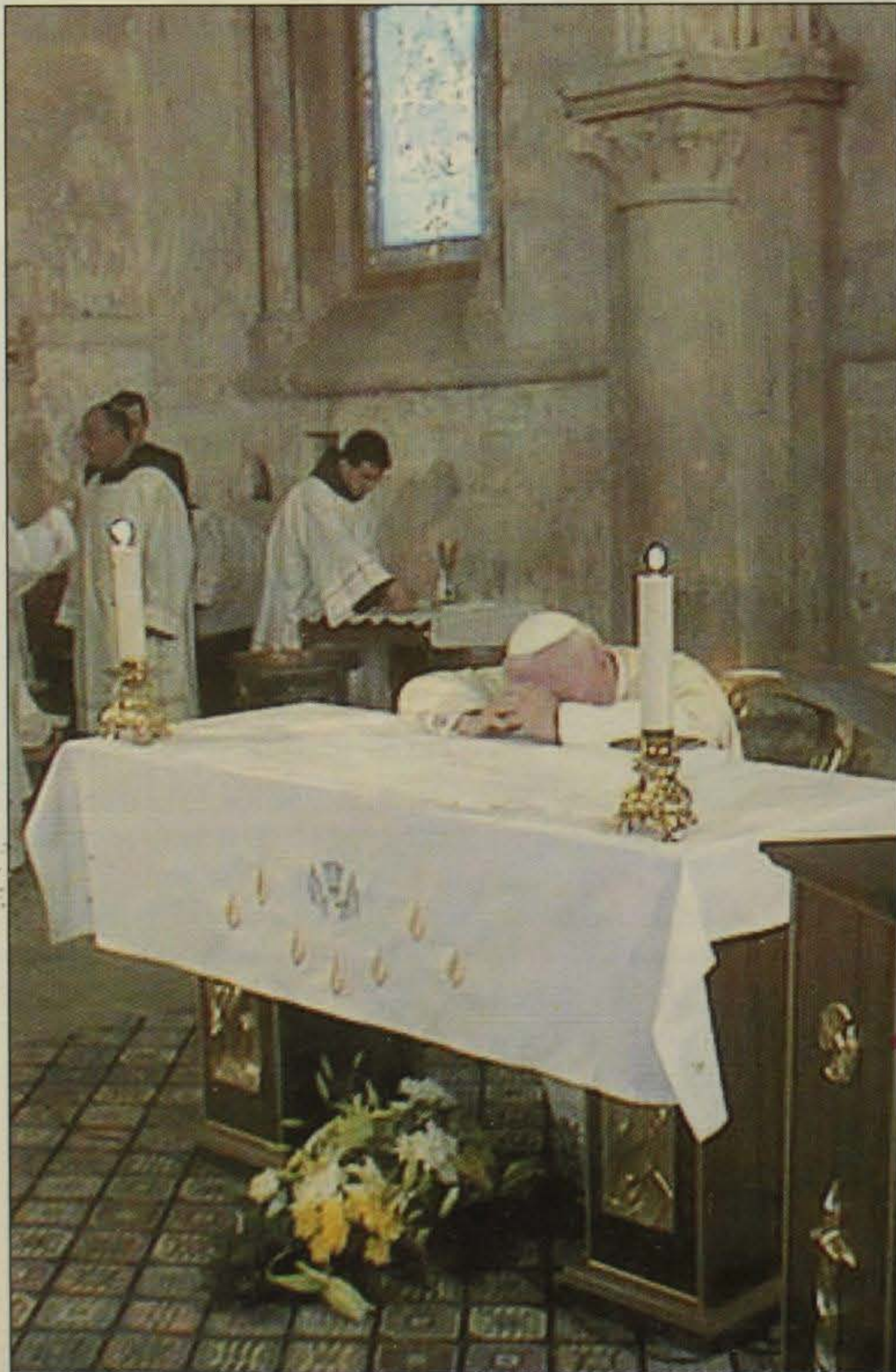
U Nazaretu - na mjestu gdje je Riječ tijelom postala

Betlehem: U molitvi pred Isusovim jaslicama

Betlehem: Na mjestu Isusova rođenja

Jeruzalem: U dvorani Posljednje večere prije sv. mise

Jeruzalem: Euharistijsko slavlje u dvorani Posljednje večere

Jeruzalem - Maslinska gora: Pred kamenom na kojem se Isus krvlju znojio